Notulen van de raadsvergadering van 30 november 2023

Notulen van de raadsvergadering van 30 november 2023 (ochtendzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 16.

Voorzitter: de heer ing. A. Aboutaleb, met dien verstande dat het voorzitterschap van 12.29 uur tot 12.34 uur is waargenomen door mevrouw A. Kockelkoren

Tegenwoordig zijn 39 leden, namelijk mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer J.M.D. de Waard, de heer T.S.J. Coşkun, de heer B. van Drunen, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, mevrouw A.G. van der Elst, mevrouw V.A. Bruin, de heer S.M. Bonte, de heer A.R. Oostdijk, de heer T.J. Vonk, de heer S. Ceulemans, de heer B. van Schaik, mevrouw A. Kockelkoren, mevrouw I. Coenradie, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer N. Akhatab, mevrouw E. Rehim Zadeh, de heer D.J. van Dommelen, mevrouw D. Yildirim, de heer S.J.C. Becker, de heer E.P.J. Verweij, de heer R. Moti, mevrouw I. van Wifferen, de heer T. de Haan, mevrouw J. Bokhove, de heer M.H. Biljoen, mevrouw M.Y. Morkoç, mevrouw A.J.A. Maassen, de heer G.J. Engberts, mevrouw S. Reitema, mevrouw M.S. Abrahamse, de heer F. Elbay, mevrouw I. Elfilali, mevrouw S. van de Peppel, de heer R.T.J. van der Velden, mevrouw D.A. van Groningen, de heer T. Kind, de heer R.N. Dahoe en mevrouw J.M. Nunnely

Afwezig zijn: mevrouw M.S.S. de Jong, de heer T. Roskam, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, de heer S. Soytekin, de heer M. Verhoef en mevrouw L.S. Vlieger

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer F. Achbar, de heer V.P.G. Karremans en de heer S. Kasmi

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 11.02 uur tot 11.07 uur en van 13.00 uur tot 13.04 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**. Ik open deze vergadering en vraag om stilte in de raadzaal. Hartelijk welkom. Ik heet de raadsleden welkom, ik heet onze ambtenaren welkom, mensen die op een afstand de raadsvergadering volgen, de vertegenwoordigers van de media, hartelijk welkom. Ik heb een hele lijst van verhinderingen vandaag. Dat zal met de tijd van het jaar te maken hebben. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van de heer Segers-Hoogendoorn, de heer Verhoef, de heer Soytekin, de heer Roskam en mevrouw Vlieger. Mevrouw Verkoelen is vanaf 12.30 tot 14.30 uur afwezig en de heer Coşkun gaat vanmiddag ook een deel van de vergadering missen. Dan is wethouder Kasmi vanaf 13.45 uur weg voor een gesprek met de minister van Onderwijs en G4-wethouders voor regulier overleg. Met het oog daarop doe ik u zo meteen ook een ordevoorstel. Maar vooruitlopend daarop zou ik graag willen vaststellen dat we vandaag een jarige in ons midden hebben, mevrouw Rehim Zadeh. Van harte gefeliciteerd, met blakende gezondheid en veel voorspoed. En ik begrijp dat mevrouw Nunnely van D66 ook een deel van de vergadering vandaag zal missen. Dat gaan we allemaal meemaken. Maar we hebben een quorum. Als u nog niet voor aanwezigheid heeft getekend, mag ik u vragen dat alsnog te doen?

2. Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 30 november 2023

De **VOORZITTER**. Dan vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van vandaag. Ik zal eerst de agenda met u doornemen en aan het einde zal ik u de gelegenheid bieden om aanvullende opmerkingen te maken. Bij punten die ik noem kunt u natuurlijk op dat moment de opmerkingen maken die ook bij dat agendapunt horen. Er is één verzoek ontvangen voor een tweeminutendebat 'Evaluatie evenementenseizoen 2022'. Wethouder Kasmi verzocht u ook om dat punt als eerste te bespreken in verband met het overleg met de minister vanmiddag. Zijn er bezwaren tegen om die

punten als eerste te doen? Dat is niet het geval. Dan agendapunt 8. Er zijn twee verzoeken ontvangen voor een motie vreemd aan de orde van de dag van Leefbaar Rotterdam. Ik stel u voor dit agendapunt toe te laten als 8.1. Dat is het geval. Dan is er een verzoek ontvangen voor een motie vreemd aan de orde van de dag van Leefbaar Rotterdam, 'Koninklijk predicaat voor ons geweldige Recreatieoord Hoek van Holland'. Met betrekking tot dit punt wil ik u graag opmerken dat de toekomst van Recreatieoord Hoek van Holland op 13 december wordt geagendeerd in de commissie MHEK. Daarom geef ik u een negatief behandeladvies op dit punt. De wens van het raadslid kan dan betrokken worden bij het debat van 13 december in de gemeenteraad bij een regulier agendapunt. De heer Van Schaik.

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Ja, dank u voorzitter. Zou u mij willen toestaan even een kleine inleiding te mogen geven waarom ik het verzoek doe voorzitter?

De **VOORZITTER**. Ik luister naar u.

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Voorzitter, drie jaar geleden in deze maand kregen de recreanten het slechte nieuws dat ze de huur werd opgezegd en 1100 recreanten hun zomerverblijf zouden kwijtraken. Maar voorzitter, deze week kwam de witte rook. De intentieverklaring is getekend, daar hebben we allemaal notie van kunnen nemen. Maar het recreatiepark bestaat ook honderd jaar. En die 1100 recreanten zijn weer gelukkig gemaakt na drie jaar van onzekerheid. Daarom wil ik deze motie toch door laten gaan vandaag, om het predicaat koninklijk toe te kennen aan het recreatieoord vanwege het honderdjarig bestaan. Dat de griffie een negatief advies heeft gegeven zou ik niet willen verbinden met de commissievergadering die op 13 december staat. Want het predicaat staat daar helemaal buiten en ik denk dat we geen commissievergadering nodig hebben om daarover te besluiten. We kunnen vandaag gewoon heel simpel ja of nee tegen de motie zeggen.

De **VOORZITTER**. Het is mij helder.

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Ja oké, nee, dat is fijn, maar ik wil het ook de rest van de raad helder maken.

De **VOORZITTER**. Toch is het zo dat onze processen zeggen dat als er beoogd is dat er nog een vergadering van de raad of van de commissie aan de orde is, een dergelijk verzoek daarbij betrokken kan zijn en daarom is volgens de regels van het spel hier op het stadhuis in de gemeenteraad dit punt voorzien van een negatief advies. Dan vraag ik aan de raad stemming op dit onderwerp.

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Voorzitter, zou ik even mijn verhaal kort af mogen maken?

De **VOORZITTER**. Nee, want het is helder wat u wilt.

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Nee, dat is prima. Het is erg vreemd. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Het is ook een vreemd... (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, het is goed hoor, mijnheer Van Schaik. We gaan stemmen. Het verzoek is om vandaag de motie vreemd aan de orde van de dag over Hoek van Holland wel in behandeling te nemen. 'Vandaag wel behandelen'. We gaan de stemming sluiten. Mijnheer Van Schaik, uw verzoek wordt gehonoreerd met 24 stemmen voor, dus we kunnen het vandaag alsnog behandelen. Zijn er andere leden die andere opmerkingen willen maken over de orde van de vergadering? Dat is niet het geval. Dan kom ik aan bij de spreektijd voor vandaag. Het advies is twee uur spreektijd op de klok te zetten. Dat is volgens mij aan de ruime kant voor de agenda voor vandaag. Ik hoor iemand brommen, maar ik hoor niet alles. Het venster voor de stemmingen is aan het einde van de vergadering.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja voorzitter, een puntje van orde. Ik vind toch op zijn minst dat ik moet vragen om meer, gewoon om de traditie voort te zetten. Dus ik ga voor tweeënhalf. Zullen we erover stemmen?

De **VOORZITTER**. Ja, maar ik ken mijn pappenheimers, dat is fijn. Rond 12.45 uur is voorzien in een lunch. Er is geen warme maaltijd voor vanavond besteld.

3. Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 7 en 9 november 2023

De **VOORZITTER**. Vaststelling van de notulen van 7 en 9 november van het lopende jaar. Kunt u zich vinden in de notulen? Dan gaan we die hameren. Akkoord.

4. Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2023 week 45 tot en met 47

De **VOORZITTER**. Dan de doorlopende lijst van ingekomen stukken, week 45 tot en met 47. Kunt u zich vinden in de voorgestelde wijze van afdoening? Dat is het geval.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Voorzitter.

De **VOORZITTER**. Sorry.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik zou graag de collegebrief over de giftengrens per 1-1-2024, nummer 23bb007687, willen agenderen voor de procedurevergadering van WIOSSAN.

De **VOORZITTER**. Dat gaan we doen. Ik hoop dat er meegeschreven is. Mijnheer Biljoen, u had ook een opmerking?

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, de collegebrief over aangenomen moties met financieel effect tijdens de begrotingsbehandeling, 23bb007842, zou ik graag willen betrekken bij de eerstvolgende commissievergadering van BOFV.

De **VOORZITTER**. Heel goed, helder. Anderen nog over ingekomen stukken? Dat is niet het geval.

5. HAMERSTUKKEN

De **VOORZITTER**. Dan ga ik met u hameren. Wilt u alstublieft uw lijst bijhouden?

5.1 Het voorstel tot vaststelling van de wijziging van de conceptnajaarsrapportage Recreatieschap Rottemeren

De **VOORZITTER**. We beginnen met 5.1, het voorstel tot vaststelling van de wijziging van de conceptnajaarsrapportage Recreatieschap Rottemeren. Kunnen we die hameren? Dat is het geval.

5.2 Het voorstel tot vaststellen van de onteigening kopblok Dordtsestraatweg – Sikkelstraat

De **VOORZITTER**. Dan 5.2, het voorstel tot vaststelling van de onteigening kopblok Dordtsestraatweg – Sikkelstraat. Kunnen we die hameren? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Bij ons niet, dus tegen.

De **VOORZITTER**. Dan met de stem van mevrouw Verkoelen tegen is 5.2 gehamerd.

5.3 Het voorstel tot de negende wijziging Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Rotterdam 2019

De **VOORZITTER**. 5.3, het voorstel tot de negende wijziging Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Rotterdam 2019. Hameren? Eenmaal, andermaal. Dat is het geval.

5.4 Het voorstel tot vaststelling van de Kabels en leidingstrook Antarcticaweg

De **VOORZITTER**. Dan 5.4, het voorstel tot vaststelling van de Kabels en leidingstrook Antarcticaweg. Kunnen we die hameren? Mijnheer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Wij stemmen tegen.

De **VOORZITTER**. Met de stemmen van de Partij voor de Dieren tegen is 5.4 gehamerd.

5.5 In behandeling nemen burgerinitiatief 'Boijmans moet open!'

De **VOORZITTER**. Dan in behandeling nemen burgerinitiatief 'Boijmans moet open!' Mijnheer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja, heel mooi dat dit voor behandeling wordt ontvangen en ook dat het college binnen twee weken gaat reageren. Het zou hartstikke goed zijn als we dit nog konden bespreken in onze commissievergadering van 13 december, zodat dan ook snel richting de burgers die dit initiatief hebben genomen duidelijk is wat we ermee gaan doen.

De **VOORZITTER**. Ik noteer het als wens en zal het doorgeleiden richting de wethouder om te kijken of daarin kan worden voorzien.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja, het ligt al een tijdje bij de wethouder, dus als hij over een week een antwoord kan geven dan kunnen we het 13 december bespreken en dan kunnen we het 21 december al dan niet omarmen in deze raad.

De **VOORZITTER**. De wethouder luistert mee.

De heer **COŞKUN** (sp). Hij schrijft mee zie ik.

De **VOORZITTER**. We noteren het als wens.

7. TWEEMINUTENDEBATTEN

De **VOORZITTER**. Dan gaan we nu het debat aanvangen zoals ik u gevraagd heb.

7.2 Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027

De **VOORZITTER**. Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid. De heer Ceulemans staat als eerste op mijn lijstje.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja voorzitter, dank u wel. We hebben in de commissie zeer uitgebreid over het onderwijsbeleid gesproken, dus dat ga ik niet allemaal opnieuw doen. Ik denk dat wij in eerdere commissievergaderingen een klein beetje een valse start hebben gehad omdat de pijler veiligheid, zoals die voorheen in het onderwijsbeleid stond, niet meer terugkomt. Ik ben wel gerustgesteld door de commissiebehandeling daarin. Want de wethouder heeft eigenlijk in de commissie drie dingen toegezegd, namelijk dat al het ingezette veiligheidsbeleid in stand blijft. Daarbovenop worden nieuwe veiligheidsmaatregelen en -acties uitgerold en daarover blijft separaat gerapporteerd worden. Dus met die toezegging zijn wij wat dat betreft gerustgesteld. Graag ook dat de wethouder het nog even bevestigt hier in de raad ook voor iedereen. Daarnaast heb ik twee moties om het veiligheidsbeleid toch iets meer impuls te geven. De eerste betreft, en ook daar hebben we het vaker over gehad, de omgang met onhandelbare leerlingen. We hebben daar vaker wisselingen over gehad in de commissie. Ons beeld is, en dat is ook wat wij terugkrijgen uit het onderwijsveld, dat het nog altijd veel te moeilijk is om leerlingen die echt niet te handhaven zijn in een reguliere klas, van school te kunnen verwijderen, al is het maar tijdelijk. Met dat gedrag wordt echt het leven van docenten tot een hel gemaakt en wordt ook het hele onderwijsproces verstoord, omdat medeleerlingen ook gewoon niet meer kunnen doen waarvoor ze in een klas zijn, namelijk gewoon kennis in zich opnemen, omdat er gewoon te veel afleiding, te veel ruis, te veel overlast is. Nou, van de wethouder heb ik deze week een brief gehad, waarvoor dank, met mogelijkheden die er zijn om zulke leerlingen elders te kunnen plaatsen, waaronder de OPDC's. Wat wij dan terug horen, is dat dat heel erg op zorg gericht is en dat de drempel te hoog is om daar leerlingen naartoe te kunnen krijgen. Laat ik dan een handreiking doen. Laten we dan gaan inventariseren onder scholen, onder docenten of onder scholenkoepels of zij behoefte hebben aan alternatieven ten opzichte van de huidige mogelijkheden en dat we dat in kaart krijgen en dan kunnen we wat dat betreft eventueel nieuwe stappen zetten. Daar heb ik een motie voor, samen met mevrouw Van Groningen. En de tweede motie die ik heb, dat is denk ik de duizendste motie in deze gemeenteraad die 'Meten = weten' heet. Die gaat over een enquête die wij graag zouden willen onder docenten over hun ervaringen met onderwijs of lesgeven in Rotterdam en dan met name ook het veiligheidsaspect dat daarin een rol speelt. Zo'n enquête is een aantal jaar geleden gedaan. Daar kwam uit dat docenten die overwegen om het Rotterdamse onderwijs te verlaten, dat in veel gevallen

te maken heeft met grootstedelijke problematiek en veiligheidsissues. Daarna is er veel beleid uitgerold. We hebben...

De **VOORZITTER**. Ik wilde de heer Ceulemans laten uitspreken. We onderbreken nooit in een lopende zin, maar mijnheer Ceulemans is wel een sneltrein, dat is zeker waar. Misschien dat u een punt, maar we hebben nu een punt, dus we gaan toch maar. Zegt u het maar.

De heer **KIND** (volt). Ja, wij hadden dit punt volgens mij inderdaad vijf zinnen geleden al gezien. Als er één consistent verhaal is van de heer Ceulemans in de commissie WIOSSAN over onderwijsbeleid, dan gaat het er altijd over dat we docenten niet moeten overvragen, we moeten de scholen niet overvragen. En nu hoor ik toch dat we volgens mij alle docenten nu moeten vragen een enquête in te vullen. Ja, hoe maakt u die verbinding met het betoog dat u altijd zegt dat we de docenten niet moeten overvragen, en dan toch nu weer vragen om een enquête in te gaan vullen?

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Nou, we overladen docenten en scholen met de grootste mogelijke onzin in deze stad en eigenlijk in heel Nederland. Het enige wat wij nu vragen is, ik ga ook niet op de uitvoering zitten, dat wij eens in de zoveel jaar in kaart willen brengen hoe docenten het werken in het Rotterdamse onderwijs ervaren en welke rol veiligheid en veiligheidsproblemen daarbij een rol spelen bij hen. In hoeverre dat voor hen een overweging is om op basis daarvan het onderwijs te verlaten. Dat lijkt me ontzettend relevant. Ik denk dat het invullen van een enquête op geen enkele manier opweegt tegen de voordelen die we daarmee creëren voor docenten die gewoon dan hun ei kwijt kunnen terwijl ze normaal gesproken zich niet gehoord voelen. Dus het lijkt me niet dat we daarmee de docenten overvragen. Overigens ben ik het wel helemaal met de heer Kind eens, we vragen veel te veel van docenten. Daar kom ik zo nog eventjes op terug in mijn betoog. Die tweede is dus die enquête. Dat is ook een motie met mevrouw Van Groningen van de VVD. Daar staan nog geen handtekeningen op, dus die zal ik zo meteen even tekenen en dan in het schaaltje aanbieden. Nogmaals, ik ga niet het hele commissiedebat overdoen. Eén belangrijk punt dat wij heel goed vinden in het onderwijsbeleid is dat de wethouder heel nadrukkelijk aangeeft: ik wil veel meer terug naar de kern. Ik wil terug naar de kerncompetenties en terug naar basisvaardigheden. Dat is ook in aansluiting op wat de heer Kind zei. We hebben veel te veel op het bordje van het onderwijs gelegd. En soms is dat noodzakelijk. Ik heb mijn zorgen uitgesproken over de medicalisering van het onderwijs. Bijna de helft van het onderwijsbeleid gaat inmiddels over zorg of heeft in ieder geval raakvlakken met zorg. Maar het gaat ook om allemaal maatschappelijke thema's die op het bordje van het onderwijs worden gelegd. En dan heb ik ter illustratie hier wat deze week op Facebook voorbijkwam, een oproep van een Rotterdamse school, ik zal niet de naam noemen want daar gaat het niet om. Het gaat wel om het punt dat ik graag wil maken. Met spoed gevraagd vanwege ziekmelding docent: voor een middelbare school in Rotterdam-Zuid een gastdocent voor donderdag aanstaande een workshop portrettekenen voor twintig leerlingen. Het is een workshop in het kader van de thema's inclusie, diversiteit, solidariteit, ongelijkheid en identiteit. Doel van de workshop: achterhalen van je eigen kracht en dit schilderen en tekenen. Vraag die centraal staat: hoe zie jij jezelf? Dan denk ik: waar zijn we in godsnaam mee bezig? Als dit is waar het Rotterdamse onderwijs mee bezig is in een tijd dat het reken- en taalniveau in Nederland onder het Europees gemiddelde wegzakt, dat de onderwijskwaliteit achteruit kachelt, dan is dit niet waar je wilt dat scholen mee bezig zijn. Dus de oproep aan de wethouder: als u die kernvaardigheden belangrijk vindt, maak hier dan ook een einde aan.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Onhoudbaar gedrag

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027;

constaterende dat:
- structureel overlastgevende, agressieve of anderszins onhandelbare leerlingen een grote negatieve invloed kunnen hebben op het werk van docenten, hun medeleerlingen en het onderwijsproces;

overwegende dat:

- uit het onderwijsveld reeds lange tijd geluiden komen dat het (tijdelijk) van school verwijderen of elders plaatsen van (tijdelijk) niet te handhaven leerlingen in de praktijk vaak onvoldoende mogelijk blijkt;
- hierdoor onwenselijke situaties in stand blijven;

verzoekt het college:
- de raad inzicht te geven in het aantal gevallen van VO-leerlingen die vanwege onhandelbaar, overlastgevend of anderszins onhoudbaar gedrag (tijdelijk) elders geplaatst worden of van school worden verwijderd;
- onder VO-scholen te inventariseren of de bestaande mogelijkheden hiertoe (waaronder de OPDC) als toereikend, effectief en laagdrempelig genoeg worden ervaren;
- de raad te informeren over zowel de wijze van inventariseren als van de uitkomst van de inventarisatie;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans en D.A. van Groningen

Motie 2. Meten = weten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027;

constaterende dat:
- onveiligheid nog altijd een groot probleem vormt binnen het onderwijs;
- dit ertoe leidt of kan leiden dat docenten overwegen het onderwijs te verlaten;

overwegende dat:
- dit zeker in een tijd waarin het lerarentekort nijpend is zeer onwenselijk is;
- het belangrijk is om in kaart te krijgen en te houden hoe docenten het werken in het Rotterdamse onderwijs ervaren en welke invloed veiligheidsvraagstukken hebben op de manier waarop zij hun werk kunnen uitoefenen;
- veiligheid binnen het onderwijs topprioriteit dient te zijn;

verzoekt het college:
- een nieuwe enquête af te nemen onder voormalige en huidige Rotterdamse PO-, VO- en MBO-docenten naar hun ervaringen binnen het Rotterdamse onderwijs;
- hierbij tevens te vragen naar redenen/oorzaken om het Rotterdamse onderwijs te verlaten of dit te overwegen;
- het aspect veiligheid hierbij nadrukkelijk te betrekken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans en D.A. van Groningen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Ceulemans, mijn leraar elektrotechniek vroeger zei dat meten altijd benaderen was. Meten was benaderen, zei hij.

De heer **CEULEMANS** (lr). Dat is een aangepaste motie aan het einde van de vergadering.

De **VOORZITTER**. Wie van GroenLinks? Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel voorzitter. Wij hebben dit onderwerp overigens voorbereid als een tweeminutendebat, maar goed. Voorzitter, door personeelstekort moeten sommige scholen nog steeds overgaan op een vierdaagse lesweek. Dit terwijl goed onderwijs de sleutel is voor de ontwikkeling van kind en samenleving. Het tegengaan van personeelstekort is nog steeds gelukkig een noodzakelijk speerpunt in het nieuwe onderwijsbeleid en daarnaast zijn we ook blij dat het nieuwe

onderwijsbeleid de focus legt op het jonge kind om kansengelijkheid te bevorderen. Maar wat GroenLinks betreft zijn er nog twee aandachtspunten. De thuiszitters. Het aantal kinderen dat langer dan drie maanden thuiszit, stijgt. En dit terwijl langdurig thuiszitten schadelijk is voor de ontwikkeling en gezondheid van deze kinderen. De afgelopen jaren is het ondanks de inzet van de Taskforce Thuiszitters nog niet gelukt om de doelstelling van nul langdurige thuiszitters te behalen. Daarnaast hebben we nog steeds niet de hele omvang in beeld. In het Nieuw Onderwijsbeleid wordt de huidige aanpak voortgezet en wat GroenLinks betreft moet dit anders. Het moet steviger en het zou een speerpunt moeten zijn. Geen langdurig thuiszitters meer. Daarom dienen wij een motie in om met een concreet actieplan te komen om die doelgroep beter in beeld te krijgen. Dan over stagediscriminatie. Mbo-studenten hebben vaak slechte ervaringen bij de afhandeling van hun melding over discriminatie, zo liet recent onderzoek nog eens duidelijk blijken. Hierdoor zijn deze studenten ook minder snel bereid om stagediscriminatie te melden. En wordt het niet gemeld, dan is het natuurlijk helemaal lastig om dit goed aan te pakken. Wat GroenLinks betreft is het hoog tijd dat we stagediscriminatie serieus gaan aanpakken en dat we hier als gemeente een faciliterende rol in nemen. Om meer grip te krijgen op het voorkomen van deze stagediscriminatie is er een Toolbox Aanpak Stagediscriminatie, maar deze wordt onvoldoende ingezet. Met deze motie vragen wij om in navolging van het punt uit de toolbox een gesprek te organiseren met onderwijsprofessionals, mbo-studenten en andere betrokkenen om hier een einde aan te maken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3. Een passende onderwijsplek voor ieder kind

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van agendapunt 7.2 Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024- 2027;

constaterende dat:
- het aantal leerlingen dat thuiszit, is gestegen van 340 leerlingen in schooljaar 2020- 2021, naar 429 leerlingen in het schooljaar 2021-2022;
- van deze leerlingen er 260 langer dan drie maanden thuiszitten zonder een passend aanbod aan onderwijs en/of zorg;
- er geen meldingsplicht bij de leerplichtambtenaar is in geval van ziekte, waardoor kinderen mogelijk uit beeld verdwijnen en het werkelijke aantal thuiszitters dus hoger zou kunnen liggen;

overwegende dat:
- ieder kind recht heeft op goed onderwijs;
- de ambitie van het vorige Rotterdamse Onderwijsbeleid was dat eind 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg;
- langdurig thuiszitten de ontwikkeling van deze kinderen verstoort. Daarnaast verslechtert de gezondheid en het welzijn van kinderen door schooluitval[1];
- de (Kinder)ombudsman, vanwege een toegenomen aantal klachten met betrekking tot schooluitval, oproept tot snelle, structurele en werkbare oplossingen;
- scholen, de samenwerkingsverbanden en gemeente samenwerken in de Taskforce Thuiszitters om tijdig passend onderwijs en/of jeugdhulp aan te bieden;

verzoekt het college:
- in samenwerking met de Taskforce Thuiszitters en de kinderen zelf tot een concreet actieplan te komen om het aantal thuiszitters duurzaam te verminderen;
- hierin expliciet een actie op te nemen die gericht is op het in beeld krijgen van het aantal zieke kinderen dat langdurig thuiszit;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove

[1] https://www.uu.nl/achtergrond/de-schade-van-schooluitval

Motie 4. Stagediscriminatie echt tegengaan, gebruik de Toolbox

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van agendapunt 7.2 Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027;

constaterende dat:
- het Verwey-Jonker Instituut, naar aanleiding van onderzoek in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, concludeert dat onderwijsprofessionals in het mbo beter moeten worden getraind in de afhandeling van stagediscriminatie[1];
- de Toolbox Aanpak Stagediscriminatie voor mbo-scholen geen expliciet onderdeel is van de aanpak gemeentelijke aanpak stagediscriminatie[2];

overwegende dat:
- stagediscriminatie onaanvaardbaar is en van grote impact kan zijn op de loopbaanontwikkeling van jonge Rotterdammers;
- naast het voorkomen van stagediscriminatie ook veel aandacht moet zijn voor het effectief handelen wanneer discriminatie zich voordoet;
- uit bovengenoemd onderzoek is gebleken dat deze afhandeling nog te vaak te wensen over laat en dat slechte ervaringen van studenten bij de afhandeling van hun discriminatiemelding tot gevolg kan hebben dat de meldingsbereidheid afneemt;

verzoekt het college:
- in navolging van taak 2 van de Toolbox, een gesprek te organiseren met onderwijsprofessionals, mbo-studenten en andere betrokkenen (zoals regionale partners) omtrent stagediscriminatie;
- uit dit gesprek ten minste acties te halen voor het beter implementeren van de Toolbox Aanpak Stagediscriminatie;
- in samenwerkingsverbanden met onderwijsinstellingen blijvend aandacht te besteden aan de Toolbox, het voorkomen én beter afhandelen van stagediscriminatie;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove

[1] https://www.verwey-jonker.nl/wp-content/uploads/2023/11/122620_Hoe-mbo-studenten-stagediscriminatie-willen-melden.pdf
[2] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/05/25/toolbox-aanpak-stagediscriminatie

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Voorzitter, ik doe mijn inbreng namens mevrouw Nunnely en ik moet mij excuseren. Het is niet uit desinteresse, maar om 11.30 uur moet ik zelf heel even het debat verlaten. Er ligt een goed stuk voor ten aanzien van onderwijs. Wij zijn heel blij dat we nu ook inderdaad naar het jonge kind gaan kijken en daarmee aan de slag gaan. Wel hebben we nog enkele vragen voor de wethouder. Allereerst zien we ook op landelijk niveau dat er een aanscherping plaatsvindt voor de vrijwillige ouderbijdrage. Ook in Utrecht zie je dat men daar experimenteert met een andere manier van die ouderbijdrage. Wij vragen ons af of we daar in Rotterdam nu ook al eens een keer naar gekeken hebben? We hebben daar als D66 eerder al eens een motie over ingediend en we vragen ons af: wethouder, heeft u hier ook inzicht in en welke mogelijkheden zijn er op dit terrein? Dan is er heel veel aandacht binnen het NPRZ-programma voor kinderopvang, ook voor gratis kinderopvang. Maar we constateren ook dat daar mogelijk in andere wijken, kwetsbare wijken in de stad, behoefte aan is. Eigenlijk vraag ik aan de wethouder: moeten we nu als Rotterdam gaan wachten totdat het landelijk komt? U heeft zelf natuurlijk ook aangegeven dat wat u betreft onderwijsplicht al vanaf een jonger levensjaar zou starten. Dat kunnen we heel erg ondersteunen, maar ik ben ook wel benieuwd naar de reflectie van wat we daar dan lokaal zelf mee kunnen doen. Dan ligt er een brief van de schoolbesturen en we zijn benieuwd of er een gesprek heeft plaatsgevonden en hoe u tegen die brief aankijkt. En dan tot slot, de bijverdiengrenzen voor mbo-studenten zijn inmiddels aangepast, waardoor werken naast je studie niet meteen effect heeft op je studiefinanciering. Maar we merken ook dat dit nog onbekend is bij mbo-studenten en in brede zin zien we dat het soms voor mbo-studenten best wel moeilijk is om goed inzicht te krijgen in alle regels die voor hen gelden. Dat heeft met name te maken met de wijze waarop met mbo-studenten wordt gecommuniceerd. Dat is heel ambtelijk. Ze hebben dat in

gesprekken met ons aangegeven, van: er zijn heel goede voorbeelden van. En daarom dienen wij samen met DENK en de VVD een motie in om weer opnieuw in gesprek te gaan met de partners in de stad om te kijken hoe die communicatie beter kan worden en we in ieder geval de aanpassing van die bijverdiengrenzen goed onder de aandacht kunnen brengen op verschillende manieren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Informatievoorziening mbo-studenten onder de loep

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023, ter bespreking van agendapunt 7.2 Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027;

constaterende dat:
- mbo-studenten en ouders en/of verzorgers van mbo-studenten onvoldoende op de hoogte zijn van de wijziging in studiefinanciering op het mbo;
- de bijverdiengrens voor mbo-studenten is komen te vervallen;
- er Rotterdamse scholingsvouchers bestaan – voor Rotterdammers die zich willen omscholen, herscholen of bijscholen naar werk waar veel vraag naar is – waar toekomstige mbo-studenten aanspraak op kunnen maken;
- jongeren, waaronder mbo-studenten, informatie via verschillende kanalen tot zich nemen en traditionele communicatiestromen hierin niet altijd een primaire rol spelen;

overwegende dat:
- er onder veel toekomstige mbo-studenten en diens ouders en/of verzorgers nauwelijks iets bekend is over de Rotterdamse scholingsvoucher;
- belangrijke financiële informatie, over bijvoorbeeld studiefinanciering of scholingsvouchers, kenbaar moet zijn bij iedere (toekomstige) mbo-student en diens ouders en/of verzorgers om mbo'ers optimaal in hun kracht te zetten en hen te stimuleren zich te ontwikkelen;
- de informatiepositie van mbo-studenten over bestaande beschikbare programma's en regelingen ondermaats lijkt en hier extra aandacht aan besteed dient te worden;
- programma's als Codename Future als positief worden ervaren door mbo-studenten over financiële educatie, maatschappelijke betrokkenheid en ondernemerschap, welke bijdragen aan zelfstandige informatievoorziening en algehele betrokkenheid;

verzoekt het college:
- in bestaande gespreksstructuren met schoolbesturen het verbeteren van de toegankelijkheid van informatievoorziening voor mbo-studenten te agenderen;
- in deze gesprekken de positieve verandering in studiefinanciering voor het mbo en het wegvallen van de bijverdiengrens mee te nemen, zodat deze goed gecommuniceerd wordt aan (toekomstige studenten);
- ook bestaande regelingen waar mbo'ers voor in aanmerking kunnen komen mee te nemen in deze gesprekken;
- bovenstaande punten ook mee te nemen in de voorlichting door alle samenwerkingspartners, zoals KBR;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.J.A. Maassen en N. Akhatab

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja voorzitter, dank u wel. Ik zat vanochtend gewoon eens na te denken. Dat onderwijs, zelf heb ik ook een aantal jaren geleden op school gezeten. Ik dacht: er is eigenlijk veel veranderd. Vroeger zaten we op houten stoeltjes, kregen we schoolmelk en ging het om rekenen en taal. Tegenwoordig hebben we mooie ergonomische stoelen en tafels. We hebben zelfs programmeren op basisscholen. En dan denk ik: het is eigenlijk wel mooi. De samenleving verandert,

scholen veranderen, en de uitdagingen voor leerkrachten veranderen ook. En daarom is het goed dat we het ook steeds met elkaar over het onderwijsbeleid hebben in deze stad en dat we de puntjes op de i zetten. En als ik kijk naar het onderwijsbeleid, dan denk ik dat we hartstikke trots mogen zijn, dat er een mooi stuk ligt. Tegelijkertijd zijn er wel drie punten waar we nog wat extra aandacht voor zouden willen hebben. En het zal de wethouder ook niet verbazen dat het eerste punt van vandaag toch die veiligheid blijft. We hebben daar in de commissie samen met Leefbaar Rotterdam meerdere malen aandacht voor gevraagd. Daarom dienen we ook met elkaar die moties in. Maar voorzitter, ik zou toch nog een stapje extra willen zetten. En ik wil niet vragen aan de wethouder om een extra pijler toe te voegen, maar wat ik wel zou willen vragen is om nu eens na te denken over een goed actieplan veiligheid 2.0. En waarom zeg ik dit nu? We hebben al een actieplan, we hebben een convenant Veilig, maar we hebben ook uitdagingen, met name in het voortgezet onderwijs. We krijgen binnenkort, in januari, preventie met gezag. En inmiddels hebben we zoveel verschillende losse elementen, dat we misschien de grip op die veiligheid kwijt gaan raken. En ik waardeer zo erg de inzet van dit college om veiligheid een prioriteit te maken, maar ik wil dan ook echt dat we dat met elkaar in een goed stuk gieten, zodat we het ook kunnen blijven monitoren. Dus de vraag aan de wethouder: zou u met ons willen kijken naar een Actieplan Veiligheid 2.0, zodat we bijvoorbeeld ook invulling kunnen geven aan ons initiatiefvoorstel van de heer Lansink-Bastemeijer 'Veilige schoolroutes'. Want uiteindelijk, als we niet zorgen dat die veiligheid op orde komt, dan blijven kinderen geronseld worden voor het criminele circuit en leiden we ze niet op voor een baan, maar leiden we ze op voor een criminele carrière en dat willen wij absoluut niet. Overigens over opleiden gesproken, ik wil hier toch nog even als tweede punt noemen dat we het echt jammer vinden dat we het beroepsonderwijs niet genoemd hebben in dit stuk. Ik weet dat er een mbo-agenda aankomt, daar zijn we ook heel erg nieuwsgierig naar. Ik weet dat D66 die wens met mij koestert om daar met elkaar over te praten. Maar juist als we het belangrijk vinden dat kinderen een schoolcarrière kunnen doorlopen, van banketbakker tot aan elektricien, dan moeten we ook het beroepsonderwijs in dit document noemen. Dus ik hoop dat u dat wilt meenemen naar de toekomst. En dan het laatste punt waarbij ik vandaag wil stilstaan voorzitter, heeft toch wel te maken met de inzet voor die voorschoolse educatie. In de commissie heb ik daar ook aandacht voor gevraagd, want wij zien dat natuurlijk meer geld en energie naar die voorschoolse educatie gaat, wat we enerzijds goed vonden. Anderzijds delen we echt de zorgen van die schoolbesturen, dat we zien en de angst hebben dat er wellicht minder aandacht gaat komen voor die kwaliteit in het onderwijs en met name het primair onderwijs. Want er is nog steeds een groep die nu gewoon instroomt van die voorschoolse educatie of zonder voorschoolse educatie met een achterstand. En ik zou echt niet willen dat deze generatie tussen wal en schip terechtkomt. Dus mijn vraag is concreet via de voorzitter: hoe gaat u dit nu borgen? Hoe zorgen we ervoor dat we die kwaliteit in het primair onderwijs kunnen behouden, in de wetenschap dat we meer geld en energie naar die voorschoolse educatie gaan brengen? En ik wil ook echt graag van u horen hoe u dit met het veld samen vormgeeft. Dit waren de vragen en mijn opmerkingen. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. Mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja voorzitter, de PvdA heeft dit ook voorbereid als een tweeminutendebat, dus een wat kortere tekst dan andere partijen. We hebben een goede commissie gehad. De PvdA vroeg daarin aandacht voor het mbo, voor de brug van school naar werk, en voor vroegtijdig schoolverlaters. Wij willen voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie van school af gaan. Zonder startkwalificatie maak je gewoon minder kans op de arbeidsmarkt. En de PvdA wil dat mensen mee kunnen doen en wij vinden dat iedereen recht heeft op een mooie en eerlijke baan. We hebben ook een aantal toezeggingen gehad in de commissie en op twee punten willen we vandaag toch nog een motie indienen. De eerste gaat over gelijke kansen. Want voor gelijke kansen moet je ongelijk investeren. En in het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid en in de Amsterdamse mbo-agenda zien we dan ook een focus op bepaalde stadsgebieden. Maar de Rotterdamse mbo-agenda die nu in de maak is, gaat deze focus niet hebben. Daar willen wij een motie voor indienen, om dat wel te bereiken. Deze week was ook in het nieuws dat Nederlandse jongeren minder vertrouwen hebben in de overheid, minder weten over democratie en burgerschap dan in vergelijkbare landen in Europa. Burgerschapsonderwijs is belangrijk, ook voor het mbo, en we zien dat niet terug in de gelden van het rijk. Daarom dienen we deze motie in, ten eerste om met schoolbesturen in gesprek te gaan, maar ook om als mbo-hoofdstad van Nederland een lobby te gaan voeren richting het rijk om echt meer aandacht voor burgerschapsonderwijs, met name in het mbo, te gaan krijgen. Dank.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Reitema heeft de volgende moties ingediend.

Motie 6. Meer aandacht voor burgerschap, ook in het mbo

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023, ter bespreking van agendapunt 7.2 "Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024 - 2027";

constaterende dat:
- we met 40.000 mbo-studenten in Rotterdam-Rijnmond de meeste mbo'ers van Nederland hebben;

overwegende dat:
- Nederlandse jongeren minder vertrouwen hebben in de overheid en minder weten over democratie en burgerschap dan in vergelijkbare landen in Europa;
- op de Nederlandse scholen minder aan burgerschap wordt gedaan dan in vergelijkbare landen;
- jongeren van wie de ouders een hbo- of wo-opleiding hebben genoten, meer kennis hebben over burgerschapscompetenties;
- het rijk gelden inzet voor burgerschapsonderwijs maar het mbo hiervoor steeds buiten de boot valt;

verzoekt het college:
- met schoolbesturen in gesprek te gaan over het belang van burgerschapsonderwijs;
- als mbo-hoofdstad een lobby te voeren richting het rijk voor meer aandacht voor burgerschapsonderwijs in het mbo;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema

Motie 7. Ongelijk investeren, ook voor mbo-uitvoeringsagenda

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023, ter bespreking van agendapunt 7.2 "Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027";

constaterende dat:
- de Rotterdamse mbo-uitvoeringsagenda in wording is;
- een focus op bepaalde gebieden voor deze mbo-uitvoeringsagenda niet voorzien is;

overwegende dat:
- gelijke kansen vragen om ongelijke investeringen;
- het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid kiest voor extra inzet op Zuid;
- Amsterdam in haar mbo-agenda ook kiest voor een focus op bepaalde stadsdelen;

verzoekt het college:
- ook voor de Rotterdamse mbo-uitvoeringsagenda een focus op bepaalde stadsgebieden aan te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mag ik nog iemand anders het woord geven? Ja? U eerst maar even.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja, ik heb een extra ondertekenaar voor mijn motie.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Informatievoorziening mbo-studenten onder de loep

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023, ter bespreking van agendapunt 7.2 Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024 – 2027;

constaterende dat:
- mbo-studenten en ouders en/of verzorgers van mbo-studenten onvoldoende op de hoogte zijn van de wijziging in studiefinanciering op het mbo;
- de bijverdiengrens voor mbo-studenten is komen te vervallen;
- er Rotterdamse scholingsvouchers bestaan – voor Rotterdammers die zich willen omscholen, herscholen of bijscholen naar werk waar veel vraag naar is – waar toekomstige mbo-studenten aanspraak op kunnen maken;
- jongeren, waaronder mbo-studenten, informatie via verschillende kanalen tot zich nemen en traditionele communicatiestromen hierin niet altijd een primaire rol spelen;

overwegende dat:
- er onder veel toekomstige mbo-studenten en diens ouders en/of verzorgers nauwelijks iets bekend is over de Rotterdamse scholingsvoucher;
- belangrijke financiële informatie, over bijvoorbeeld studiefinanciering of scholingsvouchers, kenbaar moet zijn bij iedere (toekomstige) mbo-student en diens ouders en/of verzorgers om mbo'ers optimaal in hun kracht te zetten en hen te stimuleren zich te ontwikkelen;
- de informatiepositie van mbo-studenten over bestaande beschikbare programma's en regelingen ondermaats lijkt en hier extra aandacht aan besteed dient te worden;
- programma's als Codename Future als positief worden ervaren door mbo-studenten over financiële educatie, maatschappelijke betrokkenheid en ondernemerschap, welke bijdragen aan zelfstandige informatievoorziening en algehele betrokkenheid;

verzoekt het college:
- in bestaande gespreksstructuren met schoolbesturen het verbeteren van de toegankelijkheid van informatievoorziening voor mbo-studenten te agenderen;
- in deze gesprekken de positieve verandering in studiefinanciering voor het mbo en het wegvallen van de bijverdiengrens mee te nemen, zodat deze goed gecommuniceerd wordt aan (toekomstige studenten);
- ook bestaande regelingen waar mbo'ers voor in aanmerking kunnen komen mee te nemen in deze gesprekken;
- bovenstaande punten ook mee te nemen in de voorlichting door alle samenwerkingspartners, zoals KBR;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. Nunnely, N. Akhatab en D.A. van Groningen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Dank u wel voorzitter. Ik wil beginnen met een compliment aan de wethouder en zijn mensen. Wij hebben als voorbereiding op dit debat een heel aantal mensen uit het onderwijsveld gesproken en we krijgen ook veel complimenten terug over het contact dat er is tussen de gemeente en onderwijsinstellingen en een wethouder die inmiddels al een aantal jaren stevig aan tafel zit en goed beleid voert. Veel mensen zeiden: laat in ieder geval dit beleid dat we nu voeren ook gewoon doorgaan. En dat wilde ik dan ook graag aan het begin meegeven aan de wethouder en zijn mensen vooral. Toch is er één onderdeel uit het onderwijsbeleid waar wij vandaag toch nog een punt willen maken en dat betreft de internationale studenten. Dat onderdeel is namelijk ook in het beleid opgenomen en wij zien dat internationale studenten een grote meerwaarde hebben voor onze stad en tegelijkertijd ook maatschappelijke effecten met zich meebrengen, zeker op het gebied van de woningnood die er in onze stad is. Dat besef leeft ook bij het college en ook bij de onderwijsinstellingen, gezien het Actieplan Studentenhuisvesting dat er ook is. Toch willen wij hier extra aandacht voor, omdat wij denken dat het ook een logisch uitvloeisel is van het beleid dat er wordt gevoerd binnen de onderwijsinstellingen. Daarom dienen wij een motie in, 'De deugd van matiging'. Deze vraagt om als gemeente met de onderwijsinstellingen in gesprek te gaan om uiteindelijk tot een streefcijfer te komen voor internationale studenten voor onze stad. Daarnaast en ten slotte voorzitter, begrepen we informeel dat de Erasmus Universiteit op dit moment al een ander wervingsbeleid

toepast. Kan de wethouder delen wat daar wordt afgesproken of wat is afgesproken met de Erasmus Universiteit en hoe dat ook een plek heeft in de stuurgroep van het actieplan? Dank u wel.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 8. De deugd van matiging

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027;

constaterende dat:
- het Nederlandse onderwijssysteem een perverse prikkel voor de groei van het aantal studenten kent;
- groei van het aantal studenten vrijwel alleen mogelijk is door het werven van internationale studenten;
- onderwijsinstellingen zich daarom richten op het werven van internationale studenten;
- in Rotterdam een groot en groeiend aantal internationale studenten verblijft;
- huisvesting in Rotterdam een schaars goed is;

overwegende dat:
- iedere start van het academisch jaar grote problemen ontstaan doordat honderden internationale studenten geen woonruimte kunnen vinden;
- onderwijsinstellingen de verantwoordelijkheid voor huisvesting van internationale studenten primair bij de studenten zelf leggen;
- de schaarse huisvesting in Rotterdam door de instroom van internationale studenten verder onder druk komt;
- in het Actieplan Studentenhuisvesting is vastgelegd dat onderwijsinstellingen maatregelen gaan verkennen als de druk op huisvesting door internationale studenten te hoog wordt, zoals het bijstellen van groeiambities en het aanpassen van de wervingsstrategie;
- een objectieve grens voor wanneer de druk te hoog wordt en de maatregelen verkend gaan worden nog ontbreekt;

verzoekt het college:
- om in overleg met Rotterdamse onderwijsinstellingen te komen tot een streefcijfer voor internationale studenten, zodat duidelijk wordt wanneer onderwijsinstellingen de maatregelen in het actieplan gaan verkennen;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Wenst verder iemand het woord? Ja, mijnheer Akhatab.

De heer **AKHATAB** (denk). Ja voorzitter, dank u wel. Er is gebleken dat er binnen het onderwijs een specifieke aanpak nodig is, met name gericht op leerlingen met een zorgbehoefte binnen het regulier onderwijs. Dit omdat er niet altijd ruimte of een geschikte plek is op het speciaal onderwijs. We constateren allen dat het huidige onderwijsaanbod in Rotterdam aanpassingen vereist om leerlingen met diverse behoeften adequaat te ondersteunen. Het is van essentieel belang dat er een strategie ontwikkeld wordt die deze uitdagingen aanpakt. Voorzitter, we erkennen dat deze kinderen vaak te snel het label zorgkind of probleemkind krijgen opgeplakt, zonder dat er adequaat wordt gekeken naar wat een kind werkelijk nodig heeft aan passend en inclusief onderwijs op een reguliere school. Daarnaast zien we dat er kinderen en jongeren zijn die mantelzorgers zijn voor hun ouders of andere familieleden. En ook voor hen moet er een passend en aansluitend onderwijsaanbod zijn. Voorzitter, daarom ook mijn vraag aan de wethouder: hoe wordt er ruimte geboden aan deze jongeren die zorgdragen voor een ouder of een ander familielid binnen het huidige onderwijssysteem? Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u. Mevrouw Van der Elst.

Mevrouw **VAN DER ELST** (bij1). Dank u voorzitter. In het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid wordt genoemd dat een van de uitgangspunten van het beleid is dat wij evidence based en evidence informed werken. Rotterdam BIJ1 staat volledig achter een werkwijze met transparantie als uitgangspunt, maar wij zien deze transparantie nog niet direct terug in dit plan. Wij missen in dit beleidsplan namelijk de verwijzing naar de beleidsontwikkelingen voorafgaand aan dit nieuwe plan. We missen het antwoord op vragen zoals: waar staat het onderwijs in Rotterdam nu en wat waren de effecten van Rotterdams beleid in de afgelopen jaren? Oftewel, wij missen de verwijzing naar desbetreffend evidence uit het hiervoor genoemde evidence based en evidence informed werken. Want hoe kunnen wij evidence informed werken als wij niet geïnformeerd worden? Daarnaast mist BIJ1 de aandacht voor de koloniale geschiedenis van onze stad. Als gemeenteraad hebben wij helaas geen directe invloed op de inhoud van het curriculum dat scholen hanteren, maar wij kunnen scholen wel stimuleren om met bepaalde thema's aan de slag te gaan. In opdracht van de gemeente Rotterdam is er bijvoorbeeld een educatieve app ontwikkeld, genaamd Koloniaal Rotterdam. De app is onderdeel van een breed lespakket voor basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Er is al in dit lespakket geïnvesteerd, dus waarom wordt dit niet benoemd in het nieuwe beleidsplan, vooral nu, met het herdenkingsjaar slavernijverleden, vooral nu verdeeldheid zichtbaar regeert en thema's als inclusie en diversiteit actueler zijn dan ooit? Door ruimte te maken voor andere perspectieven sla je bruggen tussen mensen met verschillende achtergronden. Bewust van verleden zijn we wijzer in het heden en zo kunnen we samen leren van de geschiedenis om te bouwen aan een toekomst waarin inclusie niet staat voor tolerantie, maar voor onvoorwaardelijke liefde, respect en wederzijds begrip. Daarom dienen wij de volgende twee amendementen in. Amendement 'Samen leren van de geschiedenis op Rotterdamse scholen'. En amendement 'Verwijs naar evidence uit evidence based onderzoek'. De amendementen worden heel snel gebracht door mijn collega's. Doordat we de agenda hebben gewijzigd, hebben we iets meer tijd hiervoor nodig.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van der Elst heeft de volgende amendementen ingediend.

Amendement A. Verwijs naar evidence uit evidence based onderzoek

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van het raadsvoorstel over Rotterdams Onderwijsbeleid;

besluit:
I
In paragraaf 'Waarom dit voorstel/waarom nu voorgelegd', beginnend op pagina 1 en eindigend op pagina 2, de alinea 'Wij hanteren bij het NROB de volgenden uitgangspunten; (...)' een uitbreiding toe te voegen.

II
Als volgt uit te breiden:
(. . .) Wij hanteren bij het NROB de volgende uitgangspunten:
- het kind/de jongere staat centraal, met extra aandacht voor het jonge kind;
- vanuit gescheiden verantwoordelijkheden van onderwijs/kinderopvangbesturen en gemeente, werken we aan het gemeenschappelijk doel: het beste onderwijs voor Rotterdam;
- gemeentebrede inzet op onderwijs en kinderopvang vanuit de "Schil om de School";
- transparantie over onderwijsresultaten, evidence based/evidence informed werken waarbij we leren van elkaar;
  - [hier in te voegen: verwijzing naar beleidsstukken en onderzoeken die vooraf zijn gegaan aan dit 'evidence based en evidence informed' Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid];

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.G. van der Elst en T.S.J. Coşkun

<u>Toelichting</u>
Rotterdam BIJ1 mist in dit beleidsplan de verwijzing naar de beleidsontwikkelingen voorafgaand aan dit nieuwe beleidsplan. In het plan wordt zorgvuldig aandacht besteed aan de intentie en haar

speerpunten. Echter zien wij graag de verwijzing naar desbetreffend 'evidence' uit het hierboven genoemde 'evidence based /evidence informed' werken.

Amendement B. Samen leren van de geschiedenis op Rotterdamse scholen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van het raadsvoorstel over Rotterdams Onderwijsbeleid;

besluit:
I
In paragraaf 'Waarom dit voorstel/waarom nu voorgelegd', beginnend op pagina 1 en eindigend op pagina 2, de alinea 'Het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid brengt de periode 2024- 2027 focus aan door te kiezen voor vier speerpunten; (. ..)' een uitbreiding toe te voegen.

II
als volgt uit te breiden:
"(...) Het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid brengt voor de periode 2024- 2027 een focus aan door te kiezen voor vier speerpunten; meer doelgroeppeuters maken gebruik van voorschoolse educatie, personeelstekort, aansluiting onderwijs- jeugdhulp en onderwijskwaliteit.

Naast deze zorgvuldig gekozen speerpunten zet het Nieuw Rotterdams Onderwiisbeleid in op aandacht voor het Rotterdams koloniaal verleden in het onderwijs.

Wij hanteren bij het NROB de volgende uitgangspunten:
- het kind/de jongere staat centraal, met extra aandacht voor het jonge kind;
- vanuit gescheiden verantwoordelijkheden van onderwijs/kinderopvang besturen en gemeente, werken we aan het gemeenschappelijk doel: het beste onderwijs voor Rotterdam;
- gemeentebrede inzet op onderwijs en kinderopvang vanuit de "Schil om de School";
- transparantie over onderwijsresultaten, evidence based/evidence informed werken waarbij we leren van elkaar;
- gemeentebrede inzet op aandacht voor de geschiedenis van onze stad door middel van het stimuleren van lesmateriaal gericht op het Rotterdams koloniaal verleden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.G. van der Elst en T.S.J. Coşkun

Toelichting
In opdracht van de gemeente Rotterdam heeft ArtiShock de app "Koloniaal Rotterdam" ontwikkeld. De app is ontwikkeld om met de inzichten en technologie van het nu, het koloniale- en slavernijverleden zichtbaar te maken op diverse locaties in Rotterdam. De app is onderdeel van een breed lespakket voor het basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.

De amendementen zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers? Bent u klaar wethouder?

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Voorzitter, dank u wel. Goedemorgen allemaal. Even wat orde scheppen in de chaos op mijn tafel. Voorzitter, ik dank u allen via de voorzitter voor de input. Het is inderdaad zo dat we een uitvoerige discussie met elkaar hebben gehad in de commissie. Ik was heel blij met uw input en dat heeft ook weer geleid tot een aantal nieuwe afspraken, waaronder bijvoorbeeld de gezamenlijke commissie over veiligheid die we gaan hebben eind januari, begin februari, met drie commissies, zoals u ook hebt gevraagd. Juist ook vanuit die integraliteit. En ik zou ook richting mevrouw Van Groningen willen zeggen: ik snap dat u zegt: er zijn nu heel veel plannen, we moeten het bij elkaar brengen. Dat lijkt mij op zich een prima idee, maar laten we dat ook daar met elkaar bespreken om ook te kijken waar die integraliteit het best geborgd is. Dat zou mijn voorstel richting u zijn, dus prima wat mij betreft, maar het is de vraag of dat nu per se bij mij moet of bijvoorbeeld bij collega Achbar of bij onze burgemeester, omdat veiligheid zoveel raakvlakken heeft.

Ik denk dat het goed is om het in die commissies, waar we met zijn drieën zijn en alle woordvoerders, met elkaar af te spreken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Dank voorzitter. Ik waardeer enorm uw constructieve houding hierin en ik vind het ook fijn dat u die urgentie van dit thema toch ziet. Want het laatste wat we zouden willen is dat die onveiligheid toeneemt en in die zin ben ik ook heel benieuwd naar de uitkomst van de motie van Leefbaar Rotterdam en van ons, om ook te monitoren bij het onderwijzend personeel of veiligheid een van de overwegingen is om niet meer als leerkracht te willen werken. Dus ik neem die handschoen ook graag op met u om te kijken: oké, hoe zouden we dat op een goede manier kunnen inbedden. Wat mij betreft maakt het niet uit wie verantwoordelijk is, als er maar iemand verantwoordelijk gaat worden en we alles bij elkaar hebben zodat we het op een goede manier kunnen blijven monitoren. Ik denk dat we dat voor het onderwijsveld moeten willen met elkaar.

De **VOORZITTER**. Wethouder. Sorry, mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Ja voorzitter, een praktische vraag. Loopt de tijd achter de schermen bij dit tweeminutendebat nu door? Want er zijn een aantal partijen die uitgebreid nu...

De **VOORZITTER**. Dat is wel de bedoeling.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Maar goed, we hebben ook een soort orde van de vergadering. De volgorde is veranderd. Normaal is dit een tweeminutendebat. Dat betekent ook dat mensen dat ook zo hebben voorbereid, dat je maar een beperkt aantal interrupties hebt. Ik begrijp eigenlijk niet zo goed waarom we nu aan het begin van de vergadering niet alvast wat strakker zijn.

De **VOORZITTER**. Ik snap niet wat u bedoelt met wat strakker. De orde van de vergadering is dat u binnen de twee minuten uw tijd kunt gebruiken en als het op is, is het op. Daar moeten we beter op letten. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.)

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dat is eigenlijk het punt. Het is al heel vaak op geweest vandaag bij een heleboel partijen en ook als je daarna dus nog gaat interrumperen terwijl je tijd al op is, is dat eigenlijk een beetje zoals we dat hier niet hebben afgesproken.

De **VOORZITTER**. Maar op de achtergrond loopt ie wel door en ik denk dat het wel van belang is dat u zelf ook een beetje meewerkt aan de orde. Maar houdt u dat een beetje in de gaten. Maar het is geen volwaardig debat, want anders had u een volwaardig debat moeten aanvragen. Het is een tweeminutendebat. Ik heb al zo vaak gezegd: maak gebruik van de goede instrumenten van de raad. Als u hierover uitvoerig met elkaar wilt debatteren, dan had u een ander debat moeten aanvragen. Maar voor een toelichtende vraag of een opmerking tussendoor wil ik altijd ruimte kunnen maken. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Dank u voorzitter. Merci. Dan ga ik de moties af zoals ingediend, beginnend bij de heer Ceulemans van Leefbaar Rotterdam.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen voelt nog ergens onraad.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Nou voorzitter, ik had nog even wat meegegeven via u aan de wethouder, dus ik zou het fijn vinden als hij daar in ieder geval nog even kort op reflecteert.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, volgens mij, als ik u goed begrijp gaat het over het samenbrengen. Ik dacht dat ik had gezegd, maar dan ben ik misschien niet duidelijk genoeg geweest, dat ik dat een goed idee vind. Dat heb ik aangegeven. En dat we met elkaar in de commissie in januari, waarbij de drie commissies bij elkaar zitten, dan het gesprek hebben over waar dat dan het best belegd kan worden. Maar die integraliteit snap ik, het allemaal bij elkaar brengen, zoveel als mogelijk, snap ik ook. Ik had volgens mij al gezegd dat dat een goed idee is, maar dat doe ik ook graag in overleg

met onze burgemeester en collega Achbar, die ook op hun terrein het een en ander hebben liggen. Dan over naar de moties. De motie van de heer Ceulemans over het inzichtelijk brengen van gevallen van vo-leerlingen vanwege onhandelbaar of anderszins onhoudbaar gedrag. En het tweede punt is te inventariseren of de bestaande mogelijkheden hiertoe, waaronder de OPDC, als toereikend, effectief en laagdrempelig genoeg worden ervaren. Op dat tweede punt wil ik u tegemoetkomen. Ik kan wat mij betreft een inventarisatie doen in de sectorkamers, waar ik alle schoolbesturen spreek en met hen het gesprek aangaan of de mogelijkheden die er nu zijn, afdoende zijn. Zo niet, dan moeten we kijken naar verdere maatregelen. Op het eerste punt is dat lastiger, omdat dat niet bijgehouden wordt en omdat dat ook heel erg breed is. Vaak is het ook een combinatie van factoren die bij een leerling spelen, dus om dat te inventariseren, dat is bijna onmogelijk en ondoenlijk nogmaals, omdat dat vaak qua gedrag bij leerlingen een combinatie van factoren is, van zorg, vraagstuk dat erbij komt kijken en niet alleen maar slecht gedrag in de klas, zeg maar. Dus dat wordt lastig, maar op het tweede punt kan ik u tegemoetkomen en wil ik die vraag wel uitzetten.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Een korte verhelderende vraag dan, want u zegt dat het niet bijgehouden wordt. Misschien ben ik dan niet duidelijk geweest in de motie, maar ik neem aan dat scholen wel bijhouden hoeveel leerlingen verwijderd worden van school of overgeplaatst worden. Ik vraag niet meer dan dat. Het lijkt me heel onaannemelijk dat leerlingen van school verwijderd worden en dat de school daar niets over registreert.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, u maakt de combinatie met onhandelbaar gedrag en dat is waar natuurlijk de crux ligt. Want het klopt dat kinderen en leerlingen wel eens overgeplaatst worden op een andere school. Maar dat heeft te maken met een hele range aan redenen waarom dat zou kunnen zijn. En vaak zie je ook dat er een combinatie is dat als het bijvoorbeeld thuis even niet lekker gaat of er is een heel grote zorgvraag of er is sprake van een bepaalde stoornis bij een leerling, dat dat inderdaad ook soms kan leiden tot onhandelbaar gedrag. Maar dat het niet alleen maar te herleiden is naar dat ene. Dat is wat ik probeer aan te geven.

De **VOORZITTER**. Eén korte opmerking.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, als ik hem mag afconcluderen, dat scheelt een interruptie. Als de wethouder dan in het gesprek met de sectorkamers dat hij toezegt, ook kan meenemen dat hij daar vraagt hoe vaak het nu ongeveer gebeurt dat leerlingen vanwege gedrag, dat scholen een indicatie kunnen geven, dan is dat wat mij betreft prima. En dan met die toezegging, ik kijk ook even naar mevrouw Van Groningen, zou de motie wat mij betreft ingetrokken kunnen worden.

De **VOORZITTER**. Welke motie is dat?

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Motie 1 is dat voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dan is de motie met de toezegging ingetrokken. U kunt verdergaan.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Voorzitter, dan motie 2, ook van de heer Ceulemans. Dat gaat over een nieuw te nemen enquête over de veiligheidsbeleving. Daarover kan ik u vertellen, wellicht is dat aan uw aandacht ontsnapt, maar er is al een motie ingediend, als ik mij niet vergis, of een initiatiefvoorstel, genaamd 'Psst, daar is een veilige school'. Daarin wordt de veiligheidsbeleving van docenten meegenomen en die wordt binnenkort afgedaan, dus die komt ook naar u toe en daar wordt u op uw wenken bediend, want daar wordt ook in meegenomen, nogmaals, de veiligheidsbeleving van docenten. Daarbij is het ook goed om u te melden dat inderdaad niet zo lang geleden we die enquête hebben gedaan. Ook die cijfers hebben we nog. Die heb ik als het goed is met u gedeeld, wat daar de grootste redenen voor zijn. En wij hebben ook onze contacten nu met scholen iets anders georganiseerd, waarbij we heel kort contacten hebben met de HR-managers en we daar vangen we ook constant allerlei signalen op. En vooralsnog krijgen we vanuit die signalen niet per se terug dat dit een doorslaggevende factor is. Maar nogmaals, er komt een afdoening richting u. Ik zou zeggen: wacht die eventjes af. Daarmee zou ik u willen vragen, ja, daarmee is deze volgens mij overbodig en geef ik u ter overweging om hem in te trekken.

De **VOORZITTER**. U mag daar een opmerking over maken.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, dank. Ik ben ermee bekend, volgens mij is het van mijn collega Hoogwerf geweest in de vorige periode, dat initiatief. Het punt waar het mij om gaat is dat het een opvolging zou moeten zijn van een enquête waar u naar verwijst, die volgens mij uit mijn hoofd in 2017 gehouden is. En dat is een enquête waaruit blijkt dat wel degelijk veiligheid en grootstedelijke problematiek een heel belangrijke oorzaak is voor docenten om niet in het onderwijs werkzaam te willen zijn. Daar is vervolgens beleid op gemaakt, dus het lijkt mij zeer nuttig om te toetsen, nu zoveel jaar na dato, of dat impact gehad heeft, of die beleving er op die manier is. Dus ik wil best voor nu dan die motie intrekken, maar ik wil wel gezegd hebben dat het echt iets anders is dan de afdoening van het initiatief waarnaar u verwijst.

De **VOORZITTER**. Onder de streep: is de motie ingetrokken of niet?

De heer **CEULEMANS** (lr). Kan ik hem intrekken, later nog in de vergadering?

De **VOORZITTER**. Ja.

De heer **CEULEMANS** (lr). Dan wacht ik nog heel eventjes en kom ik erop terug.

De **VOORZITTER**. Oké. Welke motie is dat? Motie 2?

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Motie 2 voorzitter, van Leefbaar Rotterdam.

De **VOORZITTER**. Oké, die is nog in beraad. Verder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Voorzitter, nog even, dus die afdoening komt eraan en nogmaals, wat ik u ook nog daarbij kan toezeggen is dat in de contacten met de HR-medewerkers van scholen we die vraag nog eens specifiek gewoon gaan uitzetten, of tenminste dat we daar nog eens specifiek even naar vragen en dat komt dan ook richting u. Voorzitter, dan de motie, niet per se daarna op volgorde, maar van BIJ1, 'Verwijs naar evidence based of evidence informed onderzoek'. Het is denk ik goed om te weten dat het hele idee achter evidence based of evidence informed is dat we zien dat er de afgelopen jaren heel veel interventies zijn geweest in het onderwijs en waarbij niet altijd wordt bijgehouden wat het effect is van die heel specifieke interventie. Dus dat is de reden waarom wij hebben gezegd, met het nieuwe onderwijsbeleid, wij willen veel meer dat beter gaan monitoren, we willen dat schoolbesturen transparant zijn in de interventies die zij plegen en welke effecten het heeft, zodat wij de middelen die wij hebben ook daar kunnen inzetten waar interventies zoveel als mogelijk bewezen effectief zijn. We laten uiteraard ruimte voor innovatie, maar ook daarvan verwachten we dan van schoolbesturen dat ze goed monitoren en het bijhouden. Dat was het hele idee van evidence based of evidence informed. En wij hebben onszelf natuurlijk ook laten leiden door wat we vanuit zowel de praktijk terugkrijgen, dus ten aanzien van bijvoorbeeld het gratis parkeren. Dat is er eentje die we in de gesprekken die ik heb gehad met bijvoorbeeld kinderopvang, met het lerarentekort dat nu natuurlijk heel groot is, maar ook van de andere sectoren in het onderwijs, dat daar een heel grote behoefte aan is. En zo hebben we dat vormgegeven. Dus het is vanuit ons zowel wat wij horen uit de praktijk als op basis van theorie. Ik zou deze motie om die reden ook willen ontraden voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van der Elst.

Mevrouw **VAN DER ELST** (bij1). Nou ja, waar het ons om gaat, is dat we ook wat u ons nu allemaal vertelt, terug kunnen lezen en dat in het beleidsplan verwezen wordt naar de bronnen waar u het over heeft.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Mag ik voorzitter? Sorry, ik had u niet begrepen. Ik snap wel wat uw vraag is. Wat ik eventueel zou kunnen doen, is dat ik u op de vier speerpunten die wij hebben, de belangrijkste speerpunten, daarover de informatie nog doe toekomen. Dan voorzitter, volgens mij nog een motie van BIJ1, 'Samen leren van de geschiedenis op de Rotterdamse scholen'. Die moet ik toch echt ontraden, hoe sympathiek ik hem ook vind. Maar wij gaan gewoon niet over het curriculum en

daar ga ik ook niet aan beginnen. Daar zijn meerdere vragen vanuit collega's die dan wel het ene onderwerp dan wel het andere onderwerp belangrijk vinden en dat laat ik echt op schoolniveau, in de klas, waar de bevoegde docent zelf de les en de lesstof bepaalt.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van der Elst.

Mevrouw **VAN DER ELST** (bij1). Ja, dan had ik nog de vraag gesteld van: oké, we kunnen niet het curriculum afdwingen natuurlijk, maar waarom wordt het überhaupt niet genoemd in het beleidsplan, als er wel in is geïnvesteerd en als we met zijn allen hebben erkend dat dit iets belangrijks is voor onze stad?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, simpelweg omdat er heel veel dingen zijn die we belangrijk vinden en we niet alles stoppen in zo'n onderwijsplan. Het onderwijsplan is met name natuurlijk, wat ik al zei, de vier speerpunten waarop we gaan inzetten. Maar daar hangt nog heel veel onder. Om nu alle thema's die we belangrijk vinden daarin te noemen lijkt me net iets te ver gaan. We hebben ook het burgerschapsonderwijs zoals u weet. Dat is inmiddels verplicht vanuit het rijk, onderdeel van het curriculum. Dat is nu typisch de plek om dit soort onderwerpen die u aangeeft dan te bespreken. Ik weet ook dat dat gebeurt, dat ook dit soort thema's tijdens burgerschapslessen besproken worden. Dus misschien stelt u dat wat gerust, maar ik zou het niet willen vervatten in een motie en daar een opdracht toe geven vanuit de politiek. Dus die ontraad ik voorzitter. Dan hebben we de motie van GroenLinks, 'Een passende onderwijsplek voor ieder kind'. Dat gaat over de thuiszitters en de taskforce. Ja, die is eigenlijk overbodig voorzitter, omdat waar u toe oproept, dat doen we echt al. Sterker nog, we gaan meer inzetten, we gaan intensiveren. Als u in het plan kijkt, ziet u dat we willen gaan intensiveren op de Taskforce Thuiszitters. Daar komt ook heel wat geld bij, omdat we hebben gezien dat die thuiszitters helaas in heel het land aan het toenemen zijn. Vandaar dat we hebben gezegd dat we daarop gaan intensiveren, dus daar komt geld bij. Dus wat u vraagt doen wij eigenlijk al. Ook ten aanzien van het tweede deel, een beeld krijgen van het aantal zieke kinderen dat langdurig thuiszit. Dat hoeven overigens niet altijd zieke kinderen te zijn, maar dat terzijde. Ook over dat deel, we hebben heel goed in beeld om hoeveel kinderen het gaat en om welke leerlingen het gaat. Dus die is overbodig voorzitter. Dat geldt helaas ook voor de tweede motie ten aanzien van het stagepact waar u om vraagt. Het is goed om te weten dat eigenlijk het hele stagepact zich precies op die dingen richt waar u om vraagt in uw motie. Het richt zich namelijk al heel specifiek op stagebegeleiding. Enerzijds het uitbannen van stagediscriminatie, waar u ook om vraagt. Het is ook onderdeel van het stagepact. Het realiseren van voldoende stageplaatsen en het bieden van een passende vergoeding. Al die dingen komen terug in dat stagepact.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Ja, dank u wel. Kan de wethouder dan nog wel ingaan op waarom de studenten zo'n slechte ervaring hebben met de afhandeling van hun melding over discriminatie, waardoor ze mogelijk ook weerhouden worden om die meldingen te doen? Want dat is natuurlijk toch wel punt één, dat je het inzicht echt moet krijgen. Je kunt uiteindelijk een aanpak hebben, maar dit punt ligt ervoor, dus daar wil ik dan graag uw reflectie nog op hebben.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, dat komt inderdaad voor. Maar het is goed om te weten dat wij daar als gemeente natuurlijk niet direct over gaan. De afspraken die worden gemaakt zijn natuurlijk tussen vaak mbo-instellingen, onderwijsinstellingen en de werkgever. Daar is dit hele stagepact op geënt, juist ook omdat we weten dat stagediscriminatie helaas nog steeds voorkomt. De minister heeft daartoe een aantal afspraken gemaakt met onderwijsinstellingen, waar dit onderdeel van uitmaakt, om precies datgene waar u nu om vraagt, tegen te gaan en ook om te zorgen dat die meldingsbereidheid bij studenten omhooggaat. Wij als gemeente hebben daar eigenlijk weinig invloed op, ook omdat we daar niet direct op kunnen sturen, maar met deze nieuwe afspraken die nu worden gemaakt of in de maak zijn, zou dat probleem ook voor een deel moeten worden opgelost.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dus daar mag ik uit opmaken dat als er nu een melding van zo'n klacht wordt gedaan, dat de onderwijsinstelling naast de student gaat staan, om te zorgen dat ze zich niet alleen voelen, dat ze zich gesteund voelen, in ieder geval door hun eigen onderwijsinstelling?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Volmondig ja. Trouwens, daar ik ging al van uit. Het is natuurlijk ook altijd een beetje het lastige met discriminatie dat het heel moeilijk is te bewijzen, maar daar waar er sprake is van stagediscriminatie ga ik ervan uit dat de onderwijsinstellingen uiteraard pal naast de studenten staan. Dan de motie van de ChristenUnie over een streefcijfer ten aanzien van internationale studenten. Ja, die moet ik helaas ontraden. Ik snap de strekking van de motie heel goed, maar tegelijkertijd kan ik u vertellen dat er al vergaande afspraken zijn gemaakt met de EUR. U vroeg om die gegevens te delen. Dat wil ik met alle plezier doen, dus ik zal ervoor zorgen dat die afspraken die met de EUR gemaakt zijn ook uw kant gaan uitkomen. En een andere reden is dat het van belang is dat een streefcijfer niet altijd een oplossing is. Want je hebt sommige opleidingen waar je ziet dat er heel veel vraag naar is, en dat je daar juist inderdaad qua cijfers, qua aantallen omlaag wilt zitten. Maar er zijn ook opleidingen waar een enorm tekort is en die we keihard nodig hebben hier in Nederland, waarbij je het niet zou willen, dus het is echt maatwerk. Je moet echt kijken naar maatwerk en vandaar dat ik om die reden deze motie ontraad. Daarbij komt ook nog, nu bent u goed geïnformeerd weet ik, dat er vanuit het rijk nieuwe wet- en regelgeving in de maak is die hier ook op gaat toezien. Wij willen ook als stad, even los van de afspraken die we al hebben gemaakt met de EUR, daarop wachten. Anders komen wij weer met allerlei nieuwe regels en dan worden we weer door het rijk ingehaald.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja dank u wel voorzitter. Allereerst dank voor de toezegging dat die informatie ook onze kant opkomt. Ik denk dat het inderdaad belangrijk is dat wij dat goed kunnen volgen, het is een belangrijk onderwerp. Tegelijkertijd wil ik de motie in ieder geval wel laten staan, want het is ook een politiek punt dat we hier natuurlijk willen maken en ik wil de kans ook niet ontnemen aan andere partijen om zich hierover ook politiek te kunnen uitspreken. Want de gesprekken zijn inderdaad gaande, maar wij vinden dat er echt een betere bodem onder die gesprekken moet, want het is echt te vaag als u zegt: we gaan kijken naar als de druk in de stad te groot wordt. Dat is echt te vaag. Er moet echt een bodem onder die gesprekken. En bovendien, het laatste argument dat ik nog zou willen meegeven aan de politieke partijen die hierover dan zouden kunnen stemmen, is precies het laatste wat u zei. Er is al wetgeving over in voorbereiding in Den Haag, dus we lopen helemaal in lijn met datgene wat in Den Haag wordt voorbereid, maar we hebben elkaar gewoon hartstikke hard nodig, de gemeente en het rijk. En als we nu die gesprekken goed aangaan en die bodem eronder leggen, door in ieder geval wel tot een streefcijfer te komen, dan lopen we zeg maar hand in hand als gemeente en rijk samen op.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja voorzitter, dat is eigenlijk niet wat ik zeg en ik ben het ook niet eens met wat u zegt, want wat je nu doet is dat je nu al vooruit gaat lopen op afspraken die nu in de maak zijn. We hebben ook al afspraken met de EUR op dit punt. Maar wat ik wel zeg is, even heel simpel gezegd, terug naar de praktijk, we zien een enorm probleem in de zorg. We zien een enorm probleem ten aanzien van het lerarentekort. En zo zijn er nog heel veel andere beroepen waar we nu echt schreeuwen om mensen, ook ten aanzien van IT. De hele samenleving is aan het digitaliseren. Dus wat je niet zou willen, en dat is het probleem met een streefcijfer, is dat je dat soort tekortberoepen juist gaat ontmoedigen. Wat je wilt is dat je afspraken maakt, maar per opleiding. Dus ik ben niet zozeer tegen een streefcijfer, maar het gaat mij erom tegen een streefcijfer in zijn algemeenheid. Je moet per opleiding gaan kijken naar maatwerk. Dus dat is de ruimte waarvan ik zeg: die moeten we met elkaar echt willen houden om niet zeg maar door te schieten in het vasthouden aan een streefcijfer terwijl dat niet altijd per se de oplossing is.

De **VOORZITTER**. Ik wil u allen echt uitnodigen om nu ergens een punt achter te zetten, want het lijkt mij een soort debat dat u echt in de commissie uitvoerig heeft gedaan. Het is een beoogd tweeminutendebat en we zijn een uur onderweg. Dat is niet de bedoeling. We gaan het debat niet

helemaal opnieuw doen. Een enkel misverstand wegnemen, een enkele toelichtende vraag kan, maar dit raakt echt aan een volledig nieuw debat. Niet doen. Mijnheer Vonk, afrondend.

De heer **VONK** (cu). Nee voorzitter, ik zou graag het debat aan willen gaan en er zijn meer mensen. Maar inderdaad, u heeft helemaal gelijk dat dit niet het instrument is. Dat gaan we dus niet doen. Het is nu straks aan de politieke partijen met datgene wat de wethouder heeft aangegeven en wat ik heb aangegeven, om een keuze te maken in voor of tegen een streefcijfer. En daar laat ik het bij voorzitter, en op een ander moment komen we hier nog wel over te spreken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen, voor u geldt dat ook. Echt, nu het debat sluiten wat mij betreft. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja, toch niet, en ik sta dat ook niet meer toe. Mijnheer Ceulemans, nee. Wethouder, wilt u de rest van de moties van advies voorzien?

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Dank u voorzitter, ik ga daar sneller doorheen. Ik ben aangekomen bij de moties van de PvdA. 'Meer aandacht voor burgerschap, ook in het mbo'. Ik heb al gezegd, om dezelfde redenen als eerder bij de motie van BIJ1, burgerschap is opgenomen in het curriculum vanuit het rijk en wij gaan niet sturen op vakken hier vanuit de politiek, dus die ontraad ik. Dan ten aanzien van de tweede motie, 'Ongelijk investeren, ook voor de mbo-uitvoeringsagenda'. Dat is eigenlijk een onuitvoerbare motie, om een paar redenen. Ten eerste hebben de mbo's een regionale functie, dus daar komen leerlingen van alle plekken vanuit Rotterdam maar ook buiten Rotterdam naartoe. Dus het is heel lastig om te doen waar u om vraagt. Even los van dat ik dat niet verstandig vind. En ten tweede, we hebben acht mbo's in Rotterdam. Die vallen onder een aantal schoolbesturen, zowel aan de noordoever als aan de zuidoever van de Maas. Wij hebben afspraken met schoolbesturen en het is aan schoolbesturen zelf om maatwerk te leveren, dus daar waar zeg maar de nood het hoogst is daar houden de schoolbesturen sowieso al rekening mee, dus in de praktijk wordt hier al vorm aan gegeven. Maar ik zou deze motie niet willen omarmen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja, het antwoord verbaast me een beetje, want het is ook nieuwe informatie die ik in de commissie had willen horen eigenlijk, maar ik ben toch wel benieuwd wat dan het verschil is met de Amsterdamse mbo-agenda, want daar hebben ze wel duidelijk gefocust op een stadsgebied.

De **VOORZITTER**. Ook voor u mevrouw Reitema, echt afronden. Dit gaat weer gewoon een debat worden en ik wil dat niet. Een tweeminutendebat is een motie indienen en een stemming vragen. Dat is de volgorde der dingen en anders had u hier gewoon een volwaardig debat moeten aanvragen. Het is echt niet goed. Ik kap dit af.

De heer **CEULEMANS** (lr). Mag ik hier een punt van orde over maken?

De **VOORZITTER**. Ja, mijnheer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Want misschien heeft u gelijk, misschien moeten we gewoon dit dan upgraden, want het blijkt nu dat het gewoon spaak loopt, in alle eerlijkheid. Want we hebben er een tweeminutendebat van gemaakt. Ik heb getwijfeld om er een regulier debat van te maken. Dat heb ik niet gedaan, maar achteraf was het gewoon beter geweest. Als wij nu gewoon met elkaar afspreken dat we ons zullen matigen, dat we hier echt niet urenlang over gaan doorpraten, maar we zijn nu op een heel inefficiënte manier bezig denk ik.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Een punt van orde.

De **VOORZITTER**. Je weet natuurlijk nooit hoe zo'n debat loopt. Dat ontwikkelt zich in de loop van het debat, dat ik dan het gevoel heb: u heeft gewoon, als u had kunnen weten dat dit debat echt zoveel tijd zou vergen, dan had u dit instrument niet moeten inzetten. Punt. En als u nu wilt besluiten om er toch een regulier debat van te maken, dan moet u er nu een ordevoorstel van maken en erover stemmen. Ja. Mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ik had 26 seconden en ik reageer op een uitleg van de wethouder over wat ik onduidelijk vind. Dus daar reageer ik op. Dus ik vind het een beetje misplaatst om als ik mijn halve laatste minuut gebruik voor opheldering over een motie...

De **VOORZITTER**. Het gaat niet zozeer over u mevrouw Reitema, het gaat om de optelsom van alle interventies bij elkaar, die hiervan een regulier debat maken. Op deze manier kan het niet. Ik heb het zo vaak gezegd, als u ziet dat een debat veel tijd zal vergen moet u dit instrument niet inzetten. Mijnheer Ceulemans, moet ik uw verzoek nu uitleggen als dat u nu verzoekt om er een regulier debat van te maken?

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja.

De **VOORZITTER**. Wenst u daar een regulier debat van te maken? Leefbaar Rotterdam wil dat, VVD ook, ik check even, D66, een regulier debat van maken? Anderen ook? Dan wordt het nu een regulier debat. Laat de klok lopen. Mevrouw Reitema. Wat zegt u? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Het gaat van de tijd af. Jazeker.

De heer **MOTI** (pvda). Even een punt van orde. Dan zou ik ook willen voorstellen, als we hier een regulier debat van maken, dat we dan ook even kijken naar de spreektijd, want de spreektijd is wel vastgesteld op één regulier punt.

De **VOORZITTER**. Laten we die brug nemen als we daar zijn. Laten we er nu eerst maar een regulier debat van maken. Mevrouw Reitema. We laten de tijd lopen, het is nu een regulier debat.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja, ik

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, nu heb ik een punt van orde.

De **VOORZITTER**. Maakt u het mij alstublieft niet al te ingewikkeld met al die ordepunten, want anders komen we zo niet vooruit.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja, dat snap ik, maar ik zat net al. Ik heb aangegeven tussen 12.30 uur en 14.30 uur weg te moeten. Ik heb aangeven als eerste het woord te hebben. Mijn regulier debat was het eerst aan de beurt. Een tweeminutendebat voor laten gaan vind ik acceptabel, maar nu kom ik dadelijk in het probleem dat ik er niet ben voor mijn eigen bijdrage en dat vind ik echt onacceptabel, want ja, op deze manier is het raar vergaderen. En ik ging ermee akkoord, tweeminutendebat, want ik dacht: dat is er zo doorheen en dan kan ik mijn verhaal doen. En nu word ik in de druk gezet waarvan ik denk: wat gebeurt hier nu?

De **VOORZITTER**. Ja. Mijnheer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, ik begrijp dat punt en ik heb zelf de inschatting gemaakt: moeten we wel of niet een regulier debat doen. Ik heb de verkeerde inschatting gemaakt door dat niet te upgraden, ook omdat er agendatechnisch, de wethouder zat met agendaproblemen, dus een optelsom. Uiteindelijk hadden we het gewoon wel moeten doen. Ik zou heel graag willen voorstellen dat we er nu niet langer over praten, een regulier debat van maken en dat we onderling afspreken dat we niet, omdat het een regulier debat is, onnodig lange verhalen gaan houden. Het is eigenlijk gewoon puur om het mogelijk te maken dat de raadsleden die nog prangende vragen hebben, die wel kunnen stellen, terwijl dat bij een tweeminutendebat niet had gekund.

De **VOORZITTER**. En het feit dat we er een regulier debat van maken hoeft niet per se in te houden dat nu gewoon alle remmen los zijn. Dat hoeft ook niet per se. Mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja, ik had nog 26 seconden en twee heel simpele punten.

De **VOORZITTER**. U heeft nu bijna tien minuten nog.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja, heel fijn. Twee punten. De focus op de gebieden kan niet, maar in Amsterdam kan het wel, dus ik hoor graag van de wethouder wat dan het verschil is waarom het in

Amsterdam wel kan. Het tweede gaat over aandacht voor burgerschapsonderwijs. Dat is er al vanuit het curriculum dus daar bemoeien we ons niet mee. Mijn punt is dat we in de regio Rotterdam-Rijnmond ruim 40.000 mbo-studenten hebben. We zijn de mbo-hoofdstad van Nederland, en met alle gelden vanuit het rijk, ik heb ze ook hier voor me, er zijn wat potjes die inderdaad gaan richting burgerschapsonderwijs, maar daar is het mbo structureel van uitgesloten. Die komen daar steeds niet voor in aanmerking. De potjes die naar het mbo gaan, daar valt burgerschapsonderwijs weer niet onder. En we zien ook twee dagen geleden bij de NOS heel belangrijke berichten dat burgerschapsonderwijs, aandacht voor democratie, vertrouwen in de overheid, gewoon te laag is in Nederland. Dus als mbo-hoofdstad in Nederland vraag ik toch de wethouder om hier aandacht voor te gaan vragen en wel die ruimte te pakken.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Voorzitter, allereerst de vraag. In Amsterdam hebben ze vier mbo's en op die vier mbo's zetten ze ook op in. Wij, zoals u zelf al aangeeft, zijn mbo-hoofdstad van Nederland. Wij hebben acht mbo's. Daar waar die vier mbo's in Amsterdam in vier verschillende stadsdelen zitten, zitten ze bij ons veel meer verspreid over de hele stad, zowel aan de noord- en zuidoever, en maken onderdeel uit van dezelfde schoolbesturen. Dus het maatwerk waar u om vraagt gebeurt al in de praktijk. Dat is wat ik u daarover te melden heb. Dan het tweede ten aanzien van burgerschap. Ik snap uw vraag, ik vind hem ook heel sympathiek, maar ik heb de afspraak dat we hier vanuit de politiek niet allerlei wensen gaan neerleggen bij de schoolbesturen voor een vak. Dat doe ik gewoon niet. Daar begin ik niet aan, want ik heb deze discussie al eerder gehad. De een vindt kunstzinnige vorming belangrijk, de ander vindt burgerschap belangrijk, de ander vindt alles op het gebied van veiligheid belangrijk. Scholen weten heel goed zelf welke lessen de leerlingen nodig hebben om dat ook te geven, naast het curriculum dat ze sowieso al verplicht hebben vanuit het rijk. Ik snap het, ik vind het sympathiek, maar ik begin er niet aan.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja, dat stelt me toch wel heel erg teleur, want als deze grote stad met al deze mbo-studenten, zijn we denk ik een heel goede vertegenwoordiging van het mbo. Ik had wel heel graag gewild dat het college in gesprek ging met de schoolbesturen om dit onder de aandacht te brengen. Dit is een heel belangrijke eigenschap voor onze democratie, voor het vertrouwen in de overheid, zeker in deze tijden. Het stelt me zeer teleur dat de wethouder hier niet mee aan de slag wil.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Dank u voorzitter. Dan heb ik volgens mij nog één motie van de fractie van D66. Die vraagt om in bestaande gespreksstructuren met schoolbesturen het verbeteren van de toegankelijkheid van de informatievoorziening voor mbo-studenten te agenderen, en nog een aantal andere punten. Deze neem ik mee in de gesprekken, zoals ik ook al eerder de toezegging heb gedaan richting de heer Ceulemans om in de sectorkamers hier aandacht voor te vragen, dus die kan ik omarmen. Voorzitter, volgens mij ben ik dan nu echt door alle moties heen.

De **VOORZITTER**. Het is een regulier debat, dus nu nog of resterende vragen dan wel een tweede termijn. Wat u wilt. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja, ik had nog wel een paar vragen gesteld die ik graag beantwoord zie, maar ik weet niet of de wethouder daar nog op komt.

De **VOORZITTER**. U mag ze nog even herhalen. Misschien dat hij ze even niet paraat heeft. U heeft ze paraat, ja? Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja voorzitter, hetzelfde geldt voor mij. Ik had twee vragen gesteld. Dat was naar aanleiding van de kwaliteitsbudgetten, dus dat er nu meer naar voorschoolse educatie gaat en hoe dat zijn weerslag heeft op het primair onderwijs, hoe we dat kunnen borgen en of u in gesprek gaat met het veld.

De **VOORZITTER**. De heer Akhatab.

De heer **AKHATAB** (denk). Ja voorzitter, voor mij ook nog een resterende vraag. U heeft hem al paraat, oké, top.

De **VOORZITTER**. Anderen nog in de tweede termijn? De heer Ceulemans, het is nu resterende vragen of een bijdrage in de tweede termijn. Dat heb ik net gezegd.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Excuus voorzitter, dan heb ik ook nog een opmerking voor de tweede termijn. We hebben het net even gehad over die instroom van buitenlandse studenten. Dat is overigens ook een onderwerp uit ons hart gegrepen. Wij maken ons daar zorgen over. Dat hebben we hier ook vaak in de commissie aangekaart. Ik ben erg blij dat de ChristenUnie dit in ieder geval vandaag ook ter sprake brengt, want ik denk echt dat we nu actie moeten ondernemen, dus ik kijk erg uit naar het lijstje. Tegelijkertijd heeft de wethouder in zijn bijdrage aangegeven dat hij graag wil sturen op maatwerk en volgens mij is dat ook de uitkomst waar we met elkaar naartoe moeten, dus ik zou eigenlijk aan de wethouder willen vragen: zou u dan willen uitzoeken om te kijken of dat een haalbare kaart is, om naar opleidingen te zoeken waar we wellicht het aantal studenten die van buiten komen, kunnen beperken, ook in het licht van de maatregelen die nu al genomen worden?

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Nu denkt iedereen: dit is een coalitie-een-tweetje, maar ik heb hier oprecht geen contact over gehad met mevrouw Van Groningen, maar ik ben het er wel helemaal mee eens. Ik vind de toezegging zoals gedaan door de wethouder om inzicht te geven in de afspraken die met onderwijsinstellingen gemaakt zijn erg nuttig. Op basis daarvan kunnen we ook kijken of die afspraken wat ons betreft ver genoeg gaan of niet. Als we tot de conclusie komen dat dat niet is, dan kan dat een nieuw debat rechtvaardigen. En ook het maatwerkpunt vind ik wel enigszins hout snijden. Kijk, wij vinden gewoon, en dat is heel duidelijk en van dat standpunt ben ik ook niet af te brengen, dat er te veel internationale studenten in Rotterdam zijn. Daarom is er nu ook landelijke wetgeving waar wij tevreden mee zijn, die dat gaat inperken. Ik snap wel het punt dat de wethouder zegt: bij de ene opleiding is er misschien sprake van een onwenselijke oververtegenwoordiging, terwijl het bij een andere opleiding geen probleem is of zelfs een probleem is als het niet zo is. Dus ik sta onder de motie van de heer Vonk. Ik ben het met de toezegging van de wethouder, met het mondelinge amendement daarop van mevrouw Van Groningen eigenlijk wel eens. Dus ik ben op dit moment tevreden met wat de wethouder hierover zegt. Ik weet niet hoe de heer Vonk daarin staat.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Er liggen inderdaad nog een aantal vragen. Beginnend bij mevrouw Maassen van D66. De aanscherping van de vrijwillige bijdrage en een inzicht, of ik dat zou willen delen. Dat kan ik u toezeggen, dus dat deel ik met de raad, geen enkel probleem. Een brief van de schoolbesturen, daar verwees u ook naar, en volgens mij is dat ook dezelfde brief waar u naar verwees. Ik ben inderdaad bekend met die brief. Even een paar zaken. U maakt daar ook nog de kanttekening bij, mevrouw Van Groningen, dat er minder geld zou zijn. Dat is niet waar. Even voor alle duidelijkheid, er komt meer geld richting het onderwijs, ook ten aanzien van de basisvaardigheden waar we het over hebben gehad, alleen gaan we het anders indelen. Maar netto onder aan de streep komt er meer geld bij. Dat gesprek heb ik ook met de schoolbesturen en daar zullen we ook in de eerstvolgende sectorkamer nog een keer bij stilstaan, om ook aan te geven hoe dat nu precies in elkaar zit.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Dank voor deze toelichting voorzitter. Zou ik u mogen vragen om anders proactief een brief te sturen naar die schoolbesturen, want ik merk gewoon aan hen dat hier echt een grote zorg zit, en het is eigenlijk zonde als die zorg er niet hoeft te zijn, want met deze toelichting daarop. Wat is dan de moeite om ze een brief te sturen en te zeggen: we hebben u gehoord en we hebben dit goed geregeld, maakt u zich geen zorgen. Ik denk dat dat ook rust geeft aan die kant.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, die brief is er al uit. Dat is gewoon mijn dagelijks werk mevrouw Van Groningen. Maakt u zich daar geen zorgen om. Dus als er een brief komt beantwoord ik hem ook altijd. Dus dat komt helemaal goed. En daaropvolgend komt er ook nog eens een gesprek. Dan even kijken, ten aanzien van de vraag van DENK ten aanzien van mantelzorg, of er ook specifiek iets is voor

de studenten. Niet vanuit onderwijs, ik weet wel dat er vanuit Zorg wordt gekeken naar waar die extra ondersteuning nodig is en wordt die ook geboden. Maar wij hebben vanuit het onderwijs niet specifiek iets voor de mantelzorgers zelf. Wat we wel hebben is natuurlijk die schoolzorgteams, waar de wijkteams natuurlijk ook onderdeel van uitmaken en daar wordt wel preventief gesignaleerd, wordt er gekeken naar de situatie van de leerlingen en wordt weer doorverwezen naar allerlei hulpinstanties daar waar nodig. Dus op die manier regelen we het wel, maar uiteindelijk is het vanuit de zorg, dat die ondersteuning geboden wordt aan studenten die ook mantelzorger zijn.

De **VOORZITTER**. De heer Akhatab.

De heer **AKHATAB** (denk). Voorzitter, allereerst dank voor het antwoord. Daar ben ik superblij mee. Ons bereiken wel een aantal signalen dat studenten aan de voorkant dat eigenlijk ook niet weten, dus bent u bereid om met scholen in gesprek te gaan en te kijken naar een eventuele informatievoorziening voor die studenten die dat dan nog niet weten?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, ik zal even in gesprek gaan met mijn collega die ook onder andere zorg in zijn portefeuille heeft om te kijken, want nogmaals, ik weet niet vanuit mijn onderwijsportefeuille wat er nu allemaal daarop is. Het is eigenlijk een vraag niet voor hier, maar goed, ik kan in gesprek met de collega van zorg. Wellicht zijn er allemaal zaken die dan nog beter gecommuniceerd moeten worden. Maar staat u mij eerst toe om dat eventjes uit te zoeken. Voorzitter, volgens mij waren dit alle antwoorden op de vragen.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, dan resteert mij natuurlijk nog een reactie op de vraag die mij werd gesteld. Nogmaals, wij zijn blij met de toezegging, ook blij dat de wethouder zegt: ik ben ook helemaal niet tegen streefcijfers, maar we moeten dat inderdaad per opleiding bekijken. Uiteraard snappen wij dat. Maar er moet wel een bodem onder. En bovendien ligt het primaat bij zo'n belangrijk politiek punt echt bij de politiek. En ik denk dat ook zo'n motie echt een duidelijk politiek signaal afgeeft van: wij vinden het belangrijk dat we op deze manier ook over dit onderwerp gaan praten als politiek. En dat u dat bestuurlijk al deels oppakt, ik denk dat het een extra steun in de rug is voor u en voor uw gesprekken, en daarom houd ik de motie dus graag aan in dit debat en ik zie graag de stemming erover.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja, ik had nog één vraag over de kinderopvang in de stad en ik ga het antwoord terugluisteren, want ik moet nu eventjes ergens anders heen.

De **VOORZITTER**. Dan wachten we nog even met het antwoord. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja voorzitter, dank. Ik had de vraag gesteld of het stukje maatwerk als toevoeging op die motie gezien zou kunnen worden, omdat ik in uw antwoord proef dat niet per se we niet de instroom willen beperken met een soort ultimatum, alleen dat we ook oog willen houden voor de opleidingen waar we juist wel de instroom nodig hebben. Dus als we de motie zo zouden kunnen zien, dat als het om maatwerk gaat, dat we dan wel met de sector in gesprek kunnen op welke opleidingen we inderdaad een soort streefwaarde kunnen zetten en waar niet.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans, u bent gaan zitten.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Voorzitter, maar dat heb ik volgens mij in mijn bijdrage aangegeven, dat ik heb gezegd: ik wil kijken naar maatwerk en daar afspraken over maken met de universiteit. Dus dat is wat ik aangeef, dus het is in lijn met wat u zegt. Maar één algemeen streefcijfer lijkt mij niet handig, omdat je daarmee jezelf ook heel erg tekort zou kunnen doen daar waar je dat niet zou willen doen. Dus ook hier geldt gewoon: maatwerk, kijken naar de opleidingen en nogmaals, er zijn al afspraken gemaakt met de EUR. Die ga ik met u delen, zodat u daar ook inzicht in hebt. Als dat nu aanleiding geeft om daar nog een keer het gesprek met elkaar over aan te gaan, dan doe ik dat met alle plezier. U bent agenderend, dus dat is geen enkel probleem.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Voorzitter, dat lijkt me sowieso een goed punt, want volgens mij is dit een onderwerp dat ons allemaal aan het hart gaat en dan wil ik graag een vraag nog een keer aan de heer Vonk stellen. Volgens mij, met deze extra toevoeging, zouden we eigenlijk die motie hebben afgedicht, dat de wethouder aan de slag gaat voor welke specifieke opleidingen een streefwaarde interessant zou kunnen zijn. Dan hoeft u hem niet in te dienen en dan hebben we hem met deze geregeld.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Nee voorzitter, ik denk dat we allemaal weten wat ook het politieke belang is van een motie. En ik denk dat het echt een steun in de rug is voor de wethouder. Ik vind het prima dat hij het bestuurlijk al oppakt. Dat is ook de winst van dit debat wat mij betreft. Ik wist dat niet voordat we dit debat ingingen en ik hoor dat nu. Ik vind dat winst. Maar uiteraard is er een politiek belang bij een motie. Dat geeft de wethouder een steun in de rug. Het is ook een signaal naar de onderwijsinstellingen: vanuit de politiek is dit nu echt belangrijk dat dit gaat komen.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, om dan een befaamd debat aan te halen, hier scheiden onze wegen dan een beetje, want de wethouder zegt zo'n beetje alles toe wat we beogen met deze motie, behalve dan één streefcijfer. Ik ben op zich gevoelig voor het argument, ik wil gewoon minder internationale studenten in Rotterdam. Ik vind de argumenten over nu op basis van deze motie één streefcijfer doen, dat begrijp ik dat daar maatwerk op nodig kan zijn. Dus eigenlijk op basis van wat de wethouder zegt, krijg ik nu op dit moment min of meer wat ik beoogde met deze motie en vind ik het niet nodig om de wethouder alsnog verder de duimschroeven aan te draaien met een motie. Dus we hebben dan nog wel even contact over wat dat inhoudt voor het indienen van de motie en ondertekening. Ik ben tevreden met wat hier is toegezegd op dit moment. Wat niet wil zeggen dat dit nu afgehecht is. We gaan het er nog heel vaak over hebben, maar op dit moment vind ik dit afdoende.

De **VOORZITTER**. U had nog een motie in beraad, motie 2, wat u daarmee zou gaan doen.

De heer **CEULEMANS** (lr). Die heb ik nog steeds in beraad.

De **VOORZITTER**. Oké, ik wil u daaraan herinneren dat dat zo is. Wethouder afsluitend, dat was het?

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ik ben klaar voorzitter, dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dan rond ik de beraadslagingen op dit punt ook af.

7.3 Tweeminutendebat 'Evaluatie Evenementenseizoen 2022', aangevraagd door het lid Abrahamse

De **VOORZITTER**. We hebben nu een tweeminutendebat 'Evaluatie Evenementenseizoen 2022', aangevraagd door het lid Abrahamse. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat hebben we vanochtend vastgesteld. Nee, mijn voorstel aan u was om beide debatten van de wethouder te doen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Iedereen heeft zijn eigen recht om te doen en te laten wat hij wil, maar ik ga er wel van uit als voorzitter van uw raad dat ten principale de raadsleden op een raadsvergadering aanwezig zijn, tenzij er dringende redenen zijn om dat niet te doen en dat geldt voor wethouders ook, dat ze ook dringend hier aanwezig moeten zijn, behalve de uitzondering die we gemaakt hebben, als er dringende belangen voor de gemeente Rotterdam bij onze ministers behartigd moeten worden. En dat is bij de heer Kasmi nu het geval. En voor het overige staat het iedereen vrij om te blijven of te gaan. Mevrouw Abrahamse, mag ik ook aan u vragen: is dit echt een tweeminutendebat? Ja, dat weet u zeker? Ja, goed zo. Mag ik u het woord geven.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb wel een inleiding voor de motie, maar dat is kort. We hebben in de commissie hier al uitgebreid over gesproken, dus ik zal ook niet te veel meer ingaan op de evaluatie. We waren ook tevreden over de evaluatie. En we zijn ook blij om te zien

in die evaluatie dat dus ook het initiatiefvoorstel dat we met meerdere partijen eerder hebben ingediend, er echt toe heeft geleid dat er meerdere evenementen tot later door zijn gegaan, zoals een Horecanacht Hoek van Holland, een Culinesse en een Nacht tegen seksueel geweld. Nog wel, los van de conclusie die ook in de evaluatie staat dat er meer ruimte moet komen voor kleine en middelgrote evenementen, zien we ook dat de ruimte in de stad steeds kleiner wordt. En dat is iets waarvan wij als VVD zeggen: we moeten niet alleen de lusten van de evenementen over de stad verdelen, maar ook de lasten. Dus juist omdat we naarstig op zoek zijn naar deze extra locaties, willen wij ook dat partners in de stad zoals een Rotterdam Festivals, die ook de expertise hebben over wat er nu nodig is aan extra locaties voor evenementen, worden betrokken bij de ontwikkeling van de bestemmingsplannen. En dan kunnen juist ook de bewoners nadien met zienswijzen, met inspraak, zich hier ook over uitspreken in plaats van dat het nu vaak tegelijkertijd gebeurt. En dat is waarom wij een motie daarover indienen, samen met D66.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Abrahamse heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Een plek aan de bestemmingsplan-tafel voor Rotterdam Festivals

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 30 november 2023, ter bespreking van agendapunt 7.3 Evaluatie evenementenseizoen 2023;

constaterende dat:
- Rotterdam Festivals een sleutelrol speelt in het ondersteunen en promoten van het festival- en cultuuraanbod van Rotterdam;
- het betrekken van Rotterdam Festivals bij bestemmingsplannen voor de ter inzagelegging van bestemmingsplannen nu niet is vastgelegd;

overwegende dat:
- Rotterdam naarstig op zoek is naar extra ruimte voor buitenevenementen in de stad;
- voor zowel verschillende stadsprojecten en gebiedsontwikkelingen zoals het M4H-gebied is voorzien dat er extra evenementenlocaties zullen worden gecreëerd;
- Rotterdam Festivals nu via een zienswijze hun advies moeten geven op het gebruik van locaties voor evenementen bij de ontwikkeling van een bestemmings- of omgevingsplan;
- daardoor bewoners niet meer de kans krijgen om te reageren op de zienswijze tijdens het participatieproces;

verzoekt het college om:
- bij het ontwikkelen van toekomstige omgevings- of bestemmingsplannen die kansrijk zijn voor het toevoegen van een extra evenementenlocatie, proactief advies in te winnen bij partners uit onze stad op dit gebied, zoals Rotterdam Festivals;
- dit ook bij locatieprofielen te doen;
- hierover in Q2 2024 terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.S. Abrahamse, J.M. Nunnely en I. Elfilali

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Wenst nog iemand anders het woord? Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel. We hadden niet van tevoren echt bedacht dat we dit vandaag zouden agenderen als tweeminutendebat, omdat we eigenlijk ook nog een beetje in afwachting waren van de evenementenagenda, die inmiddels verschenen is. We hebben het hier recent over gehad en toen heb ik er steeds op gehamerd om ook te gaan kijken bij evaluaties naar die dynamische evenementen, waar je niet zozeer een extra locatie voor nodig hebt, maar omdat ze over de stad breed zijn heb je er natuurlijk andere inzet voor nodig. En nu heb ik naar de evenementenagenda gekeken en daar zie ik dat de halve marathon, door heel veel mensen gewenst, eraf is gevallen. Dan is er natuurlijk te weinig capaciteit, hulpdiensten, straten afzetten, ik bedoel, er zijn allemaal afwegingen voor. Ik zou daar graag toch wel een toelichting op hebben. En nu we het er dan toch over hebben, zou ik ook graag

willen weten welke andere evenementen die graag een plek op deze evenementenkalender hadden gehad, zijn afgevallen en kunt u daar dan kort de toelichting op geven waarom dat zo gebeurd is? En nogmaals, hoe gaan we nu die dynamische evenementen afwegen? Want die hebben denk ik toch echt een andere benaderingswijze nodig dan de brede evaluatie zoals we die gehad hebben.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers? Wethouder Kasmi.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, via de voorzitter, het geeft niet. U hoeft geen enkele excuses aan mij te maken. U heeft volledig het recht om vragen te stellen uiteraard. Ik begin ook wel gelijk bij mevrouw Bokhove, terwijl de motie van de VVD hier binnenkomt. Waarom de halve marathon niet op de kalender staat. Dat is om de simpele reden omdat dat vanuit de veiligheidsdiensten onder andere, maar ook vanuit de RET en alle andere partners die ons adviseren op de kalender, niet mogelijk was. Dus daar lag geen positief advies, en op basis daarvan hebben we de halve marathon helaas geen plekje kunnen geven. Dat is de reden.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Ja, dank u wel. Ik vraag eigenlijk wat de wegingsfactor is, want er zijn natuurlijk meer dynamische evenementen, en moet je dan kiezen tussen skaten en een halve marathon. Er ligt natuurlijk een keuze ervoor, want je hebt een bepaalde capaciteit. En is het dan: wie het eerst komt wie het eerst maalt. Of hoe wordt dan die inzet? Ik bedoel, je kunt wel steeds individueel vragen, maar het is een planning over een heel jaar, dus ik wilde graag weten wat die achterliggende factoren zijn. Wanneer het ineens boem is ho is, bijvoorbeeld.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Ja, dat snap ik. Kijk, wat we doen, voor de iconische evenementen zoals u ze kent, bijvoorbeeld de marathon zelf, hebben we vaak natuurlijk al een plek voor op de kalender. Dat zijn terugkerende evenementen. De Havendagen is een ander voorbeeld. Dat zijn ook terugkerende. En dan blijft er natuurlijk wat ruimte over voor eventueel andere evenementen die we dan langs de meetlat gaan leggen, bijvoorbeeld van wat ik al zeg, veiligheid, voldoende politiecapaciteit, hoe zit het met vervoer, RET, en op basis daarvan maken we uiteindelijk een afweging. Het is niet per se wie het eerst komt. Ja, je moet natuurlijk wel sowieso voor een bepaalde deadline een aanvraag indienen. Maar op basis daarvan, het is echt het hele plaatje waar we naar kijken. En op basis daarvan wordt een keuze gemaakt. Uw tweede vraag over welke andere evenementen nog meer zijn afgevallen. Die weet ik uiteraard niet allemaal uit mijn hoofd. Wat ik eventueel kan doen is eventjes ambtelijk ruggenspraak hebben en kijken of we u een lijstje kunnen doen toekomen van welke evenementen afgevallen zijn en om welke redenen.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dat is een ontzettend fijne toezegging en ik ben ongelofelijk blij dat De Parade aankomend jaar weer wel doorgaat, want dat stond al heel erg hoog en lang op ons lijstje in ieder geval. Dat is in ieder geval gelukt, hartstikke fijn.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Mooi, daar ben ik zelf ook heel blij mee uiteraard, fijn. Dan de motie van de VVD en D66. Ik kan daar heel kort over zijn. Deze hebben we inderdaad al min of meer besproken in de commissie en die kan ik omarmen. Voorzitter, dit was het van mijn kant.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. U gaat naar de minister voor G4-overleg over mbo. Even kijken of we nog zakken met geld deze kant uit kunnen krijgen.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Nee voorzitter, wij hebben straks nog een klein overleg samen en dan ga ik weg.

De **VOORZITTER**. Ja, ik weet het. Veel succes in Den Haag vandaag. Dan rond ik de beraadslagingen op dit punt af.

6. REGULIERE DEBATTEN

6.1 Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten

De **VOORZITTER**. Dan gaan we in de agenda naar het regulier debat, het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten. Mevrouw Verkoelen, zo, u mag.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja, dat u me de mond snoert op punten van orde is één ding, maar dit was... Goed, daar gaan we. Voorzitter, vandaag gaat het over het parkeerbeleid, opgenomen in het coalitieakkoord. Een meloen die de coalitie maar met moeite doorgeslikt krijgt. En voorzitter, dat het betaald parkeren de coalitie goed dwarszit, dat deze coalitie het agressieve betaald parkeren in de schoenen geschoven krijgt, dat deze coalitie deze zeer onaangename maatregel niet verkocht krijgt aan de Rotterdammer en vooral niet aan de eigen achterban, is aan de enorme irritatie en agitatie van alle coalitiefracties en de wethouder goed te merken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen, u heeft met de openingszin de heer Van Drunen alvast in de benen gekregen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Ja, om mevrouw Verkoelen ergens op een klein punt maar niettemin een heel belangrijk punt te corrigeren, we hebben het vandaag helemaal niet over het parkeerbeleid. Daar hebben we het namelijk een jaar geleden al over gehad. We hebben het vandaag over het maatwerk parkeerbeleid, en dat is een addendum op het debat dat we een jaar geleden gevoerd hebben. U heeft dus een valse start gemaakt.

De **VOORZITTER**. Voor onze kleintjes boven, een addendum is een wijziging. Wij hebben scholieren in huis vandaag. Misschien wilt u er in uw taalgebruik een beetje rekening mee houden. Mevrouw Verkoelen. Ja, ik weet niet of dat in het verlengde ligt. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja voorzitter, ik merk hier een tirade tegen betaald parkeren, terwijl 50PLUS vorig jaar gewoon voor heeft gestemd. Ik vind dit heel schandalig. Als je zelf ergens voor stemt, dan krijg je boze bewoners. En dan ga je heel boos worden op andere partijen die ook voor hebben gestemd. Uw handtekening staat hieronder. De inkt is droog. U kunt hier niet van wegdraaien.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Hier zag ik geen vraag in overigens voorzitter. Ik ga gewoon door, want ik had dit overigens helemaal verwacht. Wacht u rustig af, ik kom hier helemaal op terug. Dit is exact een herhaling van zetten wat er gebeurde in de commissie, dus geen enkel punt. Voortdurend probeert deze coalitie en de oppositie en het vorige college medeverantwoordelijk te maken voor het invoeren van betaald parkeren. Deze coalitie zet alles op alles om vooral uit te stralen dat de gehele gemeenteraad dit wilde. Ten slotte, mevrouw Van Wifferen, ik ga het u vertellen, is het parkeerbeleid in oktober 2022 zowat unaniem aangenomen door de raad. En dat dit beleid uit de vorige beleidsperiode komt. Dat meldt u keer op keer.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, het is totaal feitenvrij debatteren. Want het is helemaal niet unaniem aangenomen. De PvdA heeft tegen gestemd. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat kon dus. Je kon tegen stemmen. U heeft dat niet gedaan. U heeft hier voor gestemd. En u kan dus niet de verantwoordelijkheid bij anderen leggen als u die evengoed zelf heeft. En ik kan hier echt een beetje kwaad van worden, want hoe durft u? Hoe durft u als u zelf heeft voor gestemd om nu de anderen de schuld te geven? U heeft net zo goed schuld. U bent net zo goed verantwoordelijk voor dit beleid als alle anderen, behalve de PvdA.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Schuld belijd ik in de kerk. Ten slotte heeft de wethouder zelf op de pauzeknop gedrukt om uit te zoeken hoe betaald parkeren te verzachten. Het is de wethouder die maatwerk moet invoeren. En nu een aantal doelgroepen worden ontzien, zoals sportverenigingen en levensbeschouwelijke instellingen, ergert de coalitie en de wethouder zich mateloos dat de oppositiefracties toch hun twijfels hebben en houden. En voorzitter, ik kan natuurlijk niet voor de andere oppositiefracties spreken, maar mijn fractie is ondertussen, luistert u goed, een dik jaar verder

zeker teruggekomen op haar keuze om het betaald parkeren in die hele binnenring in te voeren. Mijn fractie is ondertussen tegen invoeren van betaald parkeren. Mijn fractie is ondertussen zeker tegen het verbreden van de venstertijden tot in de late uren van de avond.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. 50PLUS is blijkbaar gedraaid, dat kan. Ik heb daar mijn bedenkingen bij, maar dat recht heeft een partij. Maar voorzitter, 50PLUS is blijkbaar zo hard gedraaid, dat nu volgens mij de fractie inmiddels in een kuil moet staan. 50PLUS heeft namelijk niet alleen voor het raadsvoorstel gestemd om betaald parkeren in de hele ring in te voeren, sterker nog, 50PLUS heeft zelfs voor een amendement gestemd overal betaald parkeren, dus niet alleen binnen de ring, nee, ook in Ommoord, ook op Heijplaat, ook in Rozenburg, ook in Pernis. Dat amendement heeft het gelukkig niet gehaald, maar hoe verklaart mevrouw Verkoelen dan die enorme draai die nu gemaakt wordt? Want het is niet een kleintje voorzitter, dit is een gigantische draai.

De **VOORZITTER**. U heeft een vraag aan de heer Van Drunen. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, als we het hebben over de draai aller draaien, dan is mijnheer Van Drunen wel de kampioen hier. Want een week voor de verkiezingen maakte hij nog een promofilmpje, dat zelfs nog met advertentie-inkomsten heel Rotterdam werd ingestuurd, waarin hij alle Rotterdammers een week voor de verkiezingen beloofde: als u het niet wilt, komt er geen betaald parkeren. Als er geen parkeerdruk is, en u wilt het niet, dan komt er geen betaald parkeren. Daar voerde de heer Van Drunen een week voor de verkiezingen keihard campagne mee. En een week na de verkiezingen, toen zagen we de allergrootste draai in de geschiedenis van Rotterdam. Dus kom nu alstublieft niet iemand anders verwijten dat die draaien maakt.

De **VOORZITTER**. Oké, mijnheer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. Dit lijkt eigenlijk het debat over betaald parkeren te worden en over ieders stemgedrag. Dan heb ik er ook nog wel eentje. Wij dienden tijdens de begrotingsraad een amendement in, ChristenUnie diende ook een amendement in, juist om voor dat maatwerk betaald parkeren extra budget te krijgen, om meer maatwerk te kunnen geven aan sportverenigingen, aan religieuze organisaties. En daar stemde u dan weer tegen. Dus u stemt totaal tegen, ook als u die draai maakt, dan stemt u ook tegen het meer, eigenlijk een soort van verzachtende omstandigheden voor deze organisaties. Dus kunt u die draai ook even uitleggen?

De **VOORZITTER**. Wilt u altijd een raadslid laten uitspreken alstublieft? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Dat ga ik doen. Als u mij mijn verhaal laat vertellen, hoort u het allemaal. Voorzitter, ongeacht het waterbedeffect, een verschijnsel dat overigens niet onderzocht en onderbouwd wordt, en dat vinden we verschrikkelijk, maar dat op basis van gevoelens en emotie als feit beschouwd wordt, is mijn fractie klaar met dit parkeerbeleid. En waarom voorzitter? Ik ga het antwoord geven. En waarom? Vanwege voortschrijdend inzicht. Omdat in dat zogenaamde maatwerk de ouderen totaal niet als doelgroep zijn meegenomen. Dit kan namelijk best wel eenzaamheid gaan bevorderen, omdat de auto veel te duur wordt voor mijn ouderen. Voorzitter, als deze coalitie het autoverkeer wil terugdringen, mevrouw Van Wifferen, door betaald parkeren in te voeren, maar vervolgens deze zelfde coalitie de tramlijnen en ander openbaar vervoer gaat slopen, dus het fijnmazige OV-netwerk afbreekt, ja, dan pak je de Rotterdammer dubbelhard. En vooral de Rotterdammers waaronder de ouderen met een kleine beurs. En voorzitter, het lapmiddel van een bezoekerspas die voor vele mantelzorgers totaal niet afdoende is, biedt geen lucht. Voorzitter, in deze op marktwerking gedreven samenleving zijn we volkomen aangewezen op vrijwilligers. En als dan niet alle vrijwilligers vrijgesteld worden van het betaald parkeren stort onze verzorgingsmaatschappij volledig in.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja voorzitter, dit is volgens mij correctie nummer 124 in het betoog van de fractie van 50PLUS, waarbij de bezoekerspassen gelijk worden gesteld met de voorzieningen voor

mantelzorgers. Dat zijn twee totaal verschillende voorzieningen voorzitter. Dus een mantelzorger heeft helemaal geen bezoekerspas nodig.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ten slotte voorzitter, deze coalitie is tegen haar eigen coalitieakkoord in, nog zo'n mooi puntje, wordt u even wakker, de financiering van het armoedebeleid aan het wegsaneren, maar wil wel even makkelijk € 100 miljoen via betaald parkeren binnen harken. Voorzitter, dit zijn voor mijn fractie in ieder geval ruim voldoende argumenten om tot een heroverweging te komen en te willen stoppen met betaald parkeren binnen de ring van Rotterdam. Als er geen aantoonbaar parkeerprobleem is, vindt mijn fractie ondertussen dat er geen betaald parkeren ingevoerd moet worden. En als er zich al een parkeerprobleem voordoet, stelt mijn fractie voor, nog zo'n leuk puntje, dat eerst maar eens die parkeerplaatsen voor de terrassen weer beschikbaar worden gemaakt voor parkeren, in plaats dat de gewone Rotterdammer dat moet betalen.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Ja, volgens mij is het inmiddels wel duidelijk waarom de fractie van 50PLUS tegen is. Dan volgt daarop eigenlijk automatisch de vraag: waarom was u dan een jaar geleden voor?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, het is voortschrijdend inzicht en een jaar beleid. Ik meldde het u zojuist al. U heeft in dat jaar tussen het besluit en nu van alles gedaan wat ons heeft doen heroverwegen. Voortschrijdend inzicht. Ik zal het dadelijk aan het eind... beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen. Dan de heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Voortschrijdend inzicht, de enige die hier echt voortschrijdend inzicht heeft gehad, is eigenlijk het college, dat heeft gezegd: we gaan betaald parkeren, in plaats van wat we voorheen altijd deden, dat is: we voeren het ergens in in een wijk en vervolgens krijgt de aangrenzende wijk enorme parkeerdruk. Daar voeren we het in, en zo gaat het sinds de jaren negentig. Eigenlijk als een waterbedeffect dijt het uit door de hele stad. We hebben nu gezegd: we doen het in één keer. We doen dat gewoon op een manier, waardoor we het op een goede manier binnen de ring kunnen invoeren. En daar kwam inderdaad, en dat geeft mevrouw Verkoelen terecht aan, best wel wat kritiek op. En daardoor is een stap op de plaats gemaakt en maatwerk gekomen voor die groepen die dat het meest nodig hebben. Dus dat is het voortschrijdend inzicht waarmee we de stad verder helpen. En met het voortschrijdend inzicht van mevrouw Verkoelen helpen we de stad niet verder.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Daar zitten we verschillend in. Ik ben daar niet van overtuigd. Ik zal het aan het eind nog even vertellen hoe het zat hè. Het werd al gezegd door de PvdA. Dat Leefbaar Rotterdam dat onbetrouwbaar vindt, daar hebben wij niet zoveel mee. Een partij als Leefbaar Rotterdam, die de verkiezingen wilde winnen op een statement dat betaald parkeren totaal geen optie was, om vervolgens binnen een week te komen met een coalitieakkoord waarin naast keihard betaald parkeren ook nog eens lange venstertijden ingevoerd worden, ja, dat heeft in onze ogen geen recht van spreken, dus ja, Leefbaar Rotterdam, ik snap u volledig. En D66, die met een belerend vingertje, dat doet u prima, alle oppositiepartijen de les leest die nu alsnog afhaken, doet er beter aan om bij zichzelf te rade te gaan en eerst maar eens tegen de sloop van het fijnmazige OV-netwerk in Rotterdam te stemmen en niet akkoord te gaan met het afbreken van ons toch al zo kwetsbare tramnetwerk.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Welkom bij de roast van de coalitiepartijen. Mevrouw Verkoelen heeft nog een halve minuut op de klok, en ik heb nog steeds niet gehoord wat het standpunt

van 50PLUS is over het maatwerk betaald parkeren, het agendapunt waar we het nu vandaag over hebben.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Daar kom ik nu op. Ik rond af. Mijn fractie komt na een jaar beleid van deze coalitie tot de slotsom dat betaald parkeren, met of zonder maatwerk, geen goed plan was. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald, is ons motto. Mijn fractie zal dus tegen dit addendum zijn en het niet steunen.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Voorzitter, ik snap het nog steeds niet, want waarom is mevrouw Verkoelen met de fractie 50PLUS tegen het maatwerk dat nu dus vandaag op de agenda staat?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Dat heb ik al aangegeven voorzitter. Het ouderenbeleid is niet goed meegenomen, het armoedebeleid sloopt u, waardoor ouderen steeds minder geld hebben en het dus helemaal niet kunnen betalen en vervolgens kwam ik ook nog op het verhaal, ik moet het er even bij halen, alle mantelzorgers, noem het maar op, de hele mikmak, u bent gewoon de zaken aan het veranderen. U gaat het OV minder maken. Dat moet u vooral doen, maar ja, dan moeten mijn ouderen in auto's zitten. En als ze in auto's moeten zitten moeten ze kunnen parkeren. En dan gaat u tak, dan rammen we ze ook nog een keertje een parkeervergunning door de strot. Onacceptabel, argumenten genoeg, u kunt het er niet mee eens zijn, maar zo is het wel. En gaat u het maar verkopen aan uw achterban dat u die meloen niet doorgeslikt krijgt mijnheer Van Drunen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Ja, ik had het heel erg gewaardeerd als de fractie van 50PLUS dit ook in de commissie had genoemd, want dan hadden we daar gewoon op een normale manier een gesprek over kunnen voeren. Dan had de wethouder erop kunnen reflecteren en hadden we vandaag misschien concrete stappen kunnen zetten. Maar helaas heeft 50PLUS dat nagelaten.

De **VOORZITTER**. Er zit geen vraag in.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, ik vind het onacceptabel dat dit gezegd is. Ik heb de complete commissievergadering nagekeken. De heer Van Drunen zegt op dit moment exact dezelfde zinnen als die gebeurden tijdens de commissievergadering. Ik heb de teksten van mijn commissielid meegenomen. Die zit volledig verwerkt in deze tekst. Er is geen woord Spaans bij. Dit is gemeld tijdens de commissievergadering en ook toen was de heer Van Drunen op een gegeven moment zelfs: ik praat niet meer tegen 50PLUS, maar ik ga me tegen de leden die dit aan het bekijken zijn, wat een flauwekul gebeurt er hier. Mijnheer Van Drunen, bent u gewoon bezig met uw eigen achterban? Daar krijgt u het niet verkocht. Ik snap dat, het is een zure appel. Het is een meloen. U krijgt hem niet weg en u gaat hem mij niet in de schoenen schuiven.

De **VOORZITTER**. Ik ben blij dat u niet vraagt om een schorsing om een bandje terug te kijken. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, ik probeer het te volgen, want 50PLUS heeft voor het invoeren van het betaald parkeren gestemd, stemt nu tegen het maatwerk. Ik hoor u eigenlijk alleen maar afgeven in uw betoog. Ik hoor geen concrete voorstellen en ik heb u in de commissie, of uw commissielid ook geen concrete voorstellen horen doen.

De **VOORZITTER**. Tot slot, want uw tijd zit erop mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Moet u luisteren, ik hoef helemaal geen voorstel te doen. Ik ben er gewoon op tegen. En u gaat ook een herhaling van zetten doen. Ik heb u als DENK vrijgelaten, maar u moet eens naar uw achterban gaan kijken, want het is uw achterban die de klos is en dik-vet moet gaan

betalen. Niet die van D66 en de VVD. Dat moet u vooral doen. Het pluche is voor u belangrijker dan te zorgen dat uw mensen gewoon in Zuid nog netjes kunnen parkeren. Dat is uw zin, dat moet u willen. Ik hoef geen oplossingen te bedenken. Ik ben gewoon niet voor het parkeerbeleid.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja, en even echt voor de notulen. U kan tekeergaan wat u wilt. Feit blijft: u heeft voor gestemd, u heeft dit mogelijk gemaakt. U kunt dit niet op anderen afschuiven. 50PLUS heeft ook zijn eigen achterban betaald parkeren gewoon in de maag gesplitst en daar kunt u niets aan veranderen door te gaan schreeuwen. U heeft voor gestemd en u kunt er niets meer aan doen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Weer een vraag, dat is wel waar. Ik heb voortschrijdend inzicht. En je kunt zaken veranderen. Daar zitten wij hier als raad voor. Als wij vandaag beslissen dat het niet meer gebeurt, gebeurt het niet meer mevrouw Van Wifferen. Dus ik snap niet wat u zegt. Ik heb in ieder geval nog het lef om te zeggen: jeetje jongens, beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. U doet dat niet. U probeert van alles te verzinnen, maar u bent vervolgens wel bezig met beleid dat niet goed is voor de Rotterdammer. Want sinds het parkeerbeleid zijn er heel veel andere dingen gebeurd waardoor dat parkeerbeleid ernstig veel kwalijker is geworden.

De **VOORZITTER**. Tot slot, mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja, tot slot. U heeft gewoon voor gestemd. Dat blijft staan. En u heeft geen enkel voorstel om het af te schaffen, dus u staat gewoon in het luchtledige te kletsen en uw woorden zijn helemaal niets waard.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Kijk, dat kunt u zeggen, maar ik ben er ondertussen achter. Als u het goed in de gaten heeft, ik was in de vorige periode de koningin van de moties en noem maar op. Opvallend dat u dit zegt, inderdaad, ik doe dat allemaal niet meer, want deze coalitie is vele malen erger dan de vorige coalitie. Alles wordt afgestemd met de vier coalitiepartijen. Waarom zou ik mijn energie nog stoppen in moties en amendementen die gewoon continu door u afgestemd worden? Het enige wat ik heb is mijn woord en dat stoort u enorm, want u krijgt die meloen niet weggeslikt en dat vind ik jammer.

De **VOORZITTER**. Goed zo. Mevrouw Verkoelen, we zijn er toch in geslaagd u als eerste spreker bij dit onderwerp toch de ruimte te bieden. Dus er is toch bij de gang van zaken voldoende rekening gehouden met uw agenda. Mijnheer Van Drunen, u staat als tweede spreker.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, de vele mensen die ik over dit onderwerp heb mogen spreken hebben allemaal één ding met elkaar gemeen. Niemand wil morgen betalen voor iets wat vandaag gratis is. En Leefbaar Rotterdam kan hen daar ook alleen maar volledig gelijk in geven. Voorzitter, exact een jaar geleden is door een grote raadsmeerderheid het Kader invoering betaald parkeren en uitbreiding venstertijden aangenomen. Vandaag hebben we het over het maatwerk parkeerproducten. En ik verwacht dat dit met evenveel enthousiasme vandaag wordt aangenomen, minus de stem van 50PLUS blijkbaar. Want laten we eerlijk zijn, met dit voorstel wordt door ons college het uiterste uit de kast gehaald om de grootste knelpunten op te lossen. Voorzitter, mag ik benadrukken dat dit door het vorige college is nagelaten? Stel je voor dat je voetbalt bij bijvoorbeeld Rotterdam Unlimited, dan worden dankzij de Stop & Sport regeling je parkeerkosten dadelijk gehalveerd. En wat dacht u van de vele vrijwilligers, of de uitbreiding van de mogelijkheden voor docenten? Daarvoor is allemaal meer mogelijk dan tot nu toe mogelijk was. Zelfs een derde bewonersvergunning is onder bepaalde omstandigheden mogelijk gemaakt door dit college. Voorzitter, tot op heden was dat ongekend.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, ik denk dat de heer Van Drunen bedoelt Rotterdam United, want bij Rotterdam Unlimited kun je niet voetballen, dat is Rotterdam United. En u heeft waarschijnlijk ook de mail van ze gezien. Ik weet dat coalitiepartijen daar niet echt goed op reageren, maar u heeft duidelijk gezien in de mail dat de mensen van Rotterdam United tot nog toe gewoon gratis konden parkeren op de dijk. Gratis. En die moeten zo meteen betalen. Dus wat u zegt klopt gewoon niet.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dat kan. Maar voor de deur was dat niet het geval. Voorzitter,

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, de heer Van Drunen is er duidelijk nooit geweest. Die dijk ligt voor de deur, dus ze konden voor de deur gratis parkeren en nu niet meer, want daar wordt betaald parkeren uitgebreid.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Welke dijk bedoelt de heer Moti in dit geval?

De heer **MOTI** (pvda). Waar de ingang is van Rotterdam United. Dan moet je over een dijk naar de ingang. Bent u er wel eens geweest mijnheer Van Drunen? Want u gebruikt het in uw verhaal, maar ik heb echt de indruk dat u er nooit bent geweest en ook niet de mail en de brief hebt gelezen die zij naar u toe hebben gestuurd.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Voorzitter, volgens mij, ik heb het idee dat we het over twee verschillende verenigingen hebben. Ik heb het namelijk over de voetbalvereniging naast de Mevlana Moskee.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, dat klopt, en die heet geen Rotterdam Unlimited, zoals u zei in uw bijdrage. Die heet Rotterdam United, daar heb ik het ook over. Maar bent u er wel eens geweest mijnheer Van Drunen?

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Voorzitter, zeker, want ik woon daar vlakbij en daar staat gewoon een parkeerautomaat voor de deur.

De heer **MOTI** (pvda). Voor de Mevlana Moskee, maar niet op de dijk, en daar is de ingang van de voetbalvereniging. En daar parkeren op zaterdag en zondag de mensen.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Nou, dan bij dezen een tip aan de voetballers om op de dijk te parkeren en niet bij de moskee. Voorzitter, in de ideale stad is er voor iedere auto op ieder moment op iedere plek een parkeerplaats beschikbaar. Maar de wereld is niet ideaal. De realiteit is dat ons land vol is en dat er dus keuzes gemaakt moeten worden, hoe pijnlijk deze soms ook zijn in eerste instantie. Al met al ligt er nu een pakket aan maatregelen, waar Leefbaar Rotterdam zich achter kan scharen. Is het perfect? Nee. Maar onder de huidige omstandigheden wel het meest realistische en haalbare. Voorzitter, ik zou graag de wethouder nog wel willen bevragen aangaande een ingewikkelde situatie en dat betreft industriegebied Hordijk. Daar zitten meerdere autobedrijven en die maken zich ernstige zorgen over hun bedrijfsvoering. Het is daar een af- en aanrijden van auto's die ook nog eens gedurende de dag naar binnen en weer naar buiten de werkplaats verplaatst worden. Hoe gaat de wethouder dit in de praktijk voor zich zien? En nog aanvullend daarop, te elfder ure is er ook een brief van sportclub Feyenoord binnengekomen waarin gesproken wordt over afspraken die in het verleden gemaakt zouden zijn in de samenwerkingsovereenkomst. Mijn vraag aan de wethouder is: kan hij daar een toelichting op geven en wellicht ook aangeven hoe het kan dat deze zaak zo geëscaleerd is dat er gedreigd wordt om geen huur meer voor de velden te betalen? Tot zover.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, ongeveer een jaar geleden heeft deze gemeenteraad met zijn allen, behalve de PvdA, dus ook 50PLUS, voor gestemd voor betaald parkeren in Rotterdam. En op dit moment bespreken we het maatwerk. En het maatwerk is bedoeld om een aantal punten te verzachten. D66 begrijpt ook net als Leefbaar Rotterdam dat voor iets gaan betalen wat eerst gratis is, sowieso moeilijk ligt. Het voelt tenslotte als een recht om gewoon gratis met je auto overal te kunnen staan. D66 verzet zich tegen deze plek van de auto in de stad. Wij vinden dat de auto vrije ruimte monopoliseert. Op plekken waar nu auto's staan mag je geen opblaaszwembad neerzetten, geen

paard, geen huisdier, geen fiets. Het is automatisch voor automobilisten. En wij vinden het daarom ook goed dat dit verandert, ook al snappen wij dat dit echt wel pijn doet. Als we kijken naar het maatwerk dan zijn we blij dat voor mensen die in de zorg en het onderwijs werken, maar ook rond sport en kerken, uitzonderingen worden gemaakt. Want dat is nodig, voor sommige beroepen is het nu eenmaal nodig om je echt goed te kunnen verplaatsen, ook met de auto. We hebben nog wel een vraag over de uitvoerbaarheid. Want veel van de docenten en zorgmedewerkers moeten nu straks een soort vergunning aanvragen en we hebben gehoord dat dat nu al best wel lang duurt om zo'n vergunning te krijgen. Hoe zit dit en zorgt dit niet straks voor lange wachtlijsten? Daarnaast hebben wij ook nog wel wat gehoord voor mensen die bij orkesten werken, of die vrijwilligers zijn of die musiceren. Die vinden het eigenlijk jammer dat voor hen geen uitzondering is gemaakt. Wij willen vragen of de wethouder misschien in gesprek wil gaan met de kerken en met de scholen waar zij vaak repeteren, of bijvoorbeeld mensen met een zwaar instrument daar misschien ook gebruik van kunnen maken. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, als er geen parkeerprobleem is dan moet je ook geen betaald parkeren invoeren. En als betaald parkeren de manier is om de gemeentekas te spekken, dan is het een schande dat dat gebeurt over de rug van mensen met de laagste inkomens. Dat waren exact mijn woorden, uitgesproken op exact een jaar minus een dag geleden, hier in deze raadzaal. En ik refereerde toen ook naar een drukbezochte bewonersbijeenkomst in Pendrecht. Ik vertelde over de zorgen van Saïd, een bewoner, van Marcel, een bestuurslid van de korfbalvereniging, van Ramona, een ondernemer. En hier in deze raadzaal werd in dat debat nogal lacherig gedaan. Met name Leefbaar Rotterdam, die een beetje deed alsof deze mensen helemaal niet bestonden. Maar inmiddels hebben ze het wel gehoord. De stad heeft namelijk van zich laten horen. Duizenden, nee tienduizenden handtekeningen zijn gezet tegen de uitbreiding van het betaald parkeren. Handtekeningen uit Oud-IJsselmonde, Groot-IJsselmonde, Pendrecht, Zuidwijk, Lombardijen, Kralingen, Crooswijk. En zo kan ik wel doorgaan. Er zijn actieve bewoners opgestaan om te protesteren tegen dit slechte plan. Er zijn vele ondernemers en sportverenigingen opgestaan. Ze hebben inmiddels wel duizenden of honderden brieven en e-mails gestuurd naar het college en de raad. En helaas, vaak geen antwoord.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, de heer Moti noemde even de sportverenigingen. En ik heb een vraag aan de heer Moti. Kunt u een aantal sportverenigingen opnoemen die door het vorige college waar u onderdeel van was, zijn getroffen door het betaald parkeren?

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter kijk, als mevrouw Rehim Zadeh de stad goed kent dan weet zij dat de sportverenigingen waar tot nog toe betaald parkeren was ingevoerd, veelal eigen parkeerplekken hebben op hun terrein. Dat is namelijk het geval bij alle voetbalvelden aan de noordkant van de stad. Maar dat is op Zuid nooit gedaan. Daar zijn de parkeerplekken opgeheven voor extra sportvelden, waardoor de sportverenigingen op Zuid altijd buiten hebben moeten parkeren. Zo is de stad historisch omgegaan met de sportverenigingen. Dus het invoeren van betaald parkeren in heel veel wijken op Noord heeft nooit tot problemen geleid bij die sportverenigingen, want die hadden eigen parkeerplekken op eigen terrein.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Voorzitter, ik noem er twee, GLZ en FC Maense. Nota bene gevestigd in het Delfshaven waar u enorm veel draagvlak genoot. En u heeft geen kik gegeven toen het aankwam op deze sportlocaties. Er is geen enkel voorstel gekomen voor maatwerk. En nu heeft het college het voortouw genomen om het maatwerk te leveren. Wij nemen nu die verantwoordelijkheid. Wij voeren uw beleid uit, om het maatwerk te bieden. Waar was de PvdA?

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, ik herhaal mijn antwoord. Want mevrouw Rehim Zadeh weet ook dat bij die uitbreiding van betaald parkeren in West, er maar tot 18.00 uur betaald parkeren was. Dus voor de trainingen na 18.00 uur kon je gewoon je auto parkeren. Maar mevrouw Rehim Zadeh hoort ook te weten dat in het weekend het ook gewoon nog vrij was. En dat doet dit college niet. Dat verlengt de venstertijden. Je moet tot 23.00 uur 's avonds betalen, ook in het weekend. Dus op dat moment hadden de verenigingen daar helemaal niet zoveel last van.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Voorzitter, het feit blijft dat u aan de knoppen zat, dat u in die gebieden betaald parkeren hebt ingevoerd en dat u, onderdeel van dat college, geen enkel maatwerk heeft geboden. En dit college doet dat wel.

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Ja, het gaat nu specifiek over sportverenigingen, maar de heer Moti is ook onderdeel geweest van colleges die inderdaad betaald parkeren invoerden, en dat raakte ook onderwijsinstellingen, zorginstellingen, en wat dit college doet, is ongekend. Dat hebben vorige colleges nooit gedaan. Dat is echt kijken naar de stad, wat heeft de stad nodig, welke organisaties worden geraakt, hoe kunnen we dat verzachten? En dat is in vorige collegeperiodes gewoon niet gebeurd. En wat ook anders is, we hebben het altijd stap voor stap ingevoerd, het wordt nu in één keer gedaan. Dat is inderdaad pijnlijk, maar het is wel de juiste manier om het te doen, om op een juiste manier ook de juiste maatwerkoplossingen te doen. Voor de hele stad trouwens, niet alleen voor de gebieden waar betaald parkeren wordt ingevoerd.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, ik blijf zeggen tegen mevrouw Rehim Zadeh dat dat maatwerk toen ook niet nodig was. Als je maar tot 18.00 uur betaald parkeren hebt en de trainingen zijn na 18.00 uur, dan is er ook geen maatwerk nodig, want er is geen betaald parkeren op dat moment. Als parkeren op zaterdag en zondag gratis is, dan is er ook geen maatwerk nodig, want dan is het gewoon gratis. En dat doet uw college niet. U gaat het tot 23.00 uur 's avonds uitbreiden en zaterdag en zondag. En dan komen die verenigingen in de knel. Waarom denkt u dat u zoveel e-mails heeft gehad? Er zijn wel honderden e-mails gestuurd. Komen die uit de lucht vallen? Nee, dat is omdat mensen boos zijn. En de vorige periode was er geen sprake van dat die mensen, de verenigingen er last van hadden.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, ik ga afronden. Blijkbaar was het niet nodig om maatwerk te leveren voor die sportlocaties wat wij nu wel doen. Maar blijkbaar vond u het destijds wel nodig om de eerste en de tweede vergunning duurder te maken, de bezoekersvergunning duurder te maken. Punt.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan mijnheer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, op één punt heeft mevrouw Rehim Zadeh daar gelijk, de andere twee punten niet. De eerste vergunning is inderdaad duurder gemaakt. Die is een paar euro's duurder gemaakt. Ik geloof van € 6,00 naar € 9,00. Zoiets is dat geweest, even uit mijn hoofd. Dat klopt, dat is duurder gemaakt. Maar dat bedrag dat het toen duurder is gemaakt, staat in geen vergelijking bij wat de kosten zijn die Rotterdammers nu moeten betalen door dit voorstel, door de uitbreiding van betaald parkeren. Dat is gewoon heel simpel. Kijk naar de begroting. Hoeveel haalt dit college op met dit plan? € 100 miljoen. Dat was niet wat het vorige college ophaalde met die verhoging van de eerste vergunning. Dat ging om een paar miljoen. Dat is een paar euro's dat het omhoogging. En nu is het € 100 miljoen. Het is een veel hogere lastenverhoging. Dus als u het heeft over lastenverhoging, moet u toch echt vooral naar uzelf kijken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, feit blijft dat toen u in het college zat u het betaald parkeren in bepaalde gebieden hebt ingevoerd, u ook eigenlijk heeft gezorgd voor dat waterbedeffect, dat u het nodig vond om die vergunningen duurder te maken en dat dit college er nu voor kiest om maatwerk te leveren en de vergunningen met 20% goedkoper te maken.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, en voor een gemiddeld gezin in IJsselmonde betekent dat gewoon € 1.200,00 per jaar extra. Dat is ons allemaal voorgerekend tijdens de inspreekavond. En dat doet u en daar moet u gewoon zo meteen ook verantwoording voor afleggen. Voorzitter, we hebben in ieder geval gezien dat de druk uit de stad zeker wel zijn effect heeft gehad. Want wethouder Karremans werd gedwongen om zijn plan uit te stellen. En dat stemde de PvdA hoopvol. Je verwacht dan dat de zorgen nu wel serieus genomen worden. Dat er nu wel eerst met onze bewoners en ondernemers en onze verenigingen gesproken zal worden. Maar helaas, het zogenaamde maatwerkvoorstel dat nu voorligt is met geen enkele bewoner, geen enkele ondernemer en geen enkele Rotterdamse vereniging van tevoren besproken. Diverse insprekers hebben dit al aangegeven tijdens de inspreekavond op 15 november jongstleden. De wethouder zegt in reactie: we hebben met sportkoepels gesproken. Maar wie zijn dat dan en waarom weten de verenigingen van niks? Wat wel duidelijk is, is dat het zogenaamde maatwerk geen oplossing biedt. De parkeervergunningen die ze krijgen zijn veel te duur. Hetzelfde tarief als commerciële bedrijven zoals Shell en Unilever. Het aantal vergunningen is veel te weinig. Bewoners hebben voorgerekend, ik zie het al, dat het een gemiddeld gezin € 1200,00 per jaar kost. Mkb-ondernemer bakker Van Beek rekende uit dat het hem € 5000,00 per jaar gaat kosten. En dat terwijl er helemaal geen parkeerprobleem is in zijn wijk. Het college wil helaas nog steeds niet luisteren naar de stad. De PvdA hoopt dan ook dat de raad wel wil luisteren naar de stad. Daarom dienen we de volgende motie in, 'Stop uitbreiding betaald parkeren', samen met 50PLUS. Het CDA had ook graag willen mee tekenen, maar die is niet aanwezig dus die hebben we eraf moeten halen. Voorzitter, dan wil ik het graag nog over een heel ander punt hebben, een punt dat mijn fractie zeer hoog opneemt. Dat gaat over wethouder Achbar. Het college spreekt altijd met één mond en als het gaat over betaald parkeren is dat veelal wethouder Karremans geweest. En die is altijd helder. Ik citeer uit een raadsdebat van 7 juli 2022. Wethouder Karremans: 'Het eerlijke antwoord is, en zo staat het in het coalitieakkoord: overal binnen de ring willen wij betaald parkeren gaan invoeren. Dat betekent dus letterlijk overal binnen de ring, van Pendrecht tot en met andere delen van de stad, IJsselmonde, noem het maar op, dus dat gaat gebeuren.' Of een citaat uit het raadsdebat van 1 december 2022. De eerste zin van de wethouder was: 'Je zit er heel ideologisch of heel pragmatisch in. Ik zit er heel pragmatisch in en voer gewoon het coalitieakkoord uit.' Ik ben dan ook verbaasd voorzitter, echt verbaasd, dat ik van verschillende personen uit verschillende hoeken de afgelopen weken te horen heb gekregen dat wethouder Achbar roept dat de uitbreiding van het betaald parkeren zoals dat voorligt een besluit was van de PvdA tussen 2018 en 2022. Daar is geen woord van waar. Voorzitter, wethouder Achbar weet wel beter, want hij zat hier zelf ook in deze raadzaal in deze periode. En dat Leefbaar Rotterdam tijdens bewonersavonden in Beverwaard dergelijke onwaarheden verspreidt is niet mijn smaak, maar blijkbaar hun politieke strategie om zichzelf te redden van dit slechte plan. Maar van een wethouder mag je hoger niveau verwachten. Dit is lage politiek. Onwaardig voor een wethouder. Moedwillig bewoners vals voorlichten om je eigen straatje schoon te vegen. Wethouder Achbar denkt dat wij het niet zien dat hij in deze zaal mooi weer speelt maar in de stad leugens ophangt of mensen bewust voorliegt om andere partijen te beschadigen. Het is gewoon walgelijk en mijn fractie neemt het dan ook hoog op.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, dat zijn grote woorden. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Oké. Maar het feit blijft dat u onderdeel was van het college dat betaald parkeren heeft ingevoerd. Dat is een feit. En dan kunt u hier roepen wat u wilt, maar dat is waar. En afgelopen december heeft bijna heel deze raad, behalve uw partij, voor het invoeren van het betaald parkeren gestemd. Dat zijn feiten.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, ik zou aan mevrouw Rehim Zadeh willen vragen om toch echt beter te luisteren. Ja natuurlijk, betaald parkeren bestaat in deze stad al sinds de jaren zeventig geloof ik,

misschien zelfs daarvoor. Ja, daar heeft de PvdA zeker destijds mee ingestemd. Als er een parkeerprobleem is mag je betaald parkeren invoeren. Maar daar gaat het hier niet over. Hier gaat het over de leugen dat de huidige uitbreiding naar heel Zuid binnen heel de ring een besluit was van het vorige college. En dat is gewoon niet waar.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, mag ik u vragen voorzichtig te zijn met woorden als leugen.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, ik snap het, maar ik zei ook aan het begin dat ik dit heel hoog opneem, dus dan spelen de emoties hoog op, maar ik zal uw aanbeveling ter harte nemen.

De **VOORZITTER**. Ja, toch maar niet doen. Het lijkt mij onverstandig. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, het lijkt mij verstandig dat we hier gaan debatteren op basis van feiten en dat u op basis van hear say hier een wethouder beschuldigt van liegen, dat gaat voor mijn fractie echt te ver.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Van Drunen, u bent gaan zitten.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Nou ja, ik twijfelde voorzitter, want eigenlijk uw woorden had ik zelf ook kunnen uiten, want ik hoor hier de heer Moti gewoon een wethouder en daarmee dus het hele college, ik hoor hem zeggen dat er gelogen is. Ik vind dat heel ernstig. Dus eigenlijk is ook mijn vraag aan u als voorzitter: kan dat zomaar?

De **VOORZITTER**. Ik heb mijn rol vervuld. Ik heb gezegd dat hij die woorden niet moet gebruiken. Ik vind leugen een te scherp woord in het publieke debat, iemand beschuldigen van leugen is niet alleen een functioneel iets, maar kan soms ook de mens achter de functionaris raken, en daarmee kan het menselijke verhoudingen schaden. Ik ben daar geen voorstander van. Ik weet dat het af en toe bon ton is, ook om op andere plekken in Nederland het te gebruiken, maar mag ik zeggen dat ik een heel klassiek voorzitter daarin ben. Ik houd daar niet zo erg van. U kunt wel zeggen dat het in strijd is met de waarheid of andere woorden, maar alstublieft niet het woord leugenaar of leugens verspreiden. Ik vind het onverstandig. Dat is mijn houding, dus daar heb ik maar op geïntervenieerd. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, ik ben het compleet met u eens en ik had gehoopt van de heer Moti dat we vandaag een debat zouden kunnen hebben op basis van feiten. En dat u hier een betoog houdt, zulke zware woorden gebruikt richting een wethouder omdat u iets gehoord heeft wat u niet kan bewijzen, wat niemand van ons verder hier in deze raad gehoord heeft, wat ik niet kan beamen, ja, daar heb ik geen woorden voor voorzitter. Dat vind ik erg jammer.

De **VOORZITTER**. Het zij gezegd. Ik zou graag willen dat we verdergaan naar de inhoud. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja, ik wil daar kort iets over zeggen. Het komt voor dat mensen liegen, maar als je hier in de raad zit, dan verwacht ik wel, ook van de PvdA, keihard bewijs.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja voorzitter, ik wil nog eventjes ook hetzelfde van wat zojuist gezegd werd. Kijk, ik snap wat Leefbaar Rotterdam zegt, maar ik vind het echt niet juist wat de heer Van Drunen zojuist zegt. Ik vind dat de heer Moti uitermate correct en netjes de heer Karremans recht heeft gedaan in het feit dat hij die niet meenam, dus ga niet met een heel college schermen. Het gaat hier direct om één wethouder. Hij heeft het woord leugen teruggenomen, maar het is overduidelijk dat door deze wethouder misbruik gemaakt wordt om eigen beleid niet te gaan lopen verkopen. En dat mag hij doen, maar dan moet hij ook rekening houden dat dat hier ter discussie gesteld wordt. En dat is niet gericht op het college, maar op de individuele wethouder. En ik vind dat dat zeer duidelijk zichtbaar moet zijn en dat was ook zichtbaar in het verhaal van de heer Moti.

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, volgens mij zei de heer Moti daarbij ook nog: het college spreekt met één mond, dus daarmee wordt eigenlijk het hele college nu aangesproken. Maar laten we het vandaag hebben over de inhoud. Want de heer Moti is het ergens niet mee eens. Dat geeft hij heel duidelijk weer. Laten we het daarover hebben en het waarom en hoe de heer Moti dat dan ziet. En niet dit soort verdachtmakingen, want dat leidt ook af van het debat dat we hier vandaag hebben. En ik luister graag naar het verhaal van de heer Moti, maar niet dit soort verdachtmakingen.

De **VOORZITTER**. Ook uw slotopmerking op dit punt, mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, ik sluit me daar helemaal bij aan, maar toch even richting mevrouw Verkoelen. Ik vind het toch wel bijzonder dat u achter de woorden gaat staan van de heer Moti. Ik nodig u uit om het bewijs te leveren van wat u dan ook gehoord heeft om die woorden te bevestigen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, wilt u uw voordeel doen met het gezegde.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik heb volgens mij gezegd dat deze bron, dit verhaal niet van één persoon komt. Het komt van verschillende personen van verschillende richtingen. En dat neem ik dan serieus. Als het nu één gerucht was dat mij ter ore was gekomen, had ik kunnen denken: het zal wel niet waar zijn. Maar als het vanuit verschillende mensen komt die niets met elkaar te maken hebben, van verschillende plekken, dan neem ik het wel serieus. En ik wil dan ook graag reactie van wethouder Achbar hierop, en niet van wethouder Karremans. Want ik zei het net al: wethouder Karremans is hier altijd helder over geweest in de raadzaal. En het college hoort met één mond te spreken, maar ik zie dat uit die ene mond twee geluiden komen. En ik wil dus weten waar dat tweede geluid op gebaseerd is. En hier gaat het om het persoonlijke gedrag van wethouder Achbar. En zijn reactie zal voor ons bepalend zijn of wij in de tweede termijn nog met een extra motie zullen komen. Naast dat wethouder Achbar duidelijk moet maken dat zijn uitspraken niet kloppen en dat er sprake is van laster, verwacht ik ook dat de wethouder goed nadenkt over een gepaste reactie richting mijn partij. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Moti heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Stop uitbreiding betaald parkeren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van maatwerk uitbreiding betaald parkeren;

overwegende dat:
- het invoeren van betaald parkeren een oplossing voor parkeerproblemen zou moeten zijn en geen middel om de gemeentekas te spekken;

overwegende dat:
- na eerder uitstel van de uitbreiding van betaald parkeren er nu een 'maatwerkvoorstel' is opgesteld zonder overleg vooraf met bewoners, ondernemers en verenigingen;
- het 'maatwerk-voorstel' geen oplossing biedt voor de problemen die bewoners, ondernemers en verenigingen krijgen door de uitbreiding van het betaald parkeren;

voorts overwegende dat:
- in het 'maatwerk-voorstel' verenigingen en maatschappelijke instellingen (zoals onderwijs en zorg) parkeervergunningen kunnen aanschaffen tegen hetzelfde tarief als commerciële bedrijven;
- dit tarief veel te hoog is en daardoor ten kosten gaat van het aanbod dat verenigingen, onderwijs en zorginstellingen bieden;

verzoekt het college om:
- de uitbreiding van het betaald parkeren te stoppen en eerst met bewoners, ondernemers en verenigingen vooraf te spreken;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Mijnheer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Dank u wel voorzitter. Ik moest afgelopen dagen regelmatig denken aan een adagium van slechts drie woorden: Tel je zegeningen. Tel je zegeningen, dat is het informele rapport over de meerwaarde van levensbeschouwelijke organisaties in onze stad van een aantal jaren geleden. Dat weet u nog. Het telde op tot ruim € 200 miljoen dat deze gemeenschappen ieder jaar cadeau geven aan onze stad. Tel je zegeningen. En dat geldt ook voorzitter voor onze houding ten aanzien van het maatwerkpakket dat hier nu voorligt, waarbij voor diverse gemeenschappen verzachtende pleisters worden geplakt. En tegelijkertijd hebben de insprekers afgelopen periode ook indringend gesproken. En wij krijgen ook vanuit meerdere gemeenschappen indringende signalen dat het echt heel erg zwaar is voor wat er nu gebeurt. Het parkeerbeleid zet deze gemeenschappen onbedoeld onder grote druk, alle pleisters ten spijt. En dat terwijl we in deze stad en in deze tijd, juist in deze tijd, die gemeenschappen weer keihard nodig hebben, meer dan ooit. En daarom tellen we onze zegeningen en blijven we tegelijkertijd aandringen op meer steun. Voor nu willen we twee onderwerpen aan de orde stellen en een motie indienen op die punten en hebben we ten slotte nog een aantal vragen voor de wethouder. Voorzitter, het eerste punt dat we willen maken is: wat doen we als er meer geld wordt opgebracht door het parkeren dan begroot? De wethouder gaf aan in de commissie: wij verdienen op het parkeren. En wij vragen ons dan af: dat geld, dat extra geld, vloeit dat dan ook zichtbaar terug naar de wijken? Want dat zou dan wel een verzachting kunnen zijn. Vloeit dat geld terug naar de gemeenschappen in die wijken? Het gaat hier om eventueel extra geld, en in die zin kost deze motie dus ook geen geld. Maar we verzachten wel de pijn enorm in het sociale weefsel van de wijken. Het tweede punt en de tweede motie die ik wil indienen is het aandachtspunt voor de professionals die de auto moeten parkeren voor hun werk, zonder dat er een alternatief is in de vorm van OV. Denk bijvoorbeeld aan de buschauffeur die de eerste bus moet rijden. Of de zorgprofessional die de nachtdienst draait. Onze motie roept op om met deze organisaties, in ieder geval de RET en de zorginstellingen, te onderzoeken of nog meer maatwerk voor hen mogelijk is.

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst een compliment voor hoe de heer Vonk begint. Helemaal terugverwijzend naar zijn achterban. Maar een vraag over die motie, de terugvloeimotie die u gaat indienen. Daarmee zegt u eigenlijk: het moet terugvloeien naar de wijken. Dat is eigenlijk meer een begrotingsmotie. U heeft tijdens de begroting, en wij ook, moties ingediend op dit onderwerp. Hoe ziet u dat? Want ik denk dat je dat in de begroting zou moeten verwerken, niet dat dat nu eigenlijk net een raadsvergadering te laat is dat u deze indient.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, nogmaals, het gaat over extra geld dat we eventueel ophalen. Het is natuurlijk ook lastig om daar in een begroting op vooruit te lopen en daarom komen we dan nu met een motie en konden we dat niet met een amendement regelen. Dat is mijn korte antwoord daarop. Voorzitter, ten slotte, we zien het risico dat verenigingen, religieuze en maatschappelijke organisaties onder grote druk komen en misschien wel bezwijken en daarom de volgende vragen nog aan de wethouder. Erkent de wethouder ook dat risico en wordt dat ook gemonitord of die druk inderdaad toeneemt en wat de gevolgen zijn, zelfs tot het vertrek van organisaties de stad uit aan toe? En zo ja, is de wethouder dan ook bereid om ons hierover als raad te informeren? Voorzitter, ten slotte, laten we onze zegeningen tellen en tegelijkertijd waakzaam blijven, dat het sociale kapitaal en de essentiële beroepen op deze manier niet mogen verdwijnen uit onze stad. We kunnen tenslotte niet zonder ze. Koester uw zegeningen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk heeft de volgende moties ingediend.

Motie 2. Meeropbrengsten parkeerbeleid terug naar de wijken

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van Maatwerkbeleid Parkeren;

constaterende dat:
- parkeeropbrengsten fors hoger zijn dan begroot;
- diverse maatschappelijke en religieuze organisaties en sportverenigingen nadelige effecten ondervinden van het nieuwe parkeerbeleid en geconfronteerd worden met extra kosten;

overwegende dat:
- maatwerk parkeerbeleid slechts een deel van de oplossing is voor de genoemde organisaties;
- genoemde organisaties grote betekenis hebben voor de stad en de samenleving;
- we als gemeente deze organisaties niet moeten gebruiken als pinautomaat om de gemeentekas met meer geld te spekken dan nodig is;
- veel organisaties niet de mogelijkheid hebben om meerkosten door te berekenen aan hun leden en/of bezoekers;

verzoekt het college:
- de parkeeropbrengsten die de begrote opbrengst te boven gaan terug te laten vloeien naar de wijken, gericht op maatschappelijke en religieuze organisaties en sportverenigingen die ter plaatse actief zijn;
- voor het terugvloeien een passende vorm te vinden en hiervoor een voorstel te doen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, T.S.J. Coşkun en A.R. Oostdijk

Motie 3. Jaag zorgmedewerkers en buschauffeurs niet de stad uit

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van Maatwerkbeleid Parkeren;

constaterende dat:
- het nieuwe parkeerbeleid voor sommige publieke organisaties en hun medewerkers onevenredig grote gevolgen heeft;

overwegende dat:
- een aanzienlijk aantal professionals in de publieke sector werkzaam in Rotterdam aangewezen zijn op de auto omdat rond hun werktijden geen OV beschikbaar is;
- sommige chauffeurs van de RET straks tussen de € 3000,00 en € 3500,00 van hun jaarsalaris moeten besteden aan parkeerkosten omdat er geen recht op vergoeding bestaat en ook niet op gebruik van een dienstauto;
- GGZ-organisatie Profila-zorg heeft becijferd dat de extra kosten van betaald parkeren voor hen bijna € 200.000,00 per jaar bedragen en dat in een tijd dat de organisatie toch al moet bezuinigen;
- er signalen zijn dat zonder aanvullend maatwerk uitstroom van medewerkers het gevolg zal zijn;
- we Rotterdam graag een aantrekkelijke werkstad willen laten zijn, ook voor medewerkers van publieke diensten en organisaties;

verzoekt het college:
- met publieke organisaties, zoals RET, GGZ-organisaties, etc., die onevenredig hard geraakt worden door het parkeerbeleid op zoek te gaan naar maatwerkoplossingen om uitstroom van medewerkers en instellingen te voorkomen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, T.S.J. Coşkun en A.R. Oostdijk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Er is al veel gezegd, maar zoals net ook al gezegd, de invoering van betaald parkeren binnen de ring gaat ervoor zorgen dat de parkeerproblematiek die we altijd zien op het moment dat betaald parkeren in een bepaalde wijk wordt ingevoerd, wordt aangepakt. De auto geeft mensen de vrijheid om zich te bewegen en eenvoudig van A naar B te komen. Maar die auto's moet men ook ergens kwijt. En we zien in deze stad, dat werd net ook al genoemd, dat er gewoon een enorme druk is op ruimte en ook op die openbare ruimte. Na een dag hard werken wil je je auto kwijt kunnen. Zo houden we Rotterdam bereikbaar voor Rotterdammers en ook voor bezoekers door op deze manier betaald parkeren in te voeren. Vandaag bespreken we het maatwerk betaald parkeren en zoals ik net al zei, daar is echt naar de stad geluisterd. Dus we zijn ook heel blij dat vijf groepen in onze stad extra aandacht krijgen. Groepen zoals sportverenigingen, zorgorganisaties en onderwijsinstellingen. Dat die geholpen gaan worden door echt maatwerk en door verzachtende maatregelen.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ik ben benieuwd hoe de heer Becker dan beoordeelt dat al die verenigingen nu massaal ons mailtjes en brieven sturen dat dit voorstel niet deugt, dat het hun helemaal niet helpt. En u zegt: het gaat ze helpen, maar zij vinden zelf van niet. Hoe beoordeelt u dat dan?

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. Dat is een vergelijkbare reactie als de bewoners waar betaald parkeren wordt ingevoerd. Het is natuurlijk geen gemakkelijke maatregel. Men gaat van gratis parkeren naar betaald parkeren en ook met bepaalde regelingen hè. Sport en shop, dan is het voor de helft van de prijs. Maar, en dat weet de heer Moti ook uit het verleden, op het moment dat we dit niet op deze manier doen, dan sturen diezelfde sportverenigingen ons straks mailtjes om te vragen: voer alstublieft betaald parkeren in, want we kunnen nergens meer parkeren. Het is om de stad bereikbaar en ook voor mensen die willen parkeren, parkeerbaar te houden.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, ik vraag me af of de heer Becker die brieven wel heeft gelezen als hij dit hier bijdraagt. We hebben een brief gehad van SC Feyenoord, die zegt: bij de Olympiaweg kun je een kanon afschieten. Er is geen woonwijk in de buurt te bekennen. Hoe kan hier in hemelsnaam nu ooit een waterbedeffect ontstaan? Dat is er niet en dat zal er ook nooit komen. We hebben brieven gelezen van andere verenigingen die zeggen: ja, € 43,00 per vergunning per maand, dat is gewoon veel te veel geld. Dan moeten wij onze contributie met 50% verhogen, maar als we dat doen gaan alle leden weg. Heeft u nu echt wel die kritiekpunten gelezen of bent u alleen maar een beetje mantra's aan het doen, van: wij weten het wel beter voor u en u zult uiteindelijk wel tevreden zijn.

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. Het is leuk dat de heer Moti dit noemt, want daar heb ik ook een motie over, heel toevallig. Niet geheel toevallig, want we hebben die sportverenigingen natuurlijk gehoord. En specifiek die sportverenigingen die u noemt, Feyenoord, Sportpark Olympia, dat zit eigenlijk tussen Sportdorp en de Olympiaweg in. En Sportdorp is wel degelijk een woonwijk die veel parkeerdruk ervaart van de sporters op het Olympiapark. Dus dat er geen parkeerdruk in wijken rondom is, dat is niet juist. En wat daar speelt is zeker in die piekmomenten, trainingsavonden, weekenden, niet alle sporters komen op de fiets of lopend, dat zijn gewoon verenigingen die door heel Rotterdam maar ook door heel Nederland leden hebben. Als we het bijvoorbeeld over een American Footballvereniging hebben, of een rugbyvereniging. Daarom dienen wij een motie in om te zeggen: houd die parkeerdruk nu goed in de gaten op het moment dat betaald parkeren wordt ingevoerd. Dat heeft de wethouder volgens mij ook aangegeven. En specifiek hier, want het lijkt dat hier gewoon te weinig parkeerplekken zijn. Mocht nu blijken dat die parkeerdruk hoog is en blijft na betaald parkeren, kijk dan ook naar het uitbreiden van die parkeervoorzieningen rondom die sportverenigingen daar. Want het zijn best wel veel sportverenigingen met best wel weinig parkeerplaatsen. Dus wij luisteren wel degelijk naar sportverenigingen, naar insprekers, naar brieven die we ontvangen en ook naar de heer Moti. Dat is eigenlijk wel een beetje wat ik erover te zeggen heb, dus dank u wel.

De **VOORZITTER**. De heer Becker heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Parkeren Sportpark Olympia

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 30 november 2023 voor de bespreking van agendapunt 6.1: Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten;

constaterende dat:
- er rondom Sportpark Olympia onvoldoende parkeerplaatsen zijn om de parkeerdruk op te vangen tijdens drukke momenten zoals tijdens trainingsavonden en in het weekend tijdens wedstrijden;
- bewoners rondom Sportpark Olympia, van het Sportdorp hierdoor parkeeroverlast ervaren;

overwegende dat:
- betaald parkeren gaat worden ingevoerd in combinatie met maatwerk parkeerproducten;
- er voldoende 'open ruimtes' zijn rondom Sportpark Olympia waar extra parkeerplekken zouden kunnen worden gerealiseerd;

roept het college op:
- de parkeerdruk rondom Sportpark Olympia te monitoren en een jaar na invoering van betaald parkeren te evalueren of er extra parkeerplaatsen nodig zijn;
- indien de evaluatie laat zien dat er extra parkeerplaatsen nodig zijn, deze dan te realiseren rondom Sportpark Olympia;
- hierbij mogelijk gebruik te maken van grasbetontegels (zoals reeds toegepast op de Claes de Vrieslaan en Bentincklaan), waarmee het niet ten koste gaat van het 'groene' zicht;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S.J.C. Becker en B. van Drunen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Oostdijk.

De heer **OOSTDIJK** (fvd). Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ongeveer twee weken geleden bespraken we in de commissie niet alleen het maatwerk parkeerproducten, maar hebben we ook verschillende insprekers kunnen horen, van ondernemers tot zorgaanbieders, maar ook inwoners van de wijken die worden geconfronteerd met de maatregelen. De wethouder vertelde eerder dat de invoering van betaald parkeren niet altijd tot negatieve gevoelens hoeft te leiden. De wethouder heeft zijn plan toegelicht en enkele positieve uitkomsten geschetst, maar onzes inziens worden deze overschaduwd door een flink aantal negatieve financiële gevolgen voor de inwoners. We realiseren ons dat de invoering van betaald parkeren is afgesproken in het coalitieakkoord, en ja, wij hebben ook voor dit plan gestemd. Dat neemt echter niet weg dat wanneer we naar het maatwerk kijken wij voor enkele specifieke doelgroepen constateren dat zowel op korte als lange termijn een behoorlijke lastenverzwaring aanstaande is. FVD Rotterdam heeft goed geluisterd naar de insprekers. Daarom dienen wij de motie 'Sportief maatwerk parkeren' in. Met deze motie proberen wij het leed te verzachten bij sportverenigingen en hopen we dat deze sportverenigingen, sportstichtingen en ook scoutingclubs overeind kunnen blijven en niet bezwijken onder de kosten van betaald parkeren. Deze clubs spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van fysieke en mentale gezondheid van Rotterdammers. Voorzitter, we hadden het vandaag over het maatwerk, maar ik begrijp dat het wat breder is getrokken, dus ik ben zo vrij om toch ook even wat te zeggen over de parkeerdruk. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Oké, dat is even wennen. Ik zag net een andere voorzitter. Meten is weten. Ik kijk niet vaak genoeg die kant op, dat merk ik al. Voorzitter, meten is weten, en in Pendrecht is gemeten voor de invoering van betaald parkeren. Onze fractie is benieuwd of bij invoering van de resterende wijken dezelfde bij ons bekende methodiek zal worden gehanteerd. Daarom hebben wij het verzoek aan het college om te blijven kijken of in de opvolgende wijken de maatregelen het beoogde doel zullen behalen, namelijk het verminderen van de parkeerdruk, als dat niet al staand beleid is. We hebben een motie waarin wij vragen om meerdere momenten in het jaar te kijken naar de parkeerdruk

en het waterbedeffect en niet blind te staren op een parkeerdrukmeting die is ingevoerd in de zomer, gespreid over slechts vier dagen. Zo'n meting is wat ons betreft niet representatief. Als de wethouder kan toezeggen meerdere meetmomenten te overwegen, en om goede parkeerdrukmetingen uit te voeren in de rest van de wijken waar betaald parkeren nieuw wordt ingevoerd, dan is de motie overbodig. Ik wacht de reactie van de wethouder daarom ook af en indien nodig dien ik hem in de tweede termijn in. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). De heer Oostdijk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5. Sportief maatwerk parkeren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op donderdag 30 november 2023, ter bespreking van het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten;

constaterende dat:
- in Rotterdam in veel wijken parkeerbelasting wordt geheven;
- dit middels een vergunningstelsel is geregeld;
- sportverenigingen, sportstichtingen en scoutingverenigingen, zoals genoemd in het voorstel van het college, het aanbod krijgen om maximaal 8 parkeervergunningen aan te vragen;
- deze regeling in 2024 een korting kent van 75% en in 2025 een korting van 50% op de kosten van een parkeervergunning en dat deze korting na 2026 vervalt;

overwegende dat:
- bovengenoemde verenigingen een belangrijke sociale functie hebben;
- deze een grote bijdrage leveren aan de gezondheid van de Rotterdammer(tje)s;
- het voortbestaan van deze verenigingen voor een groot deel afhankelijk is van vrijwilligers;
- slechts schaarse middelen voorhanden zijn voor het vergoeden van de kosten van een vrijwilligersvergunning;

roept het college op:
- te onderzoeken of er voor de periode na 2025 en verder, afspraken gemaakt kunnen worden over het verlengen van deze kortingsregeling;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.R. Oostdijk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Zijn er nog andere sprekers voor de eerste termijn? Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, inmiddels bijna een jaar geleden hebben we een lastig maar noodzakelijk besluit genomen als raad, het invoeren van het betaald parkeren. En met inachtneming van de verschillende geluiden vanuit de stad ligt vandaag een pakket aan maatregelen voor maatwerk voor. Een pakket dat ruimte geeft aan bewoners waar het mogelijk is, want we begeven ons in een groeiende stad waar de ruimte schaars is en de vraag groot, met de parkeerproblematiek als tikkende tijdbom. En voorzitter, extra uren voor mantelzorgers, aandacht voor sportverenigingen en levensbeschouwelijke organisaties, wij zijn in ieder geval tevreden met de afdoening van deze moties. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Kritisch hebben we gekeken naar de sportlocaties en ik heb de wethouder ook in de commissie gevraagd om te kijken naar die voorwaarden en het is fijn dat het college ons tegemoet is gekomen met wat extra locaties, ook op Zuid. En die zijn toegevoegd aan de Stop & Sport regeling. En tot slot wil ik de wethouder vragen om extra aandacht te besteden aan het monitoren van onder andere sportlocaties en ook andere gemeenschappelijke plekken waar de Rotterdammers samenkomen, wel met de vraag hoe vaak en welke momenten we nemen als evaluatie. Het is van cruciaal belang dat we tijdig inzicht krijgen in de effecten van het geboden maatwerk en waar nodig aanpassingen kunnen doorvoeren. Tot zover voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, een vraag aan mevrouw Rehim Zadeh. Ik kon hem ook stellen aan de heer Van Drunen of de heer Becker, maar ik heb toch even op u gewacht, ook omdat u jarig bent. Waarom wilde DENK zo graag betaald parkeren invoeren binnen de ring in het coalitieakkoord hebben?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Nou voorzitter, ik ga geen inzicht geven in wat we allemaal hebben besproken bij het vormen van zo'n coalitie, maar het werkt meestal zo dat je gewoon met een aantal partijen aan tafel zit en wat dingen bespreekt en daar komt een coalitieakkoord uit.

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, maar de handtekening van DENK Rotterdam staat erin. U heeft niet aangegeven dat u het coalitieakkoord gaat gedogen, dus met volle overtuiging heeft u ervoor gekozen om betaald parkeren binnen de ring in te voeren. Mijn vraag is: waarom?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Nou ja voorzitter, mijn collega's hebben het al uitgelegd en ik heb het net ook al uitgelegd in mijn betoog, maar ik wil het best nog wel een keertje herhalen. De realiteit is dat we een schaarste hebben aan ruimte. En die ruimte is schaars en we moeten die indelen op zo'n manier dat de Rotterdammer met de auto ook de auto kwijt kan. En het beleid dat het college hiervoor heeft ingevoerd, werkt niet, en dat passen we nu aan.

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja, dank voorzitter. Nou, met de voorgestelde maatregelen van het maatwerk houdt u eigenlijk gewoon die schaarse ruimte schaars. Want u geeft auto's meer mogelijkheid om langer op een plek te blijven staan tegen een lager tarief. Hoe rijmt dat dan met, eigenlijk uw strijd om het in het coalitieakkoord te krijgen, we voeren betaald parkeren in binnen de ring vanwege de schaarse ruimte?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Dank u wel voorzitter. Na het invoeren van het betaald parkeren heeft de wethouder een brief gestuurd met de message dat we even gaan kijken naar het maatwerk. En DENK is daar heel blij mee. We zijn blij dat er gewoon ruimte wordt gemaakt voor bepaalde locaties die daar om vragen. Zo simpel is het voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, het is eigenlijk met.. dat u dus nu tot de conclusie bent gekomen dat wat er in het coalitieakkoord staat, die afspraak die u heeft gemaakt, niet klopt, en die zou u dus eigenlijk willen aanpassen door middel van deze maatwerkproducten waar u nu dus voor staat.

De **VOORZITTER**. Tot slot, mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Nou ja voorzitter, in het coalitieakkoord staat gewoon één zin. En in die zin staat: wij gaan binnen de ring betaald parkeren invoeren. Daarin stond niet: wij gaan geen maatwerk doorvoeren. En dat doen we nu wel, in tegenstelling tot het vorige college.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Ik twijfelde even of ik weer zou gaan zitten, omdat aan dit kleine debatje een einde leek te komen, maar ja, aangezien de heer Biljoen graag een spelletje

speelt zou ik hem graag een wedervraag willen stellen. Waarom heeft hij met zijn fractie met volle overtuiging gestemd voor het bebouwen van de Parkhaven?

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, die zag ik even niet aankomen. Maar ik wil de heer Biljoen ook een vraag stellen, want hij stelt een paar vragen aan DENK, maar kan ik uit die vragen opmaken dat GroenLinks geen voorstander is van de maatwerkoplossingen die nu geboden worden? Want u zegt in uw vraagstelling: dat geeft meer ruimte aan de auto. En parkeren wordt goedkoper. Kan ik dat afleiden?

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Nou voorzitter, ik zal zo meteen nog mijn betoog houden en dan kunt u wellicht daaruit een conclusie halen. Wat betreft Parkhaven, volgens mij stond dat niet in het coalitieakkoord en het is een zaak die hier nu buiten dit vergaderpunt omgaat.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik vond het wel een goede vraag van de heer Biljoen. Want ik hoor hier de hele tijd van coalitiepartijen, op D66 na, dat het een pijnlijk compromis is. We hebben dit moeten weggeven in de coalitieonderhandelingen. Maar als Leefbaar Rotterdam het een pijnlijk compromis vindt, VVD vindt het pijnlijk, DENK vindt het pijnlijk, dat zijn samen twintig zetels. Wilt u dan echt zeggen dat u met die twintig zetels gehoor heeft moeten geven aan de eis van D66 met vijf? Is dat dan de conclusie die ik hier moet trekken?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja, ik ga hier maar eventjes op reageren. Want voorzitter, we weten allemaal, en de heer Moti weet ook als een van de beste hoe coalitievorming gaat. Je verliest soms, en soms is dat ook voor D66 in deze heel bijzondere coalitie enorm pijnlijk, op sommige onderwerpen lijden wij pijn. Op sommige onderwerpen de anderen. In dit geval lijden de anderen pijn. Zo werkt het nu eenmaal. En u moet nu niet de vermoorde onschuld spelen om te doen alsof u dit proces niet kent.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, ik hoor de heer Moti eigenlijk een beetje een soort van beeld schetsen dat wij het allemaal heel pijnlijk vinden, maar op de lange termijn is het natuurlijk ook het beleid dat het vorige college waar u onderdeel van was, oplossen. Want op de lange termijn zou het betekenen dat als we doorgaan met de manier waarop we het voorheen deden, dat elke bewoner met een auto straks ‘s avonds als die thuiskomt twintig rondjes moet rijden voordat hij een parkeerplek voor zijn deur kan vinden.

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Voorzitter, de heer Moti weet als geen ander dat een coalitie net zoals een huwelijk is. Het is geven en nemen. Je kan niet altijd je zin krijgen. En dan kunt u terug gaan redeneren wie waar zijn zin heeft gekregen, maar uiteindelijk zijn we met elkaar getrouwd, hebben we een prachtig coalitieakkoord en dat voeren we uit, ook op de juiste manier.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, u kunt nog uw laatste seconde. Volgens mij was het gewoon een antwoord. Dit is geen interruptie van de heer Becker. Nee, die kunt u wel claimen, maar dat is hem echt niet. Ik luister geduldig mee. Ik wil u niet zoveel wijsmaken, want het is een belangrijk debat en het gaat over belangrijke dingen. Ik wil alleen opmerken dat ik op de gang gezien heb dat de kroketten wel koud worden. Maar ik zeg maar niks. Wie wenst het woord? Ik dacht dat mijnheer Biljoen had aangekondigd nog een vlammend betoog te zullen houden. Ja, daar gaan we naar luisteren.

De heer **BILJOEN** (gl). Voorzitter, waarom is onze publieke ruimte een verkeersruimte geworden? En wat kunnen we als stad doen, waar de ruimte schaars is, waar parkeerplekken concurreren met de

stoep, het fietspad, speelplekken en het kleine beetje openbaar groen? Sinds 1965 voert de gemeente betaald parkeren in en we breiden het steeds meer uit om de openbare ruimte zo optimaal mogelijk te verdelen. GroenLinks is een voorstander van een inzet op een stadsbeleid waarin betaald parkeren niet alleen voertuigen maar ook duurzame stadsontwikkeling in beweging brengt. Maar die duurzame stadsontwikkeling laten we nu stilstaan. De straat is niet langer een verblijfplaats waar je kan recreëren voor de deur, maar een plaats waar je opgroeit met restricties. Je moet als kind bijvoorbeeld oppassen dat je tijdens het spelen niet die auto raakt die bijna 24 uur per dag voor de deur stilstaat. Zelfs touwtjespringen wordt hierdoor al ingewikkeld. GroenLinks maakt zich dan ook heel hard voor de autolozen en de autodelers. Al die Rotterdammers die je niet hier hoort inspreken in de raad, die wel een fijne leefomgeving willen maar zich soms gewoon niet durven te uiten. Rotterdammers die zich ergeren aan het blik op straat. Blik dat ervoor zorgt dat hun straat niet toekomstbestendig kan worden ingericht. Want hoezo is het logisch dat een huishouden vergunningen krijgt voor drie auto's? Je kan die auto's niet stapelen, dus de individuele wens van één huishouden gaat dan boven de wens van buren die geen auto's hebben. Voorzitter, daar wordt het uiterste voor uit de kast gehaald. GroenLinks maakt zich sterk voor een eerlijk parkeerbeleid. Beleid waar er geen ongelijkheid is, beleid waar we geen gratis parkeerplekken weggeven. Want aan wie komt dat vooral ten goede? Aan de rijke Rotterdammers die het eigenlijk wel prima zo vinden. Gratis parkeren is daarmee het verstrekken van de fossiele subsidie. En gratis kost de gemeente geld. In een rechtvaardige stad draagt iedereen bij en betaald parkeren is een stap naar een eerlijke mobiliteit voor alle stadsbewoners. Een eerlijke stad waar de lasten en lusten eerlijk worden verdeeld. Waar een eerlijke toegang is voor onze gezamenlijke gemeenschappelijke openbare ruimte. En met het addendum wordt de oneerlijkheid in stand gehouden. Autoloze bewoners die het coalitieakkoord lazen en die dachten: er wordt nu eindelijk ook eens een keertje rekening gehouden met onze behoeften, komen wederom bedrogen uit. Het invoeren van kortingen op producten en tarieven aan de parkeerautomaat betekent effectief dat de parkeerdruk in sommige straten precies hetzelfde blijft. Voor € 1,00 per uur parkeren in een wijk. € 1,00. Waarom zou je dan nog naar de P&R gaan? Waarom zou je dan nog het OV pakken? Als er überhaupt nog rails ligt? Alleen door stilstand te beprijzen zorg je voor een bewuste keuze voor autobezit en parkeren. Wie de auto echt dagelijks nodig heeft zal dan een plek vinden en wie hem alleen af en toe gebruikt, zal een heroverweging maken. GroenLinks zal dan ook tegen het addendum stemmen dat de heilige koe centraal stelt. Bij ons is het openbaar vervoer, fietsers en voetgangers daadwerkelijk first. En dan ten slotte voorzitter, wil ik nog een motie indienen, 'Monitoring Karel Doormanhof'. Ik ga hem niet oplezen, want anders kost het me tijd.

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 6. Monitoring Karel Doormanhof

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van agendapunt 6.1 Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten;

constaterende dat:
- de gemeente Rotterdam voornemens is om de parkeerbestemming op de Karel Doormanhof van belanghebbende-vergunninghouders in de sectoren 1b/3b op te heffen en deze op te laten gaan in normale fiscale parkeerplaatsen in de sectoren 1 en 3;

overwegende dat:
- bewoners zich zorgen maken over de mogelijk negatieve effecten van deze wijziging, als: toename zoekverkeer en bijkomende veiligheids- en milieueffecten, toename (nachtelijke) overlast en dat bewoners nu mogelijk zelf parkeerproblemen zullen ervaren;

verzoekt het college:
- de beschikbaarheid van parkeerplaatsen voor bewoners/vergunninghouders en eventuele bijkomende overlast te monitoren in de nieuwe situatie;
- eventuele negatieve effecten bij te sturen door bewoners in de gelegenheid te stellen gebruik te maken van parkeren in de gemeentelijke parkeergarages en gebruik te maken van (nog) kortere parkeerduurbeperking indien nodig;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Heb ik nog iemand gemist? De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Ja, ik wil eigenlijk vanaf deze plaats de heer Biljoen en zijn fractie heel veel succes wensen in het aanstaande huwelijk met de PvdA, want dit gaat een leuk punt worden om het over te hebben. Tot zover.

De **VOORZITTER**. Goed. Anderen? Niet? Wethouder, de heer Karremans eerst.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja voorzitter, dank en heel snel, want ik wil natuurlijk de kroketten niet verder koud laten worden, dus aan dat verzoek zal ik voldoen. Er zijn wel een aantal vragen gesteld. Allereerst algemene inleidende opmerkingen natuurlijk dat we het hier hebben over het pakket maatwerk dat wij voorstellen. Het betaald parkeren zoals we dat nu uitrollen over de stad is al een besluit van de raad geweest, bijna unaniem aangenomen bijna een jaar geleden, dus dat zijn we aan het uitvoeren. Overigens is daarvan nog bijna niets geïmplementeerd anders dan die venstertijden. Maar we hebben de zorgen natuurlijk gehoord van die bewoners, van die sportverenigingen, dus die heb ik wel degelijk ook gesproken, individueel zelf, en dat heeft mij ertoe doen besluiten, niet onder dwang, maar zelf, om op de pauzeknop te drukken en te kijken hoe we het beter voor ze kunnen regelen. Kan het dan helemaal pijnloos? Nee, dat gaat niet. Maar we proberen wel op deze manier echt de harde randen, de onbedoelde effecten, daar kom ik zo nog even op, op de vraag van de heer Vonk natuurlijk, de harde effecten eruit te halen. Maar ik ben er wel eerlijk over dat ik me kan voorstellen dat het pijn doet, natuurlijk dat het ook fijn is dat mensen met een eerste bewonersvergunning in Feijenoord of in Delfshaven minder gaan betalen. Ja, dat is natuurlijk ook onderdeel van het verhaal. En natuurlijk ook in dit maatwerk parkeren, het pakket, natuurlijk ook de verenigingen, de kerken, de vrijwilligers, die in een gebied zitten dat al decennia betaald parkeren is. Daarvoor regelen we dit nu inderdaad ook. Die gaan er ook op vooruit. Zo, nou, dus dat even als inleiding. Dan voorzitter, Hordijk, een vraag van Leefbaar Rotterdam. Ja, daar ben ik ook al twee keer geweest met mijn collega-wethouder Simons en parkeren is daar altijd een onderdeel van het gesprek. Ik maak daar zelf ook tijd voor vrij, we zijn aan het bekijken hoe we die zo goed mogelijk kunnen bedienen. Het zijn veel autobedrijven, dus om te kijken of we daar ook weer maatwerk kunnen toepassen, want dat is natuurlijk ook helemaal in lijn met wat we nu aan het doen zijn. Over Feyenoord, sportvereniging Feyenoord en vragen over sport, die laat ik heel even bij mijn collega Achbar.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u voorzitter. Ja, de wethouder gaat hier wel heel snel doorheen, ook al begrijp ik zijn wens voor een warme kroket. Maar wat kunnen de ondernemers en dan in dit geval eigenlijk specifiek de garagehouders verwachten van de wethouder? Komt daar nog een gesprek? Komt er nog een voorstel voor aanvullend maatwerk? Wat is nu de stand van zaken?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, ik ben er al twee keer geweest, en als het nodig is gaan we er nog een keer naartoe. Overigens geldt dat ook voor Charlois West. Daar kom ik ook gewoon zelf, ook over dit onderwerp. Waar we naar kijken, het heeft bijvoorbeeld vaak ook te maken met techniek die wij moeten ontwikkelen, bijvoorbeeld een urenbundel waarmee zij dan wat makkelijker uit de voeten kunnen, omdat ze gewoon wat weinig privéparkeerplekken hebben. Dus dat zijn we aan het doen. Dus we zijn daar gewoon in goed contact mee, in goed gesprek. We kijken bijvoorbeeld naar die urenbundels om dat mogelijk te maken, dus dat proces loopt.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja voorzitter, ik zou dan wel heel graag de wethouder willen ontlokken om iets van een tijdskader daaraan te stellen, want dat zijn gesprekken die lopen inderdaad. Die lopen al heel lang. Wanneer komt daar een concreet antwoord op?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, daar kan ik nu niet met zekerheid een antwoord op geven. Ik weet wel dat er hard aan gewerkt wordt, dus ik zou zomaar kunnen vermoeden dat dat ergens in de loop van volgend jaar gebeurt. Wat ik wel kan toezeggen is dat we de raad daar gewoon even netjes van op de hoogte stellen, zodat de heer Van Drunen en de overige raadsleden weten wat we daar afspreken en waar het toe leidt. Ik zie hem knikken, dus ik denk dat we elkaar verstaan op dat onderwerp. Fijn. Over Feyenoord, daar kan wethouder Achbar even wat over zeggen. De langere wachtlijsten, hoe zit dat met als we betaald parkeren invoeren, moeten mensen dan lang wachten op een parkeervergunning? Een vraag van D66. Wat we doen is dat we anderhalf tot twee maanden van tevoren mensen de mogelijkheid geven om een vergunning aan te vragen, zodat ze op tijd zijn. Daarom heb ik ook gezegd: de doorlooptijd tussen het oplossen van een probleem, wat we in heel veel wijken zien, want de heer Moti had het terecht over veel mailtjes. Ik krijg ook heel veel mailtjes van mensen die heel boos op mij zijn dat ik op die pauzeknop heb gedrukt. Die komen ook. Het is niet per se altijd iets wat zich natuurlijk uit in de media, of andere instanties, ik ben ook op social media wel eens uitgescholden door partijen. Ja, dat gebeurt wel eens als je wethouder bent. Door partijen die zeggen: je moet het morgen invoeren en het gebeurt maar niet. Dus even voor de balans, ook mensen uit Pendrecht, zeg ik tegen de heer Moti, dat weet hij ook, dat heb ik ook tegen hem gezegd. We krijgen veel verzoeken om het daar in te voeren. Ik heb naar de raad natuurlijk ook dat briefje gestuurd met uitleg over het waterbedeffect en de cijfers die daaronder zitten. Dus dat is wel onderdeel daarvan. En wat wij natuurlijk nu doen, is de hele rits voorkomen. Dus dat niet mensen minimaal een jaar in die parkeerellende zitten, tussen aanhalingstekens. Want we weten dat dat plaatsvindt, ook in Pendrecht. En dan voordat we het opgelost hebben, met invoeren, met het nemen van het besluit, met het meten van parkeerdruk, met het informeren van bewoners om ze de mogelijkheid te geven een parkeervergunning aan te vragen, ben je zo makkelijk een jaar verder. En al die tijd moeten mensen, als zij thuiskomen van een dag hard werken, rondjes rijden op zoek naar een parkeerplek. Dus wat we nu doen is dat juist voorkomen. De inschattingsfout die ik toen heb gemaakt, ik ben een beetje meebewogen toen ook met de raad en de insprekers, want het was een dringende behoefte om Pendrecht juist achteraan te schuiven. Toen heb ik IJsselmonde naar voren gehaald. Dat had ik achteraf niet moeten doen. Dus les geleerd, dat geef ik ook gewoon toe. Maar dat herstellen we nu ook op deze manier. Dan de vraag van D66: waarom geen maatwerk voor culturele muziekgroepen en dergelijke? Nou, binnen levensbeschouwelijk valt heel veel. Wat ik gedaan heb, ik heb ook onder mijn collega-wethouders, vakwethouders voor sport, maar ook zorg, onderwijs, cultuur, gevraagd: wat zouden groepen zijn die volgens jullie maatwerk behoeven? Ik heb een brede uitvraag gedaan en daar is dat cultuur niet in teruggekomen, dus de wethouder Cultuur heeft het ook niet bij mij gemeld, dus dat is een afweging van hem geweest, dus dat is denk ik even iets wat we daar moeten parkeren. Ja, die zat er natuurlijk in. Dat is niet eens bewust. Dan de vraag over met wie wel is gesproken, een vraag van de PvdA. Dat heb ik natuurlijk ook al beantwoord. Ik heb zelf veel mensen gesproken, ik heb zelf veel mailtjes gehad. Het is niet dat ik niet individuele bewoners of sportverenigingen heb gesproken, maar we hebben inderdaad onder andere via Sportsupport en via de afdelingen Sport, Zorg, Onderwijs, die natuurlijk de contacten hebben in de sector, die hebben gesprekken gevoerd en zo zijn we tot dit maatwerk gekomen. En ik zeg daar wel bij: we kunnen natuurlijk niet met elke bewoner en elke sportvereniging individueel spreken, omdat daar ook een noodzaak was om dit natuurlijk snel te regelen voor die mensen die in dat betaald-parkeren-gebied zouden vallen.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Prima dat de wethouder met Sportsupport praat. Maar de wethouder realiseert zich toch wel dat Sportsupport geen sportkoepel maar een verlengstuk van de gemeente is? Het was nota bene toen de directeur bij ons op een bijeenkomst van de PvdA wilde spreken, dat hij een belletje kreeg van wethouder Achbar dat dat niet mocht, en toen is hij ook niet gekomen. Het is gewoon een verlengstuk van de gemeente. Het is geen sportkoepel. Sportsupport praat niet namens de verenigingen, is ook niet aangesteld namens de verenigingen, is aangesteld door de gemeente en betaald door de gemeente.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Maar die spreken wel met heel veel verenigingen en dat is dus ook hoe dat gaat. Het team Parkeren heeft zelf geen contact met de verschillende maatschappelijke organisaties die hiervoor in aanmerking komen. Dat gaat allemaal via de ambtelijke teams die een vanzelfsprekend contact hebben met verenigingen en andere partijen die dat wel hebben.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, daar zit de crux. Ze spreken niet namens de verenigingen, dat zeggen de verenigingen ook: Sportsupport spreekt niet namens ons. En bent u bereid om wel met vertegenwoordigers van de verenigingen te praten om te kijken hoe u tot echt goed beleid kan komen in plaats van met een verlengstuk van de gemeente zelf te gaan zitten overleggen?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Nee voorzitter, ik heb ook nooit gezegd dat die namens de verenigingen spreken. Dat heb ik ook nooit gezegd. Ik heb gezegd dat daarmee gesproken is, waarop wij dit beleid hebben gebaseerd. Dan een vraag van de ChristenUnie, een terechte vraag denk ik, of ik het risico erken dat er mogelijk negatieve gevolgen kunnen komen door de invoering van betaald parkeren? Vanzelfsprekend, anders had ik dit maatwerk ook niet voorgesteld. En natuurlijk blijven we het monitoren. Ik heb ook in een van de vele brieven die ik hiervoor aan de raad heb gestuurd gezegd: we monitoren bijvoorbeeld onder andere de ledenaantallen van sportverenigingen, om te kijken of het invoeren van betaald parkeren niet een onbedoeld negatief effect heeft op die ledenaantallen. Dus dat doen we inderdaad. Dat waren de vragen voorzitter. Dan de moties die ik heb gekregen van de raad. Dat zijn een aantal moties. De allereerste 'Stop uitbreiding betaald parkeren'. Nou, het zal geen verrassing zijn dat ik die motie ga ontraden. Alle respect voor het standpunt van de PvdA, maar wij zitten daar anders in. Dan de motie 'Meeropbrengsten parkeerbeleid terug naar de wijk'. Ja, in feite gebeurt dat natuurlijk. Dus betaald parkeren levert inderdaad geld op. Daar betalen we onze boa's van. Daar betalen we speelvoorzieningen van, daar betalen we onder andere cameratoezicht van, alles. Dat vloeit allemaal terug in de wijk. Het is niet alsof dat in mijn binnenzak gaat en ik er wat leuks mee ga doen. Dus dat vloeit natuurlijk in die zin terug naar de wijken. Zo zou je ook kunnen redeneren dat de wijken die al decennialang betaald parkeren hebben, die opbrengsten daar vloeien ook naar de wijken waar bijvoorbeeld geen betaald parkeren is. Dus in die zin gebeurt dat al, dus om die reden ga ik de motie ontraden.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Een korte toelichting voorzitter. Wat ik bedoel is, kijk, waarschijnlijk bedoelt u: het gaat naar de algemene middelen en via de algemene middelen doen we dan gewoon weer allerlei dingen die goed zijn voor Rotterdam. Maar waar ik naar op zoek ben, is, kunnen we juist om de pijn te verzachten bij partijen waar nu de parkeerkosten worden gevoeld, iets verzinnen waarmee je ook daarmee een soort gevoel van compensatie krijgt, omdat je ook ziet dat die inkomsten bij jou terechtkomen. Kijk, natuurlijk hebben mensen al decennia waar betaald parkeren is, Hillegersberg gesponsord bijvoorbeeld waar geen betaald parkeren was. Dat is al heel lang zo. Maar waar het nu om gaat, is dat die wijken die die kosten voelen, ook de opbrengsten gaan voelen. En daar met elkaar naar op zoek, dat lijkt mij nu een heel mooie om het draagvlak voor betaald parkeren ook in ieder geval nog meer te vergroten.

De **VOORZITTER**. De vraag is helder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, en ik denk dat als je in Hillegersberg zou wonen, zou je zeggen: kijk eens naar de ozb die wij betalen. En dat is precies het punt, dat is heel lastig. Dus we kunnen niet elke euro tracken die in een parkeerautomaat is geduwd om vervolgens te kijken waar die terechtkomt. Maar in algemene zin kun je dat wel zo zeggen. En wat we natuurlijk doen met die compensatie is precies dat maatwerk en ook die eerste bewonersvergunning goedkoper gemaakt. Dus dat hebben we wel degelijk gedaan, die is van € 5,00 naar € 10,00 gegaan. Niet van € 6,00 naar € 9,00. Die is verdubbeld. Dus dat is toen gedaan, en dat hebben we nu weer verlaagd. Dus die compensatie zit daarin. En daarnaast kan ik natuurlijk nog even opsommen met alle investeringen die we ook in het coalitieakkoord hebben gedaan, of dat is een afspraak tussen politieke partijen die natuurlijk landen in de wijken, maar dat heb ik net al even gezegd.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, nee, afrondend voorzitter, we hebben ook voorbeelden gezien waarbij inderdaad bij invoering van betaald parkeren er direct geld terugvloeit. Noordereiland, waar bij het

invoeren van betaald parkeren direct aan de vergroening is bijgedragen. Dat voelen de mensen. Nou, het is meer ook aan de raad nu om over de motie te stemmen. Ik snap uw reactie, maar laten we wel kijken: kunnen we dat vergroten? Dat zou mijn oproep zijn aan de raad. Dank u wel.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). En dat heeft ook weer veel meer mee te maken, en dat is natuurlijk wel het interessante punt van schaarste wat mevrouw Rehim Zadeh aanhaalde. Dat is dat door betaald parkeren in te voeren, Pendrecht, let wel hè, 46% niet-wijkgebonden voertuigen. 46%. Je kan er voor of tegen zijn, maar dat is het geval. Wat je daarmee doet is ruimte creëren. En dan is geld niet zozeer het probleem voor vergroenen, want daar trekt dit college echt honderden miljoenen voor uit, dus dat is het probleem niet. Waar het om gaat is ruimte. En daarmee creëer je ruimte die het mogelijk maakt om die investeringen te maken en dat was ook inderdaad het geval op het Noordereiland. Dan de motie 'Jaag de zorgmedewerker en de buschauffeur niet de stad uit'. Daar ben ik het natuurlijk volstrekt mee eens. Overigens hebben de remises van de RET gewoon eigen parkeervoorzieningen voor het personeel. Bij mijn weten vragen ze daar geen geld voor. Maar wij vinden over het algemeen dat het wel een werkgeversaangelegenheid is. Het is aan de werkgevers om dat te doen. Die vragen het ook aan hè, je kan niet als werknemer een bedrijfsvergunning aanvragen. Ik ga de motie ontraden, maar ik zeg er wel bij: de deur staat altijd open. Als er onverhoopt situaties zijn van werkgevers die wij nu niet voorzien, dan staat mijn deur natuurlijk wagenwijd open om het daar natuurlijk over te hebben. We hebben ook P&R-locaties waar je gratis kan parkeren, dus dan kunnen we kijken wat er mogelijk is om te helpen. Dus ik ga de motie ontraden, maar ik zeg er wel bij: de deur staat natuurlijk open om te praten. Want ik ben niet blind, dat heb ik ook hopelijk laten zien, voor de zorgen die er leven in de samenleving. Dan de motie 'Parkeren Sportpark Olympia'. Daar is het al even over gegaan. Dat lijkt mij een terechte motie, om dat te monitoren en dat te onderzoeken en te kijken wat er verder mogelijk is, dus die ga ik omarmen. Dan de motie van Forum voor Democratie, 'Sportief maatwerk parkeren'. Die vraagt eigenlijk om te onderzoeken of er voor de periode na 2025 en verder afspraken kunnen worden gemaakt over de verlenging van de kortingsregeling die door moties van onder andere de VVD en ChristenUnie zijn ingediend. Ja, vanzelfsprekend kan dat, maar daar heb je in mijn optiek geen motie voor nodig. De raad kan daar gewoon toe besluiten bij de begroting, zoals dat de vorige keer ook is gedaan. Dus het antwoord is ja, dat kan. Dus daarmee is hij eigenlijk ook overbodig. Dat waren de moties die ik heb gekregen voorzitter. Er was nog één vraag over parkeerdruk van Forum voor Democratie, sorry, dat klopt. Ten eerste weten we dat parkeerdruk extreem verlaagd wordt door betaald parkeren. In sommige gevallen echt meer dan gehalveerd, dus we weten dat het een heel effectief punt is. Maar wat we nu juist doen, is de boel voorkomen, dus we zijn het voor. Dus dan meet je niet meer van tevoren wat het nu precies is, maar omdat we het juist voor zijn wordt het wat lastig om dat uit te voeren. Maar we blijven de resultaten en de parkeerdruk wel monitoren. Dat heb ik ook net gezegd in reactie op de motie van de VVD.

De **VOORZITTER**. Helder, dank u wel. Wethouder Achbar.

De heer **MOTI** (pdva). Voorzitter, een punt van orde. Ja voorzitter, we hebben natuurlijk het tweeminutendebat omgegooid naar een regulier debat bij Onderwijs. Maar daar hadden wij bij de spreektijdverdeling aan het begin geen rekening mee gehouden, anders had ik destijds wel een voorstel gedaan voor meer spreektijd, als we twee volle debatten krijgen. Je ziet dus dat bepaalde fracties waaronder mijn fractie nu in de knel komt, en ik heb best wel een belangrijke vraag aan de orde gesteld, een belangrijke kwestie. En ik zou daar toch ook een beetje de ruimte voor willen hebben om dat ook met de wethouder goed te kunnen uitpraten hier. Dus mijn voorstel zou zijn om elke fractie twee minuten extra spreektijd te geven, zodat in ieder geval dat gesprek en dat debat ook gewoon goed kan verlopen. En als we het andere debat...

De **VOORZITTER**. De heer Moti doet een voorstel dat ik u, als ik eerlijk mag zijn, zelf ook had willen doen. We plussen twee minuten op? Ja? Oké. Goed. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat vroeg ik u net. Ja, ik zie verschillende kopjes ja knikken. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) U hoeft er ook geen gebruik van te maken. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Jazeker, het is een voorstel. Doen we het rechtmatig, hoe doen we dat? Alle fracties twee minuten erbij. Jawel, rechtmatig. We kunnen ook een half uur verdelen via de spreektijdentabel, als u dat eerlijker vindt. Dat kan ook. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Nee, dat zou mijn voorstel niet zijn geweest. Ik zou een half uur hebben voorgesteld. Dat komt ongeveer op hetzelfde neer.

De heer **MOTI** (pvda). Dat is toch mijn punt van orde dacht ik. Ik denk dat die twee minuten gewoon heel redelijk is en anders is mijn voorstel een uur.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, het verschil tussen uw voorstel is dat het uitgelegd kan worden als een politiek voorstel en een voorstel van de burgemeester is een ietwat neutraler voorstel aan de raad. Misschien helpt dat. Zegt u het maar. Ja? Mijn voorstel was een half uur via de spreektijdentabel. Mijnheer Lansink, dan is dat eerlijker. Een half uur via de spreektijdentabel. Dan doen we dat. Wethouder Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter. Ik heb in principe één vraag vanuit de PvdA, vanuit signalen uit de stad die de PvdA hebben bereikt. Kijk, ook ik spreek namens het college en daarmee spreekt het college dus gewoon met één mond en de uitbreiding van het betaald parkeren is een afspraak binnen deze coalitie en dat voeren wij gewoon uit. En dat is ook het verhaal dat ik naar buiten breng en vertel, dus dat is niet anders voorzitter. En natuurlijk, als ik een gesprek heb kan het dat ik in een bepaalde context daar een aantal woorden bij gebruik, maar het is niet een bewuste actie of dat ik iets kwaadwillends aan het doen ben richting iets of iemand. Dus als dat het beeld is, dan wil ik dat ook heel snel wegnemen. Dit college heeft ervoor gekozen om betaald parkeren verder uit te breiden in de stad binnen de ring. En de DENK-fractie is onderdeel van dit college en die heeft mij daaruit voorgedragen. Maar wij spreken met één mond voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, uiteraard ben ik blij met dit antwoord, want daarmee wordt de laster die tot ons is gekomen weggenomen. Maar de mensen die dit tegen mij gezegd hebben kijken ook mee. En ik wil het toch in alle scherpte heel duidelijk hebben. Want u zegt: ik heb dat niet gezegd. Dus zegt u dat u dus niet heeft gezegd dat de PvdA in de vorige periode de uitbreiding van het betaald parkeren zoals dat nu gaat gebeuren al had besloten. Dat heeft u dus niet gezegd, zegt u nu?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, kijk, ik word in een bepaalde richting geduwd en dat vind ik even vervelend. Ik heb proberen uit te leggen dat ik wel gesprekken heb gevoerd. En op het moment dat u hem zo vraagt, ik kan mij niet herinneren dat ik kwaadwillend, want dat is denk ik waar u naartoe wilt gaan, de PvdA in een kwaad daglicht heb willen stellen. Wat mijn verhaal is, is dat er gebieden zijn in de stad waar betaald parkeren is, en dit college breidt het uit binnen de ring tot 23.00 uur. Maar ik kan mij oprecht niet herinneren of ik dan specifiek een partij heb genoemd in een bepaalde context. Het is ingewikkeld om daar antwoord op te geven.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, het lijkt Mark Rutte wel, geen actieve herinnering aan iets wat nog niet zo lang geleden is gebeurd. Voorzitter, ik zal u even helpen. Het was woensdagavond, u stond in de tuin van het stadhuis. Insprekers waren hier gekomen, de tribune zat vol. Tijdens de pauze gingen mensen weg. Een van de mensen die u toen heeft gesproken heeft dit tegen mij gezegd, dat u toen heeft gezegd, hier beneden in het stadhuis, nog geen twee weken geleden dus hè, o nee, het is meer dan twee weken geleden, dat de PvdA de vorige periode al besloten had dat betaald parkeren zou worden ingevoerd. En u zegt nu: ik kan me dat niet herinneren. Begrijp ik dat nu goed?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nee, met dit specifieke voorbeeld kan ik de context begrijpen en dan kan ik het ook toelichten. U hebt een gesprek gehad met deze betreffende dame. Daarvan kwam zij naar mij toe.

De heer **MOTI** (pvda). Dames.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik heb één dame gesproken.

De heer **MOTI** (pvda). Een groep dames die eromheen stond.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik heb één dame gesproken en die stelde mij de vraag: waarom voert dit college betaald parkeren in? Daarvan heb ik gezegd: wij kiezen ervoor om binnen de ring tot 23.00 uur betaald parkeren in te voeren, en toen gaf zij een aantal voorbeelden. Daarvan heb ik gezegd: in principe hebben we al betaald parkeren in de stad op een aantal plekken. Het enige wat wij doen is uitbreiden. Daarvan werd gezegd: de PvdA geeft aan dat dit college daarvoor kiest. Daarvan heb ik gezegd: nee, de PvdA heeft ook keuzes gemaakt om betaald parkeren in te voeren in het verleden. Dat is hoe het gesprek in mijn beleving is gegaan. Binnen deze context heb ik dat gesprek, waar u naar refereert, gevoerd.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, het is toch wel opmerkelijk voorzitter, binnen twee minuten zijn die actieve herinneringen er ineens wel, als je geconfronteerd wordt met de precieze situatieschets en dan herinnert de wethouder zich wel wat hij gezegd heeft. Ik vind het zeer opmerkelijk voorzitter en het maakt het verhaal nog steeds heel ambivalent, wat deze wethouder hier nu zegt. Omdat het namelijk niet één geval is, zoals ik al refereerde, maar meerdere personen op meerdere momenten hebben het horen zeggen.

De **VOORZITTER**. Mag ik vaststellen dat dit punt zo op deze manier afgedaan is en dat we verder naar de rest van het debat gaan, naar de inhoud? Is dat misschien handig? Volgens mij is op dit punt nu genoeg gezegd. Ja, volgens mij. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Volgens mij had u nog een andere vraag uit de raad, of niet?

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Voorzitter.

De **VOORZITTER**. Ja, mevrouw Rehim Zadeh. Maar als u concluderend het laatste woord gaat wensen, dan krijgen we weer dat anderen daar ook weer iets over gaan zeggen en dan gaan we weer verder terug. U moet zelf weten wat u wilt, maar ik probeer nu even het debat naar de inhoud te buigen. Gaat uw gang.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, concluderend, afsluitend.

De **VOORZITTER**. Ja, kijk, daar was ik bang voor.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Afsluitend, afsluitend. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.)

De **VOORZITTER**. Dat weet ik niet. Gaat uw gang.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, ik wil het toch even gezegd hebben. We hebben het vandaag inderdaad over het maatwerk parkeren en ik wens dat dat debat hier ook over zou gaan. En wat ik nu eigenlijk zie is gewoon een persoonlijke aanval, gericht op deze wethouder, gebaseerd op hear say, uit de mouw geschud van de PvdA.

De **VOORZITTER**. We gaan het debat weer verder voeren. Mijnheer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik vind het een kwalijke aantijging. Ik heb duidelijk gezegd dat het niet van één persoon komt. Het komt zelfs nota bene van een van de personen die lid is van DENK, dus gewoon een partijgenoot van DENK die dit tegen mij ook heeft gezegd. En om het dan gelijk af te doen als: dit is een lage aanval. Nee, wat er gezegd is, is laag. Dat is heel laag. Dat een wethouder zich zo onwaardig gedraagt in deze stad, dat neemt mijn fractie hem kwalijk.

De **VOORZITTER**. De heer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Laten we hier echt een punt achter zetten. Want ik vind het eerlijk gezegd erg lelijk voorzitter hoe nu een debat wordt gevoerd over wie wanneer wat gezegd heeft. En dat was die, en die stond daar, en ik heb het gehoord van iemand anders. Ja, dat is echt deze raad een beetje onwaardig. Laten we een punt zetten en doorgaan met de inhoud.

De **VOORZITTER**. Dat had ik u net voorgesteld. Daar waren we. De heer Karremans.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Er was inderdaad nog een vraag over Feyenoord. Ik heb dat artikel ook gelezen. Daar moet ik even in duiken wat daar nu van waar is en wat niet en wat daar nu aan de hand is. Dus daar ga ik even mee aan de slag. Sowieso gaan wij natuurlijk die brief netjes beantwoorden, dus daar moet ik even in duiken met wethouder Sport, maar dat gaan we doen. Dan de motie van GroenLinks, de motie die opkomt voor de autobezitters aan de Karel Doormanhof, toch? Maar die ga ik ontraden, want die is overbodig. Feitelijk is het zo dat we natuurlijk sowieso de boel monitoren. En ten tweede dat het voor die bewoners sowieso mogelijk is dat ze in de Schouwburgpleingarage kunnen parkeren, onder voorwaarde dat ze hun straatvergunning inleveren. Dus dat is al geregeld. Dank.

De **VOORZITTER**. Goed. Zijn er nog vragen blijven liggen dan wel een korte tweede termijn, want er is echt heel veel gezegd in de eerste termijn. Ik check nog even. Mijnheer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, de wethouder geeft net dus aan dat de motie overbodig is. Ik zou dan wel heel graag een terugkoppeling willen hebben wat de effecten zijn. Volgens mij wordt het pas misschien na een jaar of over twee jaar teruggekoppeld. We hebben het niet alleen maar over de mensen die een auto bezitten, maar ook gewoon over de mensen die daar wel graag een andere invulling zouden willen hebben, mochten die parkeerplaatsen worden omgezet. Dus dan zou ik wel graag een terugkoppeling willen hebben wat de effecten zijn als deze parkeerplaatsen zo meteen worden omgezet in fiscale parkeerplaatsen.

De **VOORZITTER**. Anderen nog in de tweede termijn? Of een vraag die was blijven liggen? Ik check nog één keer. Dan heeft u nog één vraag wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, de effecten zullen zijn dat ook anderen anders dan de bewoners daar gaan parkeren. Dus dat zal het effect zijn. Ik ben niet van plan daar verder op terug te koppelen. Mocht het nodig zijn dan zal ik natuurlijk nieuw beleid voorstellen en dat kunt u dan zien als een terugkoppeling van de effecten van het beleid.

De **VOORZITTER**. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Voorzitter, via u, volgens mij begrijpt de wethouder niet wat ik met de motie probeerde te bewerkstelligen. Er zijn nu parkeerplaatsen die niet zijn vrijgegeven voor normale autogebruikers. Zo meteen wel. Er zijn websites die je daarheen verwijzen. Er is navigatiesoftware die je daarheen verwijst. Zo meteen komen er misschien een stuk of vier, vijf, zes, ik weet niet precies hoeveel parkeerplekken vrij rondom de Karel Doormanhof. Daar worden auto's heen verwezen. Dat leidt tot overlast. Ik ga ervan uit dat u die effecten monitort, en daar zou ik graag een terugkoppeling op willen hebben.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Nee, dat begrijp ik heel goed. Dat heb ik ook net gezegd. We begrijpen elkaar. Het zijn overigens veel meer parkeerplekken. En ik heb gezegd: nee, ik ga daar niet specifiek op monitoren. Dat doen wij gewoon als wij signalen krijgen van bewoners dat daar heel veel overlast is. Zo doen we het overal. We hebben 6500 straten. Ik kan onmogelijk elke straat apart gaan monitoren en terugkoppelen. Dat doe ik niet. Als er signalen zijn, dat mag de heer Biljoen dan ook tegen die tijd aan mij doorgeven, dan wil ik daar heel graag naar kijken, maar ik ga nu niet op voorhand zeggen dat ik die straat nu specifiek ga monitoren.

De **VOORZITTER**. Oké. Mijnheer Vonk, u had geen spreektijd meer. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) O ja, die was weer opgeplust natuurlijk, excuses.

De heer **VONK** (cu). Geen probleem, ik heb twee minuten. Nee, ik wilde even een korte verduidelijking nog even. Ik stelde een aantal vragen over: erkent u inderdaad de druk die toeneemt? Daar heeft u goed op geantwoord. Ja, er wordt ook gemonitord. Mijn laatste vraag was: krijgen wij daar ook als raad informatie over zodat wij dat ook kunnen volgen? Want wij zijn daar natuurlijk benieuwd naar. En dat laatste was mij nog niet helemaal duidelijk.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja voorzitter, waar nodig zal ik uiteraard aan de raad terugkoppelen als wij effecten zien of als wij dingen zien waarvan wij denken dat de raad daar iets mee zou kunnen of zou moeten. En zo mogelijk ook natuurlijk ook gelijk begeleid met een voorstel van mijn kant. U kent me een beetje, ik wil dan natuurlijk graag ook gelijk een oplossing bieden. En sowieso heb ik gezegd: signalen nemen we serieus. Dat zeg ik ook wel met alle oprechtheid tegen de raad. Als de raad signalen heeft, laat het me alsjeblieft weten. Want dan kunnen we er gewoon naar kijken, want we hebben ook niet automatisch alles in één keer in het snotje. Dat bleek wel. En daarom passen we dan ook graag het beleid aan. Het zit niet vast in steen, maar laat het me vooral weten, dan kunnen we er altijd naar kijken.

De **VOORZITTER**. Goed. Volgens mij is hier alles over gezegd. Toch nog? Mijnheer Kind.

De heer **KIND** (volt). Ja, over het vorige punt, het is toch wat vaag. We hebben nu natuurlijk maatwerkproducten en we weten dat er waarschijnlijk nog geluiden uit de stad gaan komen dat er nog meer maatwerk nodig is. U geeft ook aan, en dat is heel fijn, dat u er altijd voor openstaat. Maar wanneer daar aanleiding toe is zullen we terugkoppelen, dat vind ik nog wat vaag, zeg ik via de voorzitter. Dus kunnen we niet gewoon een halfjaarlijkse rapportage krijgen hoe het gaat met die verschillende producten, wordt er gebruik van gemaakt? We weten dat bijvoorbeeld de verruiming van mantelzorgvergunningen een grote impact kan hebben op de stad. Kunnen we daar wat meer gevoel bij krijgen? Want ik zou wel behoefte hebben om wel echt een halfjaarlijkse rapportage of iets in die richting te kunnen krijgen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja voorzitter, dan moet ik even kijken naar de juiste frequentie. Op zich sta ik er niet onwelwillend tegenover hè, en als de raad een vraag heeft om informatie dan willen we natuurlijk vanzelfsprekend daar graag aan voldoen. Nu even twee dingen scheiden, dat is als eerste even te zeggen dat het nu gaat om zorgen van verenigingen die zich nog niet hebben gematerialiseerd. Dus het is dus angst voor wat er mogelijk komen gaat. Dus we weten helemaal nog niet of dat gaat gebeuren. Ook in heel veel gebieden waar betaald parkeren is ingevoerd, werden vergelijkbare dingen gezegd, dat is ook niet allemaal uitgekomen. Dus ik snap wel de wens van de raad om te kijken of dat inderdaad zo gebeurt. Nu zeg ik wel tegen de heer Kind: de invoering van betaald parkeren duurt lang. Dus of halfjaarlijks nu een juiste frequentie is, dat weet ik niet helemaal, want dan ben je heel vaak dezelfde informatie aan het verstrekken. Maar dan vind ik het prima om als toezegging te noteren dat ik even kijk naar welke frequentie daarbij het meest passend zou zijn. En ik denk dus dat een half jaar echt te kort op elkaar zit. Want invoeren van betaald parkeren doen we niet binnen zes maanden in zoveel gebieden. We hebben ook te maken met de capaciteit bij dat parkeerteam. Dat wil ik ook niet overbelasten. En dan moeten we even kijken wat er allemaal in komt te staan. Maar ik sta welwillend tegenover bij wijze van een jaarlijkse of een dergelijke rapportage over hoeveel gebruik wordt gemaakt van de bezoekersvergunning, hoeveel van het maatwerk, waar hebben we het nu ingevoerd? Overigens lichten we de raad daar volgens mij ook altijd over in. Dus ik moet even zoeken naar de juiste vorm, maar op zich sta ik welwillend tegenover het verzoek.

De **VOORZITTER**. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Ja, dank daarvoor. Dan gaat het nu vooral over de vorm en de frequentie. Ik denk dat het voor ons ook wel fijn zou zijn om het ook over de inhoud te hebben, dus wat we dan in zo'n voortgangsrapportage willen krijgen. En als de wethouder daar een voorstel voor wil doen en dat met de raad wil delen, dan zou dat heel prettig zijn.

De **VOORZITTER**. Ik noteer dat de wethouder bij u terugkomt met een voorstel voor een periode waarin gewenst is om terug te koppelen. Dat noteren wij. De heer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, en als de wethouder dan ook de omgeving van de Karel Doormanhof kan meenemen, waarbij dan ook gewoon de zorgen van de wijkraad worden meegenomen, die ook nog steeds wachten op een antwoord, dan zal ik daar mijn motie voor intrekken.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, je kan het op zestien verschillende manieren vragen, maar het antwoord blijft nee. Want ik ga niet per straat of per gebied dat allemaal doen. Maar ik heb wel begrip voor de vraag die de heer Kind heeft gesteld, dus daar gaan we inderdaad via die toezegging graag mee aan de slag.

De **VOORZITTER**. Helder. Dan sluit ik de beraadslaging op dit punt. Mijnheer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, u zei net heel snel tussendoor: is er nog behoefte aan een tweede termijn, maar ik heb die behoefte aan een tweede termijn wel, maar voor ik aan die tweede termijn wil beginnen heb ik ook behoefte aan fractieberaad.

De **VOORZITTER**. Ik dacht dat ik de tweede termijn ging afsluiten mijnheer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja, maar ik heb nog geen tweede termijn gehad.

De **VOORZITTER**. Jazeker. U kunt daar gebruik van maken, maar ik heb aangekondigd: zijn er vragen blijven liggen of is er behoefte aan een tweede termijn? En er is zojuist gebruik van gemaakt.

De heer **MOTI** (pvda). Het leken meer interrupties hoe dat ging.

De **VOORZITTER**. Nee, goed luisteren naar de voorzitter.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, dan vraag ik een schorsing voordat ik mijn tweede termijn zal doen. Want ik heb behoefte aan fractieberaad om te reageren op de woorden die door de wethouder zojuist zijn gezegd.

De **VOORZITTER**. Dan combineren we die met de lunchpauze. Dat lijkt me ook wel goed.

De heer **MOTI** (pvda). Prima.

De **VOORZITTER**. Ik had u willen voorstellen om voor de lunchpauze een uur uit te trekken. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Wilt u eerder beginnen? Zegt u het maar. Maar het is een goede zaak dat wij voor een uurtje schorsen voor de lunchpauze. Dan kunt u ook de benen strekken. Dat is goed voor de mens. We schorsen tot 14.15 uur. De vergadering is geschorst.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen van de raadsvergadering van 30 november 2023

Notulen van de raadsvergadering van 30 november 2023 (middagzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 16.

Voorzitter: de heer ing. A. Aboutaleb

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer F. Achbar, de heer R. Buijt, de heer V.P.G. Karremans, de heer R.A.C.J. Simons en de heer M.J.W. Struijvenberg

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering, met diens verstande dat de heer Coşkun tijdens de middagzitting afwezig was.

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

Heropening

De **VOORZITTER**. Ik heropen de vergadering. Ik verzoek de bodes wethouder Karremans te verzoeken binnen te treden voor de tweede termijn. Goed, hartelijk welkom. Ik heropen de vergadering.

6.1 Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten – vervolg

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, u had geschorst.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, de PvdA vindt het jammer dat wij het in dit debat over de uitbreiding van het betaald parkeren ook voor een deel hebben moeten hebben over de uitlatingen en over het gedrag van wethouder Achbar. Dat hadden we natuurlijk liever niet gehad. We hadden het liever alleen over de inhoud gehad. Maar tegelijkertijd, zoals ik ook in mijn eerste termijn al zei, is het wel een kwestie die mijn fractie hoog opneemt en niet onbesproken kan laten. Het antwoord van de wethouder was heel ambivalent. Allereerst zegt hij à la Rutte dat hij er geen actieve herinnering aan heeft gehad of hij überhaupt de PvdA heeft genoemd. En na een confrontatie nog geen twee tellen later moet hij weifelend en betrapt toegeven dat hij de PvdA wel heeft genoemd, maar dat het dan in een andere context is geweest. Heel geloofwaardig komt het allemaal niet over voorzitter. Maar voor de PvdA was en is vooral van belang dat Rotterdammers de waarheid horen. En wethouder Achbar heeft hier gelukkig dit keer wel duidelijk uitgesproken dat zijn coalitie van Leefbaar Rotterdam, VVD, D66 en DENK, en dat hij als wethouder, samen met de rest van het college hebben besloten tot de uitbreiding van het betaald parkeren naar alle wijken binnen de ring van Rotterdam. En laat daar geen misverstand over zijn.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **MOTI** (pvda). Mag ik mijn laatste zin uitspreken voorzitter?

De **VOORZITTER**. Zeker.

De heer **MOTI** (pvda). Ik hoop dan ook dat de wethouder in de toekomst zijn woorden zorgvuldiger zal kiezen, want wij zullen hem in ieder geval scherp in de gaten houden.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Ja, ik ben blij met de laatste, of blij, gelukkig spreekt de heer Moti zijn laatste zin nog uit om het daaraan voorafgaande nog enigszins in te dammen, want zoals hij begon, over een weifelende wethouder en dergelijke, dat klopt natuurlijk niet. Ik kan mij heel goed voorstellen dat een wethouder meerdere, zo niet tientallen mensen op een dag spreekt. Nou, gaat u maar uitrekenen hoeveel dat er per week zijn, hoeveel dat er per maand zijn. Als hij zich stante pede één enkel zinnetje zou moeten herinneren, ik zou dat ook niet kunnen hoor. En dan lijkt het mij volstrekt normaal en niet meer dan logisch dat als er een context geschetst wordt waarin hij een bepaalde zin uitgesproken zou hebben, dat hij op dat moment zich een goede voorstelling kan maken van hoe die situatie daadwerkelijk geweest is. En het zou de heer Moti sieren om ook deze menselijke eigenschap van de wethouder in ogenschouw te nemen.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Nee voorzitter, dat kunnen wij ons niet voorstellen. Als je dit soort uitlatingen doet en de PvdA zo expliciet noemt, en als enige partij ook noemt, dat heeft hij later ook toegegeven. Het was de enige partij die genoemd werd. Dan heb je daar zeker wel herinneringen aan. En dan is het gewoon ongeloofwaardig als je zegt: ik heb daar geen actieve herinnering aan. Ik weet niet hoe geloofwaardig u mijnheer Rutte heeft gevonden de afgelopen dertien jaar dat hij dat keer op keer zei. Bij mij was het in ieder geval ongeloofwaardig, net zoals dit ook ongeloofwaardig was.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, wat blijft er over van een waardig debat en wat blijft er over van je collega's in hun waarde laten? Het is eigenlijk te kinderachtig voor woorden, dat u heel de raad heeft opgetrommeld om vandaag tijdens dit belangrijke debat toe te kijken hoe u een wethouder schoffeert om een soort van kleuterklas-schoolpleinsituatie. En nu kunt u het zelf niet laten gaan. U had er ook voor kunnen kiezen om het niet aan te kaarten en dit hele debat had ook gewoon een telefoongesprek kunnen zijn tussen u en wethouder Achbar.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik snap hier echt helemaal niets van. Heel de raad opgetrommeld? We hebben hier toch gewoon een raadsvergadering? We zijn hier toch al met elkaar aanwezig om met elkaar dit onderwerp te bespreken? Dus waar heeft u het over? Het is niet de eerste keer dat u hier rare dingen zegt, ook over het betaald parkeren in West, dat maar tot 18.00 uur was en niet in het weekend. Allemaal rare wartaal, ik snap er niets van voorzitter. Ik ga er dus ook niet meer op reageren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Rehim Zadeh.

Mevrouw **REHIM ZADEH** (denk). Ja voorzitter, ik vind het eigenlijk gewoon, ik moet er eigenlijk bijna een beetje om lachen. Twee weken geleden had u hier de mond vol, de hele oppositie overigens, maar ik heb het nu tegen u, van constructieve samenwerking, en dat het beter moet. En toen heb ik ook gezegd: daar ben ik het mee eens. Maar door dit soort argumenten op te brengen tijdens een debat over het maatwerk van het invoeren van het betaald parkeren. Dat gaat volledig voorbij aan alles wat we hier in de raad doen en dat is inhoudelijke discussies hebben met elkaar over belangrijke zaken die Rotterdammers aangaan, niet uw partij.

De **VOORZITTER**. Het is misschien handig als het een beetje scherp wordt om toch via de voorzitter te blijven spreken. Mijnheer Becker.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, het doet af aan deze raad en ik heb de heer Moti ook hoger zitten dan dit, dat het een debat wordt dat op de man wordt gespeeld. Dit moet over de inhoud gaan. De heer Moti heeft een aantal argumenten genoemd tegen betaald parkeren. Heb het daarover, heb dat inhoudelijke debat, en ga niet een wethouder aanvallen op wat hij wel of niet gezegd heeft. Doe dat een-op-een en laat dat buiten deze raadzaal. Dat zou echt het debat en ook de samenwerking in deze raad ten goede komen.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, daar verschilt de PvdA van mening van. Een wethouder die dit soort politieke uitspraken doet buiten deze raadzaal moet ook in deze raadzaal daar verantwoording over afleggen. Dat is gewoon een heel staatsrechtelijke opvatting die volgens mij hier iedereen zou moeten vinden. Het kan niet zo zijn dat een wethouder buiten in zaaltjes of hier in de tuin allerlei dingen roept die politiek van aard zijn hè. Het gaat niet over zijn verjaardag, het gaat om politieke uitlatingen. Dan moet je daar gewoon verantwoording over afleggen. Dat vinden wij heel normaal en ik vind het een beetje betreurenswaardig dat de VVD daar zo lichtzinnig over doet.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja voorzitter, u heeft natuurlijk gelijk, een wethouder moet, ook voor wat hij buiten zegt, daar zijn verantwoordelijkheid voor nemen. Alleen is dit wat iemand of weer iemand anders over een wethouder heeft gezegd dat hij heeft gezegd. En daar wordt het ingewikkeld, omdat je dan een hele mist opbrengt rond die wethouder, waar anderen kunnen zeggen: waar rook is, is vuur, waar hij zich ook eigenlijk niet tegen kan verweren. En dat vind ik lastig. En dan denk ik: ga in het vervolg alsjeblieft gewoon naar onze burgemeester als voorzitter van de raad en probeer dit samen op te lossen, want dit is toch wel een heel lelijk beeld.

De **VOORZITTER**. Goed. Zullen we dit zo nu afsluiten? Ik stel vast dat er geen vragen zijn gesteld bij alle opmerkingen die zijn gemaakt. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Voor de tweede termijn inderdaad nog even een ander onderwerp. Wij hebben een motie ingediend 'Jaag de buschauffeur en het zorgpersoneel niet de stad uit'. Dat hadden we gedaan omdat wij ook signalen hadden gekregen van een aantal organisaties die problemen zien, maar de heer Karremans heeft een heel duidelijke toezegging gedaan: de deur van mij staat altijd open. En als de heer Karremans dat zegt dan weet ik ook dat dat ook echt zo is. En ik vind ook dat we dat signaal ook terug kunnen geven aan die organisaties, bijvoorbeeld de RET, waarbij een vestiging geen eigen terrein heeft en daardoor soms ook echt in de problemen kan komen. Ik weet dat die deur openstaat en daarmee kan ik de motie intrekken en dat wil ik dus ook bij dezen doen. Dat was onze tweede motie. Het officiële nummer weet ik even niet uit mijn hoofd, 'Jaag de buschauffeur en het zorgpersoneel niet de stad uit'.

De **VOORZITTER**. Dat is motie 3. Die motie wordt ingetrokken. Er zijn geen vragen gesteld, dus ik ga ervan uit dat er ook geen antwoorden hoeven te komen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Dat lijkt me prima. Dan sluit ik de beraadslagingen op dit punt ook af. Dank.

7. TWEEMINUTENDEBATTEN

7.1 Het voorstel met betrekking tot de toetreding van de staat als aandeelhouder van Stedin Holding N.V.

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar het volgende tweeminutendebat, het voorstel met betrekking tot de toetreding van de staat als aandeelhouder van Stedin Holding N.V. Ik heb als eerste spreker de heer Coşkun, maar hij had aangekondigd dat hij wellicht vanmiddag deels er niet bij zou zijn. Mijnheer Moti, u staat ook op de lijst.

De heer **MOTI** (pvda). Ik had gehoopt aan te sluiten bij de heer Coşkun, maar dat gaat dus niet. Voorzitter, het is natuurlijk een belangrijk besluit, een groot besluit dat over honderden miljoenen gaat, en de PvdA kan dat besluit steunen. Tegelijkertijd zien we wel dat er een aantal gemeenten zijn die eigenlijk, ik noem het maar een beetje gratis op de bagagedrager zitten. Ze betalen niet mee, maar ze hebben zo meteen wel net zoveel recht op die investeringen die met al deze middelen gedaan gaan worden als andere steden. En dat voelt voor de PvdA oneerlijk aan. De wet is nu eenmaal de wet, hè, ik vraag niet van deze wethouder om nu de wet naast zich neer te leggen of te pleiten voor iets wat onwettelijk is. Maar we zouden aan deze wethouder wel de toezegging willen vragen of hij dit punt kan bespreken met het kabinet, wat zij vinden van dit gedrag. Dat bepaalde gemeenten gratis meeliften en andere gemeenten wel kapitaal inbrengen en wel de rekening betalen van de broodnodige investeringen voor de energietransitie. En of de minister, het kabinet het ook met hem eens is, want die opvatting heeft de wethouder in ieder geval ook gedeeld, dat daar wel een verschuiving van investeringen zou moeten kunnen plaatsvinden. Dat in steden die wel veel meebetalen ook eerder

wordt geïnvesteerd dan in steden die niet meebetalen. Daar zou ik graag een reactie van de wethouder op willen.

De **VOORZITTER**. Helder. Mijnheer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, ik zou inderdaad ook aansluiten op het betoog van de heer Coşkun. Maar er is al heel veel in de commissie besproken. Wij zien dit echt als een enorme kans voor Stedin om ook gewoon de energietransitie mogelijk te maken, om de veiligheid te garanderen, ook om de leveringszekerheid voor heel veel Rotterdammers te garanderen en wij zullen dus ook instemmen met dit voorstel. Wij vragen nogmaals aan de wethouder om ons in alle stappen die hierna komen uiteraard goed op de hoogte te houden. En ook, dat mag ook gewoon gezegd worden, complimenten aan de wethouder en zijn ambtelijke team om dit mogelijk te maken.

De **VOORZITTER**. Helder. Andere sprekers? Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dank voorzitter, en inderdaad, ik denk een ontzettend belangrijk besluit voor ons als stad Rotterdam natuurlijk, maar ook voor het hele verzorgingsgebied van Stedin. Het is zo dat wij, waar het gaat over de vraag van de heer Moti die zegt: niet alle gemeenten in het verzorgingsgebied nemen toch deel en dan voelt het toch wat oneerlijk als daar de investeringen net zo verlopen als die zouden verlopen in Rotterdam en andere gemeenten die wel hebben deelgenomen. Dat punt deel ik op zich met hem. Hij vroeg om een toezegging. Die is denk ik niet nodig. Ik heb het hierover gehad in de aandeelhouderscommissie en zal daar ook met een voorstel naar komen. Tegelijkertijd zeg ik wel: we zijn ook nog wel in gesprek met mogelijke nieuwe toetredende partijen, dus laten we op zich dat proces ook niet verstoren met elkaar. Maar het punt op zich en de achterliggende gedachte van de PvdA kan ik onderschrijven voorzitter. En de heer Biljoen, dank voor de complimenten, zeer gewaardeerd, vraagt om de gemeenteraad goed op de hoogte te houden van stappen die nog komen gaan. Dat zal ik uiteraard heel graag doen, over deze toetreding van de staat en een aandeelhoudersbesluit, dat natuurlijk uiteindelijk nog genomen zal moeten worden. Maar ook over de potentiële nieuwe toetreders en eventuele wetswijzigingen over prioritering voor nieuwe aansluitingen. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dank. Daarmee beëindig ik de beraadslagingen op dit punt.

8. MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

8.1 Motie vreemd aan de orde van de dag 'Als ieder moment telt', aangevraagd door het lid Aafjes-van Aalst

De **VOORZITTER**. We gaan nu naar 8.1, motie vreemd aan de orde van de dag 'Als ieder moment telt', aangevraagd door mevrouw Aafjes-van Aalst.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Dank u voorzitter. Liever praten we niet over de dood, laat staan de palliatieve zorg die vaak nog in de laatste levensfase wordt verleend. Pijnlijk is het dan ook dat deze palliatieve zorg veel tijd en moeite vergt door alle bureaucratie die eraan voorafgaat. Daarom moet de palliatieve zorg wat ons betreft toch hoog op de zorgagenda staan. De dood hoort immers bij het leven en bureaucratische rompslomp niet. In Gorinchem is men begonnen met een mooi en werkend initiatief, namelijk het gebruik van de Palliakit. De palliatieve kit is een door de apotheek afgesloten box.

De **VOORZITTER**. Wilt u heel even halt houden. De wethouder Zorg loopt nu binnen. Ik dacht dat hij hier zat, maar ik heb hem gemist. Het spijt me. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja, we kunnen heel snel. Misschien wilt u zo meteen opnieuw beginnen. Graag, ja. Gaat uw gang.

Mevrouw **AAFJES-VAN AALST** (lr). Voorzitter, liever praten we niet over de dood, laat staan de palliatieve zorg die vaak nog in de laatste levensfase wordt verleend. Pijnlijk is het dan ook dat deze palliatieve zorg veel tijd en moeite vergt door alle bureaucratie die eraan voorafgaat. Daarom moet de palliatieve zorg wat ons betreft toch hoog op de zorgagenda staan. De dood hoort immers bij het leven en bureaucratische rompslomp niet. In Gorinchem is men begonnen met een mooi en werkend initiatief, namelijk het gebruik van de Palliakit. De palliatieve kit is een door de apotheek afgesloten

box, waarin zich benodigdheden bevinden om de patiënt direct te behandelen. Met de palliatieve kit wordt onnodige tijd van de wijkverpleegkundige, huisarts en apotheker voorkomen. Kostbare tijdswinst, voor de zorgverlener, maar ook voor diegene die zijn of haar laatste fase voor de dood ingaat. Daarnaast nog de winst, want ongebruikte materialen worden geretourneerd naar de apotheek, dus er is ook geen verspilling van materiaal. Daar de palliakit inmiddels in de regio's Drechtsteden, Haaglanden en Noord-West-Veluwe zijn meerwaarde heeft bewezen, verzoeken wij dan ook ons college het gesprek aan te gaan met de zorgverzekeraars om de palliatieve kit ook in Rotterdam zo spoedig mogelijk breed uit te laten rollen in alle apotheken, zodat kostbare momenten niet verloren gaan. Ik dien een motie in.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Aafjes-van Aalst heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Als ieder moment telt

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van een motie vreemd aan de orde van de dag;

constaterende dat:
- bureaucratie in de zorg in de laatste levensfase onwenselijk is en pijnlijk;

overwegende dat:
- een huisarts elders in het land de Palliakit ontwikkelde, waarin belangrijke medicijnen en hulpmiddelen zitten;
- deze pilot als succesvol kan worden beschouwd en door zorgverzekeraars wordt omarmd;
- de Palliakit naar ons weten in Rotterdam vooralsnog niet breed beschikbaar is;

verzoekt het college:
- in overleg te gaan met de zorgverzekeraars om de Palliakit ook in Rotterdam, zo breed en spoedig mogelijk onder de aandacht te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. C. Aafjes-van Aalst

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Er is geen debat over een motie vreemd aan de orde van de dag, wel een advies van de wethouder.

De heer **BUIJT** (lr) (wethouder). Ja, dank u voorzitter. Ik vind het een ontzettend goede oproep en ik vind het ook een heel nobel doel. Ik heb inderdaad ook gelezen hoe het in andere regio's bekendgemaakt is, dus ik werk hier heel graag aan mee en ik vind het een mooi initiatief. Dus ik hoop dat uw raad dit ook omarmt.

De **VOORZITTER**. Heel goed. We sluiten de beraadslagingen op dit punt af.

8.2 Motie vreemd aan de orde van de dag 'Koninklijk predicaat voor ons geweldige Recreatieoord Hoek van Holland!', aangevraagd door het lid Van Schaik

De **VOORZITTER**. Dan gaan we over naar de volgende motie vreemd aan de orde van de dag, 'Koninklijk predicaat voor ons geweldige Recreatieoord Hoek van Holland'. De heer Van Schaik.

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Ja, dank u wel voorzitter voor het woord. Het koninklijk predicaat wil ik indienen, omdat het recreatieoord dit jaar honderd jaar bestaat. Drie jaar geleden zwarte rook en het moest nog maar komen dat ze de honderd jaar zouden halen, ben ik nu blij dat de afgelopen week een intentieverklaring is getekend. Dat bracht mij ook op het idee: dan moeten we de kers op de taart gaan doen, en dan moeten we ze ook het predicaat honderd jaar geven dat ze deze maand ook bestaan. Dat is ook de reden dat ik deze motie heb laten maken en ik hoop dat hij omarmd wordt door heel de raad,

omdat ik het een belangrijke motie vind, om ook te laten zien dat de politiek dus ook nog eens een keer leuke dingen doet. Alstublieft.

De **VOORZITTER**. De heer Van Schaik heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Koninklijk predicaat voor ons geweldige Recreatieoord Hoek van Holland!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023 ter bespreking van een motie vreemd aan de orde van de dag;

constaterende dat:
- het deze maand drie jaar geleden is toen de recreanten een brief op hun deurmat hebben gekregen met de boodschap dat het Recreatieoord Hoek van Holland verkocht zou worden;
- deze week de intentieverklaring is getekend om het Recreatieoord Hoek van Holland over te dragen aan de recreanten;
- het Recreatieoord Hoek van Holland dit jaar exact honderd jaar bestaat;

overwegende dat:
- na drie jaar onzekerheid de recreanten eindelijk beloond worden voor hun tomeloze inzet voor het behoud van het Recreatieoord Hoek van Holland, waar vele Rotterdamse ouderen én jongeren dagelijks hun vertier kunnen vinden;
- het Recreatieoord het oudste vakantiepark van ons land is;
- het predicaat 'Koninklijk' meer dan gepast is, omdat het het oudste vakantiepark van Nederland is, met inwoners die zich met een groot hart inspannen om het te maken tot wat het is;

verzoekt het college:
- zich maximaal in te spannen om het predicaat 'Koninklijk' te verkrijgen voor het Recreatieoord Hoek van Holland;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. B. van Schaik en D.A. van Groningen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Ja, dank u voorzitter. Ja, witte rook wat het college betreft, uw raad gaat er natuurlijk straks 13 december nog over praten en 21 december hopelijk een klap op het dossier geven dat het recreatieoord zelfbestuur krijgt. Een unieke situatie, we hebben er veel over gesproken. De heer Van Schaik merkt terecht op dat het ook honderd jaar bestaat. Volgens mij is het ook een van de oudste, zo niet het oudste recreatieoord van het land. Heel bijzonder, ook echt hecht verbonden met ons mooie Rotterdam. Dus ik omarm deze motie. Ik wil wel een winstwaarschuwing geven. Er zijn natuurlijk allerlei regels voor om koninklijk predicaat te krijgen. Daar moet ik me nog in verdiepen, maar ik ga mijn best ervoor doen. Ik denk dat het een heel mooie uitkomst zou zijn als het ook zo kan. Daar houd ik u van op de hoogte, dus ik kan deze motie omarmen.

De **VOORZITTER**. Dank. Dan is ook dit voldoende behandeld.

9. Stemvenster

De **VOORZITTER**. Dan zijn we nu toe aan de stemmingen. Laten we even de bel laten gaan, wellicht dat u ook fractiegenoten kunt oproepen om te komen. Ik wacht nog even een minuutje of vijf. Van de orde, mijnheer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, even van de orde. Het ging een stuk sneller dan veel fracties, waaronder die van ons, op hadden geanticipeerd. Dus wij zijn nog met een stemlijst bezig, dus zou er van die vijf minuten tien minuten gemaakt kunnen worden of zo?

De **VOORZITTER**. Zeker, geen probleem.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De **VOORZITTER**. Ik ga de vergadering heropenen. Ik verzoek u te gaan zitten. Ik wil u graag meegeven dat een aantal raadsleden met elkaar gepaird heeft voor de stemmingen. De heer Kind heeft gepaird met mevrouw Abrahamse. Mevrouw Kockelkoren heeft gepaird met de heer Verhoef en mevrouw Vlieger met de heer Roskam en de heer Segers-Hoogendoorn met de heer Soytekin. Dat zijn vier koppels, dat zijn acht mensen die we missen, maar de heer Coşkun, mevrouw Verkoelen en mevrouw De Jong zijn er ook niet. Er zijn elf mensen afwezig, dus we moeten het vandaag doen met 45 min 11. Daarvan is de helft 17, dus de meerderheid ligt op 18. Helder? Er loopt niet toevallig nog iemand buiten? Want als we beginnen met stemmingen, dan kun je niet meer vervolgens binnenlopen. Goed zo. Check even om u heen of uw fractie compleet is. Dan gaan we stemmen. Ik begin eerst met de vraag of er stemverklaringen zijn. Ja, mijnheer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, ik wil graag een stemverklaring geven bij 8.2, motie vreemd aan de orde van de dag, 'Koninklijk predicaat voor het Recreatieoord Hoek van Holland'. Voorzitter, de PvdA zou het mooi vinden als het predicaat er komt. Tegelijkertijd waren we het eigenlijk wel eens dat dit onderwerp gewoon wel een keer besproken had moeten worden en zich niet leent voor een motie vreemd aan de orde van de dag. Want mijn fractie heeft eigenlijk nog wel vragen en die hebben we niet kunnen stellen. En we worden nu wel gedwongen om voor te stemmen. Omdat we het toch wel een mooi symbool vinden gaan we wel voor stemmen, maar we vinden wel dat we duidelijk moeten maken dat we dit elkaar eigenlijk niet moeten aandoen. Als fracties er vragen over hebben, moet die gelegenheid er wel zijn, en dan is dit instrument gewoon niet goed.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Ja, dank voorzitter, ik heb twee stemverklaringen. Eentje over motie 8 bij Onderwijsbeleid. Wij zullen tegen die motie stemmen, omdat we vonden dat de wethouder een zorgvuldige uitleg had en omdat we weg willen blijven van het frame dat we buitenlandse studenten gaan weren, terwijl we die hard nodig hebben. En dan nog een stemverklaring bij de motie vreemd, Koninklijk predicaat. Vanwege belangenverstrengeling of de schijn ervan met mijn werk, zal ik me onthouden van stemming bij die motie.

De **VOORZITTER**. Onthouden van stemming betekent dat u ook de zaal uitgaat hè? Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, over de motie vreemd aan de orde van de dag over het Recreatieoord Hoek van Holland gaat onze fractie verdeeld stemmen. Ik zal zelf tegen stemmen omdat ik als republikein echt niet voor een koninklijke onderscheiding kan gaan, dat krijg ik echt niet over mijn hart. Ik wil wel zeggen dat ik de goede bedoelingen begrijp. Ik ben ook trots op het recreatieoord, en ik snap de eer die mijn mederaadsleden willen verlenen. Voor mij is het alleen geen eer en ik doe er niet aan mee.

De **VOORZITTER**. Helder. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw **VAN GRONINGEN** (vvd). Ja voorzitter, dank. Ik wil graag een stemverklaring doen bij agendapunt 7.2, Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid, motie 8 van de ChristenUnie, 'De deugd van matiging'. Wij gaan uiteindelijk tegen deze motie stemmen. Alhoewel we het signaal erg goed vinden, omdat we de instroom ook graag willen beperken, vind ik dat de wethouder een heel duidelijke toezegging heeft gedaan om allereerst te vertellen wat we aan maatregelen al hebben genomen vanuit de Erasmus Universiteit en dat hij daarnaast ook gaat kijken naar het maatwerk. In combinatie met dat we hier als commissie nog een keer met elkaar over gaan praten, vind ik het nu niet opportuun om ook nog een streefwaarde in te stellen, dus daarom stemmen wij tegen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja voorzitter, ik wil graag een stemverklaring afgeven op 7.2 motie 3 en 4 van GroenLinks. Ondanks dat we de bedoelingen van de moties volledig onderschrijven, hebben we ook van de wethouder gehoord dat dit in principe overbodige moties zijn omdat het dus al plaatsvindt binnen het beleid en om die reden zullen wij tegen stemmen.

De **VOORZITTER**. Helder. Andere stemverklaringen? De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, dank u wel voorzitter. Over de twee moties vreemd. Daar voelde ik eigenlijk hetzelfde ongemak als de heer Moti ook heeft verwoord, dat je nu zonder debat voor stemt, terwijl je eigenlijk nog nauwelijks goed hebt kunnen zien wat de consequenties zijn en de voors en tegens enzovoort. Maar natuurlijk, zeker de tweede motie over het recreatieoord willen wij natuurlijk ook heel erg graag, zeker ook als koningsgezinde partij. Dus we zullen voor beide moties stemmen. Maar toch een oproep aan onze collega's om zorgvuldig met het instrument om te gaan, om niet steeds voor het blok worden gezet. En dan de motie over een plek aan de bestemmingsplantafel. Daar zullen wij voor stemmen, want er wordt breder opgeroepen, dus niet alleen Rotterdam Festivals maar breder. En ik dacht: hé, daar kunnen dus ook religieuze organisaties misschien hun stem laten horen. Dat vinden wij een heel goede zaak en daarom zullen wij toch voor die motie stemmen.

De **VOORZITTER**. Helder. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, ook een stemverklaring over motie 8. Ik vind dat met de toezeggingen van de wethouder eigenlijk heel veel tegemoetgekomen wordt aan wat beoogd wordt met de motie. We gaan het er bovendien ook nog over hebben, dus ik heb niet de behoefte om de wethouder verder de duimschroeven aan te draaien middels een motie. Ook aangezien door zijn welwillende houding ik erop vertrouw dat we er verder over gaan spreken en dat we wel degelijk tot die maatregelen gaan komen.

De **VOORZITTER**. Helder. We gaan stemmen.

Agendapunt 6.1, Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten

Motie 1, 'Stop uitbreiding betaald parkeren'. De motie is met 28 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, PvdA en Forum voor Democratie.

Motie 2, 'Meeropbrengsten parkeerbeleid terug naar de wijken'. De motie is met 26 stemmen tegen en 8 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, BIJ1, PvdA, Forum voor Democratie en ChristenUnie.

Motie 4, 'Parkeren Sportpark Olympia'. De motie is met 28 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1 en Partij voor de Dieren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen, u moet even wachten tot ik u de ruimte geef om te gaan zitten.

Motie 5, 'Sportief maatwerk parkeren'. De motie is met 26 stemmen tegen en 8 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, BIJ1, PvdA, Forum voor Democratie en ChristenUnie.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen, u kunt gaan zitten.

Motie 6, 'Monitoring Karel Doormanhof'. De motie is met 23 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, Volt, BIJ1, PvdA, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

6.1, 'Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten'. Het voorstel is met 25 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Agendapunt 7.1, Het voorstel met betrekking tot de toetreding van de staat als aandeelhouder van Stedin Holding N.V.

7.1, 'Het voorstel met betrekking tot de toetreding van de staat als aandeelhouder van Stedin Holding N.V.'. Het voorstel is met algemene stemmen aanvaard.

Agendapunt 7.2, Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027

Motie 2, 'Meten = weten'. De motie is met 32 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1 en Partij voor de Dieren.

Motie 3, 'Een passende onderwijsplek voor ieder kind'. De motie is met 22 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, Volt, BIJ1, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 4, 'Stagediscriminatie echt tegengaan, gebruik de Toolbox'. De motie is met 22 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, Volt, BIJ1, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 5, 'Informatievoorziening mbo-studenten onder de loep'.

Motie 5. Informatievoorziening mbo-studenten onder de loep

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 30 november 2023, ter bespreking van agendapunt 7.2 Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024- 2027;

constaterende dat:
- mbo-studenten en ouders en/of verzorgers van mbo-studenten onvoldoende op de hoogte zijn van de wijziging in studiefinanciering op het mbo;
- de bijverdiengrens voor mbo-studenten is komen te vervallen;
- er Rotterdamse scholingsvouchers bestaan – voor Rotterdammers die zich willen omscholen, herscholen of bijscholen naar werk waar veel vraag naar is – waar toekomstige mbo-studenten aanspraak op kunnen maken;
- jongeren, waaronder mbo-studenten, informatie via verschillende kanalen tot zich nemen en traditionele communicatiestromen hierin niet altijd een primaire rol spelen;

overwegende dat:
- er onder veel toekomstige mbo-studenten en diens ouders en/of verzorgers nauwelijks iets bekend is over de Rotterdamse scholingsvoucher;
- belangrijke financiële informatie, over bijvoorbeeld studiefinanciering of scholingsvouchers, kenbaar moet zijn bij iedere (toekomstige) mbo-student en diens ouders en/of verzorgers om mbo'ers optimaal in hun kracht te zetten en hen te stimuleren zich te ontwikkelen;
- de informatiepositie van mbo-studenten over bestaande beschikbare programma's en regelingen ondermaats lijkt en hier extra aandacht aan besteed dient te worden;
- programma's als Codename Future als positief worden ervaren door mbo-studenten over financiële educatie, maatschappelijke betrokkenheid en ondernemerschap, welke bijdragen aan zelfstandige informatievoorziening en algehele betrokkenheid;

verzoekt het college:
- in bestaande gespreksstructuren met schoolbesturen het verbeteren van de toegankelijkheid van informatievoorziening voor mbo-studenten te agenderen;
- in deze gesprekken de positieve verandering in studiefinanciering voor het mbo en het wegvallen van de bijverdiengrens mee te nemen, zodat deze goed gecommuniceerd wordt aan (toekomstige studenten);
- ook bestaande regelingen waar mbo'ers voor in aanmerking kunnen komen mee te nemen in deze gesprekken;
- bovenstaande punten ook mee te nemen in de voorlichting door alle samenwerkingspartners, zoals KBR;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.J.A. Maassen, N. Akhatab en D.A. van Groningen

De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Motie 6, 'Meer aandacht voor burgerschap, ook in het mbo'. De motie is met 28 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, BIJ1, PvdA en 50PLUS.

Motie 7, 'Ongelijk investeren, ook voor mbo-uitvoeringsagenda'. De motie is met 24 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, Volt, BIJ1, PvdA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 8, 'De deugd van matiging'. De motie is met 26 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Amendement A, 'Verwijs naar evidence uit evidence based onderzoek'. Het amendement is met 25 stemmen tegen en 10 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, BIJ1, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Amendement B, 'Samen leren van de geschiedenis op Rotterdamse scholen'. Het amendement is met 29 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van Volt, BIJ1 en PvdA.

7.2, 'Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027'. Het voorstel is met algemene stemmen aanvaard.

Agendapunt 7.3, Tweeminutendebat 'Evaluatie Evenementenseizoen 2022', aangevraagd door het lid Abrahamse

Motie 1, 'Een plek aan de bestemmingsplan-tafel voor Rotterdam Festivals'. De motie is met 32 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Agendapunt 8.1, Motie vreemd aan de orde van de dag 'Als ieder moment telt', aangevraagd door het lid Aafjes-van Aalst

8.1, 'Motie vreemd aan de orde van de dag 'Als ieder moment telt''. De motie is met algemene stemmen aanvaard.

Agendapunt 8.2, Motie vreemd aan de orde van de dag 'Koninklijk predicaat voor ons geweldige Recreatieoord Hoek van Holland!', aangevraagd door het lid Van Schaik

8.2, 'Motie vreemd aan de orde van de dag 'Koninklijk predicaat voor ons geweldige Recreatieoord Hoek van Holland!' De motie is met 28 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, lid Van de Peppel van de Partij voor de Dieren en lid Van Wifferen van D66.

10. Sluiting

De **VOORZITTER**. Zo zijn we aan het einde gekomen van deze raadsvergadering. Ik dank iedereen voor zijn deelname. Ik dank ook onze ondersteuning hartelijk voor de ondersteuning en alle anderen die vanaf een afstand deze raadsvergadering hebben gevolgd. De vergadering is gesloten. Wel thuis.

(De vergadering is gesloten.)

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening en mededelingen	2297
Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 30 november 2023	2297
Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 7 en 9 november 2023	2298
Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2023 week 45 tot en met 47	2299
Het voorstel tot vaststelling van de wijziging van de conceptnajaarsrapportage Recreatieschap Rottemeren	2299
Het voorstel tot vaststellen van de onteigening kopblok Dordtsestraatweg – Sikkelstraat	2299
Het voorstel tot de negende wijziging Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Rotterdam 2019	2299
Het voorstel tot vaststelling van de Kabels en leidingstrook Antarcticaweg	2299
In behandeling nemen burgerinitiatief 'Boijmans moet open!'	2300
Het voorstel tot vaststelling van het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid 2024-2027	2300
Tweeminutendebat 'Evaluatie Evenementenseizoen 2022', aangevraagd door het lid Abrahamse	2322
Het (herziene) voorstel tot vaststelling van het Addendum uitwerking maatwerk parkeerproducten	2324
Het voorstel met betrekking tot de toetreding van de staat als aandeelhouder van Stedin Holding N.V.	2355
Motie vreemd aan de orde van de dag 'Als ieder moment telt', aangevraagd door het lid Aafjes-van Aalst	2356
Motie vreemd aan de orde van de dag 'Koninklijk predicaat voor ons geweldige Recreatieoord Hoek van Holland!', aangevraagd door het lid Van Schaik	2357
Stemvenster	2358
Sluiting	2362

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 21 december 2023.

De griffier,

De voorzitter,